

Krönikor & Julbrev

av Bengt Gustavsson

"Serlös, men inte särskilt allvarlig."

Under några år har jag skrivit krönikor i Nya WermlandsTidningen. I början var det lite ovant och knaggligt att leverera klokroligheter på beställning. Inte skrivandet i sig – jag kan ju alla bokstäverna utantill – men dels styrdes jag av en deadline och dels skulle jag begränsa antalet tecken inklusive blanksteg. Alla som känner mig vet att jag kan breda ut mig inom ett ämne tills jag inte längre håller mig till det och nu blev det uppenbart även för mig. Men med tiden lärde jag mig att förmedla mitt budskap med färre ord och mer innehåll.

Ett glädjande och minst sagt överraskande bevis på det fick jag i början av 2012. På min hemsida har jag ett "bokstaveri" där jag publicerar mina krönikor och andra reflektioner och en dag kom ett mejl där detta kåseriarkiv utsågs till "Sveriges Bästa Entreprenörsblogg". Jag blev naturligtvis väldigt glad men samtidigt väldigt förvånad eftersom jag inte har någon blogg ... En blogg är för mig en digital anslagstavla som hela tiden fylls på med inlägg och kommentarer och så fungerar ju inte mitt bokstaveri. Men jag fick bita i det söta äpplet och njuter av det faktum att innehåll tydligen kan konkurrera med kvantitet och frekvens.

Mina krönikor tar upp olika företeelser i vår kultur och vårt sätt att umgås. Oftast handlar de om näringsliv, ledarskap och samhällsutveckling och utmaningen är att bibehålla barnets naturliga blick för att kunna genomsåda de arti- och officiella sanningarna ... särskilt dem med ett bäst-före-datum som har passerats för länge sedan.

Min norske vän HC Medlien definierar en författare som den som fattar före alla andra, alltså en för-fattare. Som gammal göteborgare är jag ganska snabb i repliken, däremot behöver jag lite mer tid för att förstå sammanhang så jag är nog snarare en "efterfattare".

Här har jag samlat mina hittillsa krönikor och jag hoppas du får utbyte av dem. Dessutom har jag under några år skrivit julbetraktelser som för många blivit en uppskattad tradition i decemberstöket och de hittar du bakerst. Om du blir inspirerad av någon idé eller något tilltag så är det bara att du lånar och kopierar eftersom jag tillämpar "copyright" i dess striktaste mening och sist jag kollade i lexikon betydde ordet "rätt att kopiera". Den njuggare motsatsen borde väl heta "copywrong"?

Då återstår bara att hälsa dig välkommen in i min stundtals utmanande värld av tankar och tyckanden. Jag gör inga som helst anspråk på att erbjuda Sanningen, men detta är åtminstone – såvitt jag förstår – min uppfattning.

Med ekshärliga hälsningar

Bengt

Och krönikornas rubriker är ...

1. Grattis till vinsten!
2. Kan man tro gott om folk?
3. Är livet en heltidssysselsättning?
4. Dags att uppgradera till eldsjälsdemokrati?
5. Kan vi bli profeter i vårt eget Värmland?
6. Det är så att bank..., förlåt, tanken svindlar!
7. Om alla tänker som chefen blir det inte mycket tänkt.
8. Det svenska felfärdssamhället.
9. Ledarskap 2.0 Betaversionen.
10. The United States of Mind.
11. Vi behöver fler akaprenörer och entrepredemiker!
12. Antiknopparna gör oss immuna mot tillväxt.
13. "Kan själv!"
14. Ge våra välfärdsgeneratorer idolstatus!
15. Dagen då min verklighet blev en dogmatisk utopi.
16. Jag röstar för allmän folktoppassion!
17. Dags för certifierade uppmuntrare?
18. Så sant som det är sagt?
19. Sanningen är en avvikelse.
20. Vågar Värmland vända trenden?
21. Utveckling utan förändring.
22. Vi har ingenting att förlora!
23. Är arbetsmarknaden av akademiskt intresse?
24. Ordlista för framtida.
25. Är det nån idé?
26. Vem bestämmer vad du tycker?
27. VuxF är här!
28. Prognoser har ingen framtid.
29. Vanans makt leder till vanmakt.
30. Tillgången som bokförs som kostnad.
31. Varifrån kommer arbetsgivarna?

>>>

32. Finns det ett liv före döden?
33. Hur dum får man egentligen vara?
34. Låt busfröna växa!
35. Sanningen är naken!
36. Länge leve pessimismen!
37. Ordning och reda, pengar på freda'?
38. Management eller människment?
39. Från demokrati till dumokrati.
40. Företag utan gränser, tack!
41. Konferens eller konferast?
42. Företag utan gränser - en praktisk vision.
43. Livets mening, varsågod!
44. Den mentala magnetismen.
45. Är du vuxen?
46. Ekshärligt i Hagfors!
47. Medmänskligheten utmanar byråkratin.
48. I huvet på en heltidspassionär.
49. Litet är vackert!
50. Ett skottår i efterskott.
51. Uppmuntran som eldsjäsbränsle.
52. Från kunskap till kompetens.
53. Från förakt till kontakt
54. Sveriges första nationella byfåne
55. Finns det ett liv före döden?
56. Gammal är yngst.
57. Leva livet à la Lill-Babs.
58. Att veta är inte att förstå.
59. Valet och kvalet.
60. Patron ur.
61. Bushuset inspirerar till samhällsutveckling!
62. Heder och tack, Gunnar Wessman!
63. Vilken är kyrkans affärsidé?

- 64. Ett riktigt hästjobb.
- 65. Svensk välfärd är en hemsk felfärd.
- 66. Ekshärliga Nygård är själens skafferi
- 67. Chi och harmoni gör dej fri!
- 68. Tankar kring ett globalt hjärngrepp.
- 69. Varför det blev som det blev.
- 70. Levnadskonst utanför ramarna.
- 71. Motivation och hotivation.
- 72. En bristvara i överflöd.
- 73. Att lyckas är roligt och enkelt!
- 74. Nånannan har mycket ogjort!

+ JULBETRÄKTELSER FRÅN 2003 ...

1. Grattis till vinsten!

Sannolikheten för att vi skulle vinna vår första simtävling, den som resulterade i att du blev du och jag blev jag, var en på två miljarder. (Att tippa rätt lottorad är mycket enklare – en chans på futtiga 6,7 miljoner.)

Vad var det då som avgjorde till din och min fördel? Slumpen? Knappast. I så fall vore hela vårt ekologiska system en sinkadus och det verkar lite för slarvigt för att vara naturklokt. Kanske avgjorde vår vinnarinstinkt, vem vet, men här är poängen med min inledning: Du har vunnit ett mycket unikt vandringspris, nämligen jordevandringen. Uppdraget är att gå framåt och lämna över en bättre stafettpinne till nästa startfält.

Lyckligtvis föddes du med en lämplig uppsättning verktyg och kompetenser – nyfiken, företagsam, kreativ och energisk – det som i dag beskrivs med modeordet "entreprenörskap". Du har alltså alla förutsättningar för att vara med och skapa ett gott samhälle.

Men nytänkande betraktas som en störning av dem som tycker att det är bra som det var. Självklart skall vi lära oss vanligt hyfs när vi växer upp, men lydnad och inlärd hjälplöshet får inte bli en livsstil. Inställsamhet och anpassning i all "karriära", men vad händer om vi inte får vara oss själva? Förutom att sjukvårdskostnaderna ökar?

"Om stenåldersbarnen hade lytt sina föräldrar så hade vi fortfarande bott i grottor."

Jag menar att "uppfostran" och "utbildning" systematiskt begränsar vår urkraft. Missförstå mig rätt, jag har ingenting emot social kompetens eller kunskaper, men det behövs kompletterande förståndsdelar som leder till tänkningsprång och samhällsutveckling.

När exempelvis föräldrar säger "Kan du inte vara som andra?" till sitt barn så menar de bara väl. Men att vara normal är inte detsamma som att vara frisk, det vill säga sig själv. Om vi uppmuntrade olikheter så skulle vi slippa mobbing och ihjälsparkade ungdomar.

"Vi föds som original, men de flesta av oss dör som kopior."

Skolan är viktig, men är fast i sin övertro på gammal lärdom och pedagogik. Därför har politiker och utbildningsväsendet i sin vanmakt infört "entreprenörskap" på schemat. Anställningstrygga lärare skall lära ut företagsamhet – en medfödd kompetens – som ett teoretiskt ämne! Som om man kunde lära sig cykla på internet. Nej, det handlar om avprogrammering, ungefär som när människor räddats ur en hjärntvättarsekt. Avläring, inte inläring!

Det ironiska är att samhället inte ens vill ha vår kreativitet för systemet kan inte hantera avvikelser. När vi lanserade BolagsBolaget hösten 1999 – ett aktiebolag som låter de självanställda utveckla sina affärsidéer – så ledde det till en långdragen skatteprocess där vi påstods vara bulvaner som lånade ut vår F-skattsedel. Vi vann visserligen målet i Kammarrätten, men frågan är om pionjärer skall ställas inför domstol som brottslingar bara för att de skapar välfärd på ett nytt sätt. Möjligen är vi "trendbrottslingar" ...

Njut av ditt vandringspris, gör så gott du kan och var dig själv – det finns redan så många andra!

2. Kan man tro gott om folk?

Den här krönikan handlar om tillit

När Republiken Klarälvdal'n startade BolagsBolaget AB i Ekshärad 1999 var det för att testa en ny företagsform där varje anställd driver sin egen affärsidé. Arbetsgivare att hyra. Självanställning för självantändning.

Goda idéer sprids snabbt och snart kom ett telefonsamtal från Hälsingland. Nu var frågan om vi kunde anställa personer utan att träffa dem? Nej, sade våra juridiska vänner. Varför inte, menade vi, och kom på den enkla lösningen: Vi tror gott om folk.

Under våra seminarier runt om i Sverige och Europa har det inslaget i vår ledningsfilosofi väckt störst uppmärksamhet inklusive skräckblandad förtjusning. Kan man verkligen lita på folk? Motfråga: Kan man verkligen lita på dig?

Till "Skeptisk realist" kan jag säga att vår naivitet har slagit väl ut – efter åtta och ett halvt år konstaterar vi att det finns all anledning att tro gott om folk! Något enstaka litet strul har vi haft, men vinsterna är enorma! Inte minst administrativt. Vi har 350 självanställda i BolagsBolaget och att leda entreprenörer, har någon sagt, är lika hopplöst som att valla katter. Jaså? Vi har EN person som sköter administrationen och hon är dessutom VD ...

Sådan effektivitet kan inte traditionella organisationer uppnå eftersom de tror att folk måste kontrolleras. Varför fungerar det hos oss, då? Jo, vi kompletterar vårt anställningsavtal med ett moraliskt "inställningsavtal" som beskriver förhållandet mellan arbetsgivaren och arbetstagaren. I vanliga organisationer är attityden "förälder-barn", dvs att ägaren har makten och personalen är en kostnad. Ledarskapet i BB kan beskrivas som "vuxen-vuxen" och vi ser inte våra anställda som en motpart.

Det ligger nära till hands att jämföra med den debatt om myndighetskontroll och fusk som just nu förs i media. Det paradoxala är att vi medborgare som finansierar statsapparaten behandlas så oförsämrat av de politiker och tjänstemän som vi avlönar. De vill ha våra pengar, men inte vårt förtroende.

När vi småpojkar sparkade boll hemma i Göteborg delade vi in oss i lag och så var matchen i gång. Inkast och frisparkar diskuterade vi oss fram till. Om vi inte kom överens gick ena laget hem och matchen var slut. – Allting hade en konsekvens och vi fick själva ta ansvar.

I vuxnare ålder spelade jag handboll på elitnivå. Som målvakt kunde jag studera de olika tjuvtrick som både motståndarna och mina lagkamrater körde med. Gick det så gick det, för nu fanns det en domare. – Fusk är bara fusk om det upptäcks och ansvaret är inte mitt.

Sensmoral: Om vi definitionsmässigt är misstrodda och kontrollerade så blir det en sport att fuska. Eller? Nuvarande (in)ställningskrig mellan Staten och medborgarna är sorgligt destruktivt. Eftersom statistik visar att 95% av oss är hederliga så blir regelverken en kollektiv bestraffning. Det strider mot FN-stadgan och de mänskliga rättigheterna.

Skulle BolagsBolaget kunna drivas i offentlig regi? Knappast, tillit bygger på ömsesidig respekt och den med mest makt börjar.

"Tillit" är ett fint ord - precis som sin innebörd kan man läsa det från bägge håll ...

3. Är livet en heltidssysselsättning?

Bensinen går upp, hyrorna höjs och matpriserna stiger. Det blir allt dyrare att leva och frågan är om det lönar sig?

Förlåt den fåniga formuleringen, men låt oss för ett ögonblick begrunda vad den skulle kunna leda till för svar. Hur mäter vi till exempel förtjänsterna i tillvaron? Knappast i pengar – människor med stora inkomster tycks ju inte kunna skatta sig lyckliga. Kan man bli rik på erfarenheter då? Ja, hellre det, för det tyder på att man har släppt sargen och är med i matchen.

De stora vinsterna tycks vara förknippade med utmaningar. "Kan själv!" Att sträva efter att det blir som man har tänkt sig och ta kommandot över sitt eget liv i stället för att låta sig hanteras av andra. Den inställningen tycks dessutom hålla oss friskare, åtminstone om man ser hur få sjukdagar egenföretagare har jämfört med arbetstagare.

En bekväm utväg är naturligtvis att ta upp plånboken och köpa sig ur problemen. Den som är förmögen kan kosta på sig att vara oförmögen ...

För att kunna bedöma om det lönar sig att leva måste vi först definiera vår "affärsidé". Varför finns vi till? Och för vem? Det leder oss in på den eviga frågan om Livets mening och det enklaste svaret är att 1) födas, 2) göra sitt bästa i samspel med omgivningen och 3) dö, helst nöjda med hur vi klarade uppgiften. Vad gäller det första och sista momentet kan vi på värmländskt vis säga att "dä årner säj", men att leva sitt liv så att det inte blir en transportsträcka kräver engagemang och risktagande. I ett välfärdsland som Sverige har vi emellertid så många skyddsnät att livet inte behöver vara en heltidssysselsättning. Irina, en eldbesjälad ryska i Katrineholm, formulerade det insiktsfullt på en konferens: "Det är nog lite för tryggt i Sverige, man behöver inte vara entreprenör för att ha det bra!" – Hur bra är det på en skala att vi inte behöver göra vårt bästa ...?

Nåväl, varje mening i denna krönika innehåller satsdelar och skiljetecken. Så även Livets mening och här kommer en liten tankenöt att knäcka:

Det handlar om lika stadier i utvecklingen, ett slags Livets dramaturgi, men hur skall dessa tillvarons "livstecken" tolkas? Ett tips är att första punkten är en slutpunkt och nästa punkt är en startpunkt och sedan ... ja, vadå? Om du går nötbet så kan du gå in på www.kresam.se och leta reda på det rätta svaret i mitt Bokstaveri.

För att återknyta till mitt resonemang om livslönsamheten så konstaterar de mentala trädgårdsmästarnas riksorganisation, FinAns-Inspektionen, att oro är den ränta du måste betala när du lånar bekymmer från morgondagen. Eller, som en fransk filosof uttryckte det: "Mitt liv har varit fullt av katastrofer varav de flesta aldrig inträffat".

När det gäller vår inre balansräkning så finns det åtminstone en resurs som är rättvist fördelad och det är förståndet: Alla tycker att de har fått tillräckligt.

Till sist vill jag som optimistminister i Republiken Klarälvdal'n rekommendera att vi slutar gnälla över de höga priserna och i stället gläds åt att de är lägre idag än de någonsin kommer att bli.

4. Dags att uppgradera till eldsjäl demokrati?

I juni sammanfattade vi Republiken Klarälvdalns fascinerande sanna saga och konstaterar att den fått ett lyckligt slut. Vi startade vår ideella förening 1991 för att vi inte ville vänta längre på Nånannen, denna efterfrågade agent i den inlärdas hjälplöshets tjänst. I stället gjorde vi så gott vi kunde för att skapa våra egna levnadsvillkor.

Och tänk vad vi kunde! BolagsBolaget och Nygård i Ekshärad är två omtalade exempel, men därutöver ställde vi till med så mycket gott att vi blev "Sveriges bästa landsbygdsprojekt". Och ändå, vår viktigaste insats var nog att gå före och visa att kreativa krafter som samverkar på stolligt allvar kan åstadkomma stordåd.

Vår arbetsform – "eldsjäls demokrati" – ledde till snabba och konkreta resultat. Den bygger på en gemenskapad vision med mål och värderingar så att vi sedan, med hängivenhet och varandra påhejandes, kan förverkliga våra drömmar. Eldsjäl söker eldskäl.

Denna republikanska upptäcktsresa har fått mig att fundera över vår svenska demokrati. Har vi någon gemensam vision? Någon medborgarentusiasm?

Churchill menade att demokratin är det minst dåliga statsskicket. Så varför skapar vi inte ett bättre? Hur klokt är det att avlöna 349 personer för att de skall framföra partiets förutfattade meningar? Otänkbar replik i riksdagsdebatten: "Tack för inlägget, vi kommer nu att byta ståndpunkt!" Vi fördömer apartheid men låter ett sådant system styra landet. Fel färg = fel åsikt = diskriminerad. Efter FRA-omröstningen räcker det med en representant för varje parti, pengar att spara.

Låt oss jämföra samhällets värderingar med familjens. Var fjärde år vinner något av blocken, kvittar vilket. Det andra blocket går då "i opposition" i stället för att hjälpa till. Tänk dig en familj med mamma, pappa, dotter, son. De skall på semester och tjejmorna vill till Gröna Lund, grabbarna till Liseberg. Efter en lång debatt blir det Stockholm. De som inte fick som de ville skall nu gnälla, protestera och på alla sätt visa sitt missnöje. Hur kul vore den resan?

Poängen i exemplet är att vi tycker att familjens sammanhållning är viktig, men inte vårt eget lands. Varför organiserar vi för motsättningar när vi skall leva tillsammans? Demokratins grundtankar är förträffliga, nämligen att bygga infrastrukturer och lojalt fördela frukterna av vårt arbete så att alla i samhället får en chans till ett gott liv. Några av oss utsågs att ta hand om den uppgiften så att resten kunde fortsätta att skapa nya resurser. Men någonstans gick det snett och i dag är Staten inte "vi" utan "dom", en främmande makt som dessutom tenderar att se sina finansiärer som ett besvär och en kostnad.

Till försvar för det politiska systemet vill jag säga att vi ställer orimliga krav på våra folkvalda och deras tjänstemän, till exempel när det gäller sysselsättningen. Det är vi medborgare som är motorn i samhället och "dom" som styr. Enligt min åklagare (bilreparatör) är det meningslöst att slå på ratten om motorn hackar.

Erk du! Maja du! Hur ska vi ha't?

Augusti 2008

5. Kan vi bli profeter i vårt eget Värmland?

”En konsult är en person som är tillräckligt långt hemifrån.” En lite dråplig definition som bekräftar den bibliska jantelagen att ingen blir profet i sitt eget land. Eller profit. ”Voffo gör vi på dette viset?” undrar rumpnissarna och jag.

Men först ett konstaterande: Nej, jag tycker inte rönnbären är sura, i motsats till räven har jag smakat på dem. Jag är heller inte ledamot i Kungl. Bitterhetsakademin, det jag tar upp här är symtom som jag ser runt om i landet.

Ett bra exempel är det härliga lilla samhället Trångsviken i Jämtland, världsberömda i hela Sverige för sitt entreprenörskap! Utom i hemkommunen, där erkännandet sitter långt inne. Precis som för Republiken Klarälvdal’n som räddade Nygård i Ekshärad och vitaliserar den svenska samhällsekonomin med BolagsBolaget – när Hagfors kommun skulle utse ”Årets entreprenör” fanns vi inte ens med på bruttolistan.

Under BolagsBolagets långvariga kamp mot Skatteverket fick vi massor av uppmuntran från alla delar av samhället och det hjälpte oss att orka ända fram. När vi vann i Kammarrätten sommaren 2004 hyllades vi som hjältar och förstod att vi gjort något utöver det vanliga. Sedan dess har vi fått bra betalt för att åka runt i Sverige och Europa och berätta vår sanning, däremot har ingen i Värmland någonsin bjudit in oss till någon konferens om samhällsutveckling ... Vårt unika pionjärskap ger bevisligen eko ute i världen så frågan är varför vi är helt ointressanta på hemmaplan?

Fram tills helt nyligen då vi fick uppleva ett par välkomna trendbrott och det första står moderaterna för: Riksdagsmannen Jan-Evert Rådström är en av våra främsta tillskyndare och han har samlat en liten grupp för att resonera näringslivsutveckling med oss. Resultatet efter den första träffen är en skiss på hur BolagsBolagets koncept skulle kunna bli en ny anställningsform på arbetsmarknaden. Arbetslivet av i dag vilar ju på industrisamhällets förlegade grundvärderingar där klyftan mellan arbetsgivare och arbetstagare är en oomkullrunkelig förutsättning. Men hur skall vi kunna prestera gemenskapade resultat om vi betraktar varandra som motparter?

Det andra trendbrottet levererar ALMI Värmland: Hittills har de aktörer som hjälper folk att skapa sin försörjning – Nyföretagarcentrum, Communicare, ALMI och liknande institutioner – inte rekommenderat BolagsBolaget till sina klienter. Anledningen är att de själva lever på bidrag (!) vars storlek bestäms av hur många nya företag de är med om att etablera, men BolagsBolagets entreprenörer är ju självanställda så de syns inte i den statistiken. När ALMI Värmlands chef, Anna Lundmark Lundbergh, för ett tag sedan sade att ”vi måste tänka på våra kunders bästa, finansieringsformen får inte påverka rådgivningen” var det som ljuv musik i våra öron. Hon erkänner oss som en intressant del av tillväxten.

Än finns det hopp om det värmländska pionjärlivet!

Härom veckan blev jag lite glad när jag fick höra att min frispråkighet tydligen uppskattas här i Värmland. Han som berättade det bor i Sigtuna.

Oktober 2008

6. Det är så att bank..., förlåt, tanken svindlar!

Den här krönikan handlar om finanskrisen. Ett ord fångar två aspekter av den: Svindlande.

Låt mig först konstatera att jag har fel utbildning för att uttala mig om globalekonomin. Jag läste latin i fyra år tills någon berättade att ingen talar det längre och då gick jag hem. Så siffror är inte min grej, däremot har jag ett sådant där vanligt sunt förnuft som inte är så vanligt längre.

Men det kanske inte är siffrorna som är problemet? Ibland tror jag att finansvärlden är ett enda stort barnkalas där den mest uppblåsta ballongen vinner. Och när guldets nu blir till sand får vi en gigantisk sandlåda med bortskämda ungar som skriker efter nya leksaker eftersom de gjort sönder sina gamla.

Låt mig först göra en analys av det moderna bankväsendet som idé: "Om du lånar av mig så skall du betala ränta. Om jag lånar av dig så får du ingen ränta, du behöver bara betala en liten avgift till oss. Om vi svindlar bort dina pengar så får du ge oss dem en gång till via skattsedeln."

Finansvärlden är ett spelbolag. Endast fem procent av all världens pengar används för att betala produkter och tjänster. Resterande 95% snurrar runt för att bli mer pengar utan att göra nytta. Det förutsätter olika illusionstrick för att skapa mervärden och alla går ut på att få marknaden att tro. Inbillning slår utbildning. Det är som en religion där krisstrecksrandidiga överstepräster stiger fram och predikar tillväxthimmel och lågkonjunkturs-helvete. Resultatet blir ett världsomspännande pyramidspel där några gör groteska vinster på restens bekostnad.

Den aktuelle nordeadirektören som jobbade ett par år och fick med sig 150 miljoner i bonus är ett sådant exempel. I ett annat konkursmässigt företag hade de pengarna inte funnits, nu får vi skattebetalare jobba ihop till hans lyxliv. Och att Postens VD-lön motsvarar 45 postanställdas förtjänar inte ens någon kommentar, vilket han insett och därför inte går att nå.

Island är ett annat exempel på den absurda finansvärlden. Landet är bankrutt och skall nu låna sex miljarder dollar för att "återställa förtroendet" ... Detta ger ett nytt perspektiv på skuldsanering för privatpersoner: "Jag vill låna mer så att jag blir trovärdig!"

Mitt i allt detta vansinne fick jag hopp om livet när vi i BolagsBolaget nyligen blev inbjudna av Fryksdalens Sparbank till en tillväxtkonferens där VD:n Ola Evensson konstaterade att "Vi har inte gått med i finanskrisen!" De driver nämligen en ansvarsfull bank som är till för bygden och deltar inte i pyramidspelet. Därför vågar Ola se fryksdalingarna i ögonen varje dag och det går alltid att nå honom för en kommentar.

En sista undran: Varför tar det tre nanosekunder att ta pengarna från mitt konto när jag betalar en räkning men tre dagar innan mottagaren får dem? Regeringen försökte ändra på detta banksvindleri för några år sedan, men ingenting hände. Finansvärlden är uppenbarligen The Untouchables.

Men, vad vet väl en gammal latinare om världsekonomin? Jag ber om ursäkt ifall jag har missuppfattat alltihop.

December 2008

7. Om alla tänker som chefen blir det inte mycket tänkt.

”Jag har ingenting emot delade meningar så länge det är min mening ni delar.” – Ett skämt som på allvar som beskriver den vanligaste ledningsfilosofin i företag och andra organisationer. Kontroll är viktigare än gemenskapen.

Ilya Prigogine blev nobelpristagare på självorganiserande system. Han anses ha större betydelse för vår förståelse av verkligheten än Newton eftersom han fokuserar på helheter i stället för att plocka sönder allt i sina minsta beståndsdelar: En organisation som tillåts använda sin fulla potential utvecklas naturligt och blir en effektiv organism i samspel med sin omgivning.

Gary Hamel, världens ledande managementexpert, säger så här: ”När det gäller innovation så har de flesta företag en blind fläck. De satsar på förnyelse av produkter och produktionsteknik trots att historien visar att nya ledningsstrategier är det som ger de bästa resultaten.”

”De flesta chefer tror att man inte kan styra organisationer utan chefer. Den missuppfattningen hindrar utvecklingen av ledarskapet.”

”Hur skapar vi väsentligt bättre ledningsformer? Lyft blicken bortom de trendiga managementmodellerna! Morgondagens ledarskap tillämpas redan nu av konstruktiva avvikare, organisationer och system som trotsar konventionens normer.”

Den ideella föreningen är ett sådant exempel med sitt fokus på engagemang och åtagande i stället för lydnad. Så även BolagsBolaget. Vi har med våra 360 anställda blivit en intressant avvikare med snart tio års erfarenhet av ”människment”, dvs en arbetsgivare som har fullt förtroende för sin personal och tillåter dem att göra sitt bästa.

Att leda entreprenörer är lika omöjligt som att valla katter, har någon sagt. Men det beror på att de flesta – precis som när det gäller ”chefen” – är fast i konceptet ”valla får”, det vill säga flockdjur. Om man däremot behandlar katter som katter är det inget problem: De vill ha trygghet, värme och självständighet och det är vad BolagsBolaget erbjuder sina arbetstagare. Människor är individualister i gemenskap.

Hur kan arbetsmarknaden tro att de bästa resultaten uppnås om vi betraktar varandra som motparter? I BolagsBolaget är vi medparter. Ledningsfunktionen finansieras av provision på våra anställdas omsättning så vår främsta uppgift är att hjälpa personalen att lyckas. När de gör det går företaget bra och vi får lön.

Vi beundras för vår seger över Skatteverket och anses vara en frisk fläkt i näringslivet, men ännu har ingen haft modet att ta vårt pionjärskap på allvar. Just nu deltar vi i Handelskammarens Kompetenstour, kanske hittar vi där några professionella vänner som vågar ta risken att bli bäst? Och nu pratar jag om ett verkligt tänkningsprång, inte höjdhopparnas ynka centimeter för att bli världsmästare. Nej, jag snackar decimetrar!

Ett djupare resonemang om min syn på ledarskap hittar du på www.kresam.se, där kan vi även fortsätta tankeutbytet på min blogg om du vill.

Ibland får jag en otäck känsla av att Sverige står vid rutinens brant och tror att utveckling är att ta ett steg framåt.

8. Det svenska felfärdssamhället.

För ett tag sedan lyssnade jag på Nils Karlson från tankesmedjan Ratio som har studerat den svenska arbetsmarknadsmodellen. Intressant, inte minst utifrån mina iakttagelser att etablerade system tycks vara de sista som inser att de behöver förändras.

Till exempel: Två parter, arbetsgivare och arbetstagare, var en bra modell under industrisamhällets era. Men det var då det, dagens arbetsmarknad har helt andra utgångspunkter och ingångsvärden.

Globaliseringen, EG-anpassningar och ungdomars fackliga ointresse borde räcka för att stämna till eftertanke. Vem tror att Sveriges bästa laguppställning i det läget är två motparter som ställer krav på varandra? Vi är en ankdamm i ett stormigt världshav.

Oförutsägbarhet går inte att planera, taktiken blir då att parera. Det betyder att många ser och ger signaler som underlättar snabba beslut. Vår kropp är en bra modell för en fungerande organisation, det jag kallar en organism. Slår jag i lilltån går det larm till hjärnkontoret som omedelbart skickar lämpliga resurser. Är det varmt börjar jag svettas – i vårt motpartsstyrda land hade jag dött av värmeslag innan alla instanser förhandlat färdigt om hur problemet skall lösas.

Åter till Nils Karlsons forskning. Han ser fyra scenarier för den svenska modellen: Omreglering, avreglering, modernisering och sönderfall.

Modernisering av en utgången modell vore lika meningslöst som att spraya höstlöven gröna och tejpa upp dem på träden igen för att undvika vintern.

Nej, personligen hoppas jag på sönderfallet. Inte för att jag gillar "krisfest med nödvin", utan för att stora systems enda utvecklingsstrategi är att överleva sig själva. Ingenting görs förrän botten är nådd. Vi behöver alltså effektiva managementtekniker som kör Sverige i bött fortare så att vi kan börja bli en dynamisk organism!

När Metall nu går med på att sänka lönerna är det ett sundhetstecken på att systemet krackelerar. De får förödande kritik av sina fackliga relikkramarkamrater som menar att ingångna avtal skall gälla. Sagt är sagt ... i det här fallet uppsagt. I samma planekonomiska anda kan väl facken ställa krav på kunderna att de köper mer?

Jag hoppas regeringen får modet att trotsa terrorbalansen på arbetsmarknaden och ser till att de människofientliga a-kassereglerna förändras: I dag skall man antingen vara heltidsanställd eller heltidsarbetslös, den som får erbjudande om deltidsjobb tvingas tacka nej. Och något måste göras åt den utvecklingshämmande lagen om anställningsskydd som får människor att stanna kvar på jobb där de vantrivs tills de sjukskriver sig på grund av fastbrändhet. – Välfärd är tillväxt med goda skördar, detta är felfärd.

Tips från en som aldrig varit med i någon a-kassa: Inställningstrygghet är viktigare än anställningstrygghet. Din inställning kan ingen ta ifrån dig.

Industrisamhället är historia. "Mest prylar när du dör" gäller inte längre. Motparter skapar inga rikedomar. Men hav tröst, du är din egen lösning! Att vara rik är inte att äga mycket, det är att sakna lite.

9. Ledarskap 2.0 Betaversionen.

Motivation eller hotivation? Är du som bäst när du själv vill eller när du måste?

Företag styrs hierarkiskt, chefen bestämmer. Det är så självklart att vi inte ens funderar på om det kunde vara på något annat sätt. Till exempel att kunderna bestämmer. "Jo, men i slutändan gör de det", hör jag VD invända, "vi lever ju i en marknadsekonomi!" Jag vet, men vad jag inte förstår är varför den upphör vid företagets entré. Inne i företagen tillämpas ju toppstyrd planekonomi. Varför betraktas inte de anställda som kunder?

Eller rent av som gäster?

För ett tag sedan lyssnade jag på Jan Gunnarsson från Värdskapet, en sådan där trovärdig föreläsare som själv har gjort det han pratar om och dessutom förmedlar det med insiktsfull humor. Han föreslår att vi skall behandla vår omgivning som gäster, med respekt och omtanke. Vilken omvälvning! Chefen tjänar helheten, egennytan kommer i andra hand. Som en bonus, i ordets osolkade bemärkelse. Och diskussioner ersätts med en dialog där frågan är viktigare än svaret och lösningen viktigare än prestigen.

Om du för någon minut kan tygla din felsökningsrobotiserade "Ja, men..."-reflex och gör dig mottaglig för lite tankeflykt så kommer nästa allegori: Då borde projekt genomföras som en middag där projektledaren inte är mer värd än någon annan utan mer värd än chef. Den som ser till att gästerna trivs och kommer till tals.

Nästa idé är ännu fräckare eftersom jag föreslår att vi organiserar verksamheten som ett knytkalas: Helhetsvision + gemensam planering + många tar ansvar + en jantelagsbefriad kultur som uppmuntrar gemenskapande och individuella prestationer. – "Så duktig du är på att baka, kan jag få receptet!?" Det är OK att lyckas tillsammans därför att vi är varandras värdar!

Av alla framgångsfaktorer i näringslivets historia finns det ingen som gett så goda resultat som nya ledningsstrategier. Just nu har vi ett val: Antingen väntar vi tills allas polletter ramlat ned eller också kör vi i gång direkt. Det är bra att krisen är så djup för under högkonjunktur har vi inte tid med tänkningsprång, bråttom går före viktigt. Nej, det är när vi inte längre ser oss någon råd som vi inser att vi måste förändras. Hotivation.

Mitt bidrag är att tillsammans med imagineering-coachen Kenneth Olofsson bjuda in till ett facitfattigt seminarium – "Ledarskap 2.0 Betaversionen" – som bygger på ett helt nytt mentalt operativsystem. Vi lägger plattformen för en helhetsande utveckling och förenar de tre kvaliteter som krävs för att styra en organisation: Chefskap. Ledarskap. Värdskap.

Erfarenheterna kommer bland annat ur BolagsBolaget där vi ser våra anställda som kunder eftersom företagsledningen finansieras genom provision på deras omsättning. Vår viktigaste uppgift är att hjälpa personalen att lyckas, ett slags värdeskapande värdskap. Jan Gunnarsson igen: "Låt oss kalla arbetstagarna för talanger, personal låter som en skock kostnader."

Jag avslutar med ett par näsvisa frågor: "Vem startar högkonjunkturen och varför är det inte vi?"

April 2009

10. The United States of Mind.

Jag har varit i Lucky Næroset och seminerat norska eldsjälar. Med mig hem fick jag massor av energi och framtidstro som jag smugglade genom tullen genom att se ut som en finanskristyngd svensk. Umgänget i Norge innehåller en sorts icke oljebaserad glädjericedom, tycker jag – det finns väl någon anledning till att ordet "dugnad" inte finns på svenska. I artistkretsar säger man att norrmännen går ut för att roa sig medan svenskarna går ut för att bli underhållna.

Eldsjälsfestivalen heter "InnoBygd" och arrangeras av Livsverkene som är en "initiativbaserad uppmuntrings- och utvecklingsallians". Kan avlörd hjälplöshet formuleras bättre? Lucky Næroset är en mental fristad i Ringsakers kommun som startade med att de räddade sin skola och sedan har bygdebegeistringen bara rullat på. Parallellen med Republiken Klarälvdal'n är given och vi har varit varandras inspiration genom åren.

Årets tema var "allianser" och vi tror att det är dags för en ny svensknorsk union för alla nationer, en gränslös tillväxtzon med namnet "De förenade sinnelagen". Fast det låter bättre på engelska: "The United States of Mind".

Innan jag drog till Norge lyssnade jag på Anna Dyhre, chef för Universum (!), Region Värmland och Handelskammaren hade bjudit in henne som framtidsspanare. Hon pratade om morgondagens anställda, en generation som snart börjar diktera villkoren på arbetsmarknaden eftersom de blir en bristvara när fyrtioalisterna går hem.

Hennes engagerade och fängslande anna-lys var en lisa för själen! Som ständigt ältande tjatmorbror om behovet av ett människovärdigt ledarskap vet jag ibland inte om jag är byfåne eller geni, just nu lutar det åt det sistnämnda.

I förra krönikan satte jag ett samlingsnamn på min behovsanalys, "Ledarskap 2.0 Betaversionen". Anna Dyhres rapport bekräftar att vårt människment i BolagsBolaget är vad unga människor förväntar sig för en modern arbetsgivare skall erbjuda flexibilitet, utveckling, stimulans och förtroende. Och dessutom skall det vara kul på jobbet. – "Vadå", säger vän av gammal ordning, "skall det vara roligt att gå till jobbet? Vilka krav ungdomar har nuförtiden! Men vänta bara, de blir också vuxna och inser livets realiteter."

Om stenåldersbarnen hade lytt sina föräldrar så hade vi fortfarande bott i grottor. Inte blev väl du exakt som dina föräldrar? Det känns märkligt i uppsägningarnas tidevarv att dagens nybörjarvuxna snart kommer att vara eftertraktade talanger med orimliga krav på tillvaron. "What's in it for me?" blir den vanligaste frågan till de arbetsgivare som beviljas en anställningsintervju.

Vad gör vi när de gamla lösningarna är problemet? Eller, i det här fallet: Hur går vi från hierarki till knytkalas? (= "spleiselag" på norska – man splitsar sig samman och det kan behövas i vårt samhälle av lösa tåtar.) Den Stora Utmaningen är att betrakta varandra som resurser i en professionell dugnad så att företag och andra organisationer bli medspleisare i The United States of Mind! ... Go' tur!

Juni 2009

11. Vi behöver fler akaprenörer och entrepredemiker!

Livet är en sexuell överförd åkomma som enligt all statistik leder till döden. Frågan är vad vi gör medan det pågår, alltså perioden "från födsel till gödsel"? ... Det rätta svaret är: Vi gör så gott vi kan.

Att göra sitt bästa är inte det sämsta. Är du nöjd med dig själv så når du lättare dina mål. Vi tror att lyckan är att nå framgång, men det är snarare så att lyckliga människor har lättare för att lyckas.

Med den livsfilosofin är det naturligt att glädjas åt andra människors framgång, att vara en "eldsjälspyroman" som får en kick av att se andra brinna. I stället för att leta fel blir du en jämlik agent i Underlättelsetjänsten utan kontrollbehov och oskicket att recensera folks idéer och åsikter. Jag säger som Sibelius: "Fäst inget avseende vid dina kritiker, ännu har ingen staty rests över någon av dem!"

Ibland blir jag lite sorgsen över hur ofta jag hör orden "inte" och "nej". Tar de aldrig slut? Kan man ransonera årsförbrukningen på något sätt? Om negativa omdömen innehåller vitaminer så skulle vi optimister få mental skörbjugg. Nu blir de bara ett hälsovådligt svartamintillskott.

Från inställning till anställning. Härom veckan gladde jag mig åt invigningen av Handelshögskolan i Karlstad, men blev lite bekymrad när jag läste om utbildningens ambitionsnivå: "Vi skall profilera oss genom att göra studenterna anställningsbara!" – Senast jag hörde talas om något liknande var vid övergången från jordbrukssamhället till industriditot. För att de klocklösa väderochvindstyrda bönderna skulle lära sig lyda, passa tider och jobba i skift infördes skolsystemet. Det var 1842.

Själv har jag inte varit anställningsbar sedan 1979. Men lycklig.

En framsynt och arbetslivsanpassad ambition för Handelshögskolan hade varit att göra folk "omställningsbara" eller "inställningsbara". Eller rent av "beställningsbara". För "underbara" är väl att ta i?

Eftersom det akademiska systemet hittills har levererat excelarksfixerade bolagsförvaltare skulle jag uppskatta om entreprenörskapet nu sattes i fokus så att även de etablerade mjölkossorna kunde utveckla nya verksamheter – inte bara sin heliga "kärnmjolk" – innan de går i sin. Näringslivet behöver chefer som kan hantera idérika och företagsamma personer, trygga ledare som tillåter att personalen gör sitt bästa utan att de betraktas som en störning.

Universitetet har stora kunskaper och Värmlands företagare har förmågan att omsätta dem till nyttigheter ... men aldrig mötas de två. Vilket guldägg vi ruvar på! Min dröm är att akademien och näringslivet hittar en prestigelös umgängesform, en gränslös professionell vänskap som leder till att många fler "akaprenörer" och "entrepredemiker" tar möjligheten att gemensamt tillväxt och välfärd.

Med den druckna åsnans envishet säger jag det igen: Vi föds som entreprenörer, vi fostras till inteprenörer och vi styrs av antiprenörer.

Kan inte Handelshögskolan starta en lågskola för eldsjälar för en bättre framtid? En Handlingslågskola.

12. Antiknopparna gör oss immuna mot tillväxt.

”Släpp ut mig!” ropade mannen som trevade sig runt annonspelaren.

Visst borde han byta perspektiv? När de gamla lösningarna är problemet så blir hinderkramning en dålig strategi. För att komma framåt behöver vi ibland gå åt sidan – när vi går på stan är det en självklarhet. Utveckling är att vi bestämmer målet och tar oss dit, även om vi måste runda en och annan annonspelare.

Industrisamhället upphörde 1957 när den första sputniken skapade förutsättningarna för informationssamhället, men fortfarande är ångmaskinen organisationsmodellen där vi är kuggar i samhällsmaskineriet. Liknelsen är skenfager men likväl en kuggfråga eftersom materialet är levande.

Hierarkier leder till mentala murar, ”vi och dom”. Staten och medborgarna. Arbetsgivarna och arbetstagarna. Makt och fusk. Hur kan någon tro att tillväxt och engagemang kan kontrolleras fram? Att plantor växer för att trädgårdsmästaren tar till brösttoner?

Berlinmuren var sinnebilderna av det jag skriver om, den föll för att den sovjetiska byråkratin ledde till social infarkt och totalt sammanbrott. Vågar vi riva våra murar innan de faller över oss? I januari kommer jag tillsammans med DalenSkaparna att ha ett seminarium på Scalateatern som vi kallar ”Arbetsliv & Lust!”. Titeln är en motsägelsefull utmaning och ett alternativ till chefskursen ”Leda till förändring – från tristess till entreprenörskap”.

En indikation på miljön i arbetslivet fick jag på min årliga hälsokontroll. ”Jag mår bra och njuter av livet!” var mitt svar på sköterskans inledande fråga. Då log hon bekymrat och sade att hon inte hört den repliken sedan jag var där förra året. Sedan pratade vi om det faktum att folk inte mår bra. Trots att de har ett jobb, trots välfärd och trygghet. Eller, som läkaren Nils Simonson undrar: ”Varför mår vi så dåligt när vi har det så bra?” Det är för övrigt han som konstaterar att pessimister lever sju år kortare än optimister och förklaringen går bortom hans profession: ”Gud blir väl trött på gnället och tar hem dom!”

Häromkvällen satt jag och pratade med en f d chef som hanterats illa av sin arbetsgivare, blivit utbränd och höll på att återerövra livet: ”Nu skall jag bara göra det som är roligt och ingen skall få bestämma över mig!” – Den repliken räcker gott för att förstå hur kuggar av kött, blod, glädje och ambitioner skall organiseras, nämligen som en organism. Kroppen är ett bra exempel som ständigt läser av sin omgivning (varmt, kallt, tryggt, farligt ...) och anpassar verksamheten därefter. ”Chefen” (som har hjärnkoll) litar fullständigt på fot- samt övriga kroppsfolket och avsätter genast resurser för att lösa problemet när vi slår lilltån i sängbenet.

När en hierarkisk organisation avsätter resurser menar den uppsägningar.

Folkhälsans lösning är att vi smittar varandra med en eldsjälspyromanisk ”duefin-influensa”, en positiv taituanda där vi går från ett förfärligt virus till ett härligt vi-rus som befriar oss från de tillväxthämmande ”antiknopparna”. Från vaccination till växplosion!

November 2009

13. "Kan själv!"

Människan är skapt för överlevnad. Utom möjligen den fogliga underart som föds upp i Sveriges fyrkantiga skyddshägn, för här är staket och struktur viktigare än livet. Det pratas visserligen mycket om entreprenörskap, men det är inte så sant som det är sagt utan först när det är gjort.

När vi som små upptäcker vår genetiska da Vinci-kod och avslöjar den för världen så är det ett magiskt moment i utvecklingen: "Kan själv!" Ofta kunde kanske ungens tajming vara bättre i förhållande till vuxenvärldens pressade tidsplan, men icke desto mindre är detta ett avgörande ögonblick för barnets självbild som kräver en kärleksfull känsla för feeling hos omgivningen.

Några decennier senare kommer samma unge in på Arbetsförmedlingen i Karlstad. Hon har ett kvalificerat arbetsliv i sitt CV, senast var hon chef för en verksamhet som lades ned "av EU-tekniska skäl". Glad i hågen meddelar hon att "Jag är här nu, men jag har flera kunder på gång och tänker starta eget och här är min affärsplan. Kan själv!" – "Nej, du, så enkelt är det inte, vi har rutiner för sånt här och just nu är det ett par månaders väntetid. I sinom tid kommer vi att skicka ditt ärende till Stockholm där det bestäms om du skall få starta eget eller inte."

Detta hände nyligen en av mina bästa vänner. Hon gick in på AF med entusiasm och kom ut moloken. Naturligtvis kommer hon att överleva denna förmätta formalism och skapa sitt företag, men hur slår en sådan attityd mot människor som ser egenföretagandet som en sista arbetsmarknadsutväg? – Dessutom, visar det sig, hade hon bott i det företagsvänliga Kristinehamn så hade hon fått ett helt annat bemötande av AF.

I Värmland finns mer än femtio olika organisationer som hjälper folk att starta eget. I en enkät anser samtliga att det inte behövs så många, men det är aldrig den tillfrågade aktören som skall bort.

Låt mig ta NyföretagarCentrum som exempel. Deras uppgift är att ge råd om hur man skapar sin egen försörjning i näringslivet. I höstas klagade de över att de saknade sponsorer (Vad det nu kan komma sig?) och lyckades gnälla till sig lite pengar. Men varför lever de inte sitt eget budskap? Företagare är definitionsmässigt sådana som först gör nytta och sedan tar betalt, de finansieras av nöjda kunder. När NC kräver pengar av samhället för sin verksamhet är de bidragstagare och har därmed ingen trovärdighet som företagsrådgivare.

Att jämföra med BolagsBolaget. Vi har samma syften som alla dessa rådgivare, men går in med ett helt annat engagemang eftersom vi är beredda att ta arbetsgivaransvar för den som vill skapa sin egen försörjning. De A4-formatterade trygghetsnarkomanernas blankettraseri är helt obegripligt – för oss är varje självanställd en livs levande affärsidé som omedelbart skall ut på marknaden och pröva sina vingar!

Den svenska antiprenörsmodellen får mig att tänka på ett citat av Franz Kafka: "En bur gick ut för att finna en fågel."

Och kanske borde vi i vår inlärd hjälplöshet kalla jorden för "Tell Us"? Men fråga inte mig!

14. Ge våra välfärdsgeneratorer idolstatus!

Välfärden är en affärsmässig konsekvens. Vad vi har råd med beror på hur mycket överskott näringslivet genererar. Ibland tror jag att politiker missar den kopplingen när de i dåliga tider pratar om att utvidga den offentliga sektorn för att skapa fler jobb. "Pennies from heaven" är visserligen en bra låt, men den är inte någon samhällsekonomisk budgeteringsmanual.

I dag är vi 10% av oss som finansierar 100% av oss. Principen är OK, men tänk om vi kunde bli 11%. Eller rent av 20. I så fall behövs ett landsomfattande "entreprenörsliv" som stimulerar initiativ och premierar folktoppassion.

En fantastisk resurs i det här sammanhanget är alla arbetslösa som längtar efter att få göra nytta. Men det är inte lätt att ligga på topp när man betraktas som ett samhällsproblem och ett vandrande kostnadskonto.

Att en positiv attityd kan göra underverk upptäckte jag när vi i KRESAM en gång i tiden körde en kurs för arbetslösa ungdomar och två av dem startade företag. Fram till idag har de omsatt 3,5 miljarder, men det började med inlärd hjälplöshet i kubik. De gjorde absolut ingenting! Vårt envisa och förlösande ledarskap tog dem emellertid på utmattning och de blommade ut.

Norska Stormberg säljer fritidsskador och 25% av de anställda är unga människor med betydligt tyngre problem än sin ålder. Tack vare sin positiva människosyn har företaget god lönsamhet, låg sjukfrånvaro och idolstatus.

Nyligen var vi i BolagsBolaget bjudna till arbetsmarknadsminister Sven-Otto Littorin, Jan-Evert Rådström hade krattat manegen. Ett härligt möte med skratt och reflexioner! Bland annat påpekade vi att "entreprenörskap" är det finaste ordet just nu och "självständighet" det fulaste eftersom det innebär automatisk avstängning från a-kassan om du gör något själv. Littorin påpekade att ALF (Lagen om arbetslöshetsförsäkring) inte är problemet, det är a-kassornas njugga praxis som är hindret. (Ja, tänk om de arbetslösa började ta egna initiativ, då skulle ju de a-kassa tjänstemännen själva bli arbetslösa och drabbas av sin egen förnedrande praxis ...)

Vi presenterade även vårt evolutionerande skatteförslag med ett "entreprenörskonto" av samma typ som Elitidrottskontot eller Skogskontot: En anställd som startar ett aktieföretag skall kunna få hela sin bruttolön, inklusive arbetsgivaravgifter, överförd utan att behöva skatta bort 60-70% av pengarna. Plötsligt skulle alla anställda bli potentiella företagare med startkapital i stället för hemskickningsbara personalkostnader!

Missförstå mig rätt för nu tänker jag svära i kyrkan: Elitidrott är ett roligt tidsfördriv, men jag skulle vilja höja statusen för Sveriges alla vardagsstjärnor som skapar sin egen och andras försörjning genom att driva företag. De har match varje dag. Den prestationen är mycket större och viktigare än när våra underhållningshjältar hoppar en centimeter högre eller längre till ingen nytta.

När Sveriges välfärdsgeneratorer får samma uppskattning som våra elitidrottare blir vårt land en arena för nya svenska rekord!

15. Dagen då min verklighet blev en dogmatisk utopi.

Min enkla syn på entreprenörskap och tillväxt är att det är vi medborgare som är motorn och att vi hyr in politiker och tjänstemän till att fördela näringslivets skördar. Vi ansvarar för farthållningen och de styr – om motorn hackar är det ingen idé att sparka på ratten.

Därför var det en fröjd att vara med på Landsbygdsriksdagen i Sunne och få seminera eldsjälarna som tror på ett liv i avlärd hjälplöshet bortom asfalten. Riktiga människor som inser att storstaden är en social glesbygd medan landsbygden är en mental tätort. Själv bor jag på Ängåsen och njuter av att få vara Bengt Gustavsson i ett sammanhang som jag både förstår och kan påverka.

En avtändande motbild fick jag i vänsterpartiets monter när vi pratade samhällsutveckling. Jag tog bland annat upp att vi i BolagsBolaget från början bestämde oss för att tro gott om folk för att våga anställa dem. Likaså vårt trendbrott som arbetsgivare när vi låter våra arbetstagare behålla 88% av det de dragit in, en siffra som facket inte ens vågar drömma om! Och att vi ser vår personal som resurser, inte som kostnader. Allt detta är jag stolt över för det krävs mod att gå från nytänkande till nygörande!

Men i stället för att betrakta oss som proletärvänliga pionjärer menar vänstern att BolagsBolaget är en utopi och ett utslag av dogmatism. Och att basera ett samhälle på tillit är otänkbart.

Men hur kan en verksamhet som varit i gång i elva år kallas för "utopi" (ouppnåeligt ideal) och min beskrivning av vårt ledarskap för "dogmatism" (kunskap utan teoretiska belägg)? Svar: Om världsbilden är 150 år gammal. – Tacka vet jag *bröderna* Marx!

Det påminner om akademikerns analys: "BolagsBolaget fungerar säkert i praktiken, men det skulle aldrig fungera i teorin."

Ur ett människementperspektiv får jag inte ihop det. Kollektivet är allt, individen ingenting. Näringslivet bygger på terrorbalans, välfärd är en rättighet man kräver vare sig det finns pengar eller inte. Vi företagare skall bara hålla tyst och fortsätta att producera skatt, ungefär som morsan som förväntas laga mat, städa, tvätta och fylla kylskåpet för sina otacksamma tonåringar.

När Papperstigern nyligen strejkade för att skaffa sig mer än andra föreslog jag att de skulle få vad de begärde, rakt av. "Men då skulle ju industrin gå i konkurs!" – "Ja, just det." Sanning och konsekvens.

Det här är inte ett politiskt debattinlägg för jag är lika kritisk mot det borgerliga blocket. Visserligen inser de att ett starkt kollektiv består av starka individer, men de är handlingsförlamade av sin rädsla för vad motparten kan ställa till med om de genomför det självklara. Terrorbalans. De tillväxtfientliga a-kassereglerna är ett sorgligt exempel, varje vitarbetad timma är ett tillskott i allas kassor.

Att genomföra förändringar kräver mod och visioner. Det är kanske dags för en "Landsbygdsriskdag"?

Till sist: Det finns två sorters människor – de som gör något och de som tar åt sig äran. Se till att du tillhör den första gruppen för där är konkurrensen inte så stor.

16. Jag röstar för allmän folkpassion!

Snart är det val och allt är sig likt. Väljarnas respekt skall vinnas genom ständiga trakasserier av det andra blocket vilket innebär åsiktsmobbing av den halva av befolkningen som är dumma nog att hålla på fel parti. Kan man inte vinna ett val på egna meriter? – ”De andra är bra, men vi är bättre! Och vi håller vad vi lovar för vi är pålitliker!”

Budskapet är som vanligt: ”Rösta på oss så skall vi ta hand om dig!”

Men jag vill inte bli omhändertagen! Tänk om det finnes ett parti som lovade att ”om vi vinner så får vi bygga Sveriges framtid tillsammans. Vi föreslår en allmän folkpassion där samhällstjänst inte längre är ett straff utan ett sätt att sänka din skatt genom frivilliga insatser i samhällets tjänst.”

Själv gick jag i passion redan när jag föddes och trots omgivningens idoga försök att anpassa mig är jag hellre frisk än normal. Efter alla mina år som VIP (Very Impatient Person – vår arbetsmetod kallas ”vips!”) tror jag mig nu ha tillväxtgåttans daVinci-kod.

Livets enkla val är att växa eller dö, om inte av undernäring så av tristess. Men var finns de inspirerande visionerna, tänkningsprången och utmaningarna i valdebatten? Det enda vi matas med är lockprisandet av skattetekniska extraerbjudanden och en månglarfald överbud om högre bidrag.

Politiken har verkligen skapat sin marknad av gapande fågelungar. Överallt och hela tiden ser jag den inlärda hjälplösheten, de mantraliknande kraven på att någon annan skall ta ansvar och garantera tryggheten. Men att bli vuxen är att lära sig leva av egen kraft och bidra till gemenskapandet. När du kan hantera livets olika situationer så har du den enda trygghet som ingen kan ta ifrån dig.

Ett svenskt passionssystem kan se ut på olika sätt, men vi kan tänka oss Sverige som en allt segare dator på grund av konflikter och låsningar. Lösningen är enkel och beprövad: En omstart. Vi behöver inte tillföra några nya resurser, bara stänga av och låta det naturliga operativsystemet ladda om oss.

Eller också vänder vi helt enkelt blad och startar en New Page-rörelse.

I BolagsBolaget ser vi ett hoppingivande mönster. Hos oss tar man anställning för att pröva en affärsidé inklusive sina vingar och just nu har vi över fyrahundra självanställda. Man skulle kunna tro att de som så småningom slutar hos oss gör det för att starta eget, men icke så – de flesta av dem erbjuder ett fast jobb av en väldigt nöjd kund. De har, kan man säga, fakturerat sig in på arbetsmarknaden och det är något magiskt som händer med oss när vi tar ansvar för vårt eget (arbets)liv. Att bestämma sig för att göra sitt bästa är inte det sämsta. Framgångarna stärker vår förmåga att sikta mot stjärnorna och det personliga ambitionssortimentet utökas allt eftersom med nya djärva mål.

De som väljer att stanna kvar i sin inlärda hjälplöshet vågar däremot inte sträva efter vad de egentligen vill ha här i livet utan nöjer sig med vad de tror att de kan få. Av någon annan.

Trygga välfärden med en enda passionspoäng! Genom att fatta den.

Varsågod och välj!

Augusti 2010

17. Dags för certifierade uppmuntrare?

För ett tag sedan ringde en annonsförsäljerska. Hon var inte som de vanliga telefonkrängarna så det slutade med att jag prutade och beställde. När jag mätade bekräftelsen passade jag på att skriva några rader om varför hon fick ordern – att hon var påläst om BolagsBolaget, entusiastisk och professionell samtidigt som hon bjöd på sig själv. Efter en stund ringde hon och tackade för de vänliga orden med lite darr på rösten: "Jag är 20 år och du är den förste som säger att jag är bra!"

Uppmuntran är en av våra största bristvaror trots att tillgången är obegränsad. Det som är några nedslag på tangentbordet för mig blir en stor dag i livet för någon annan.

Gnäll och kritik är mycket vanligare så "tristvaror" finns det gott om.

På nittioalet skrev en kvällstidning att Hagfors var tråkigast i landet. Det var säkert ett orättvist betyg, men jag fick en idé baserad på "nedmuntran": Lansera Hagfors som "Sveriges sämsta kommun"! Vad skulle hända? Stor medial uppmärksamhet, nyfikna som kommer för att kolla, Hagfors hamnar på kartan. Nästa steg vore att utlysa en tävling om vilken kommun som faktiskt är sämst. – När jag drog min idé på en träff med värmländska eldsjälar ropade en kvinna från bakre raden: "Nej du, Filipstad är sämst!" Så tävlingen är tydligen i gång, åtminstone juryn.

När Svenskt Näringsliv ordnade ett möte med en sakkunnig från Näringsdepartementet berättade hon stolt om allt som regeringen tänkte göra för näringslivet. Till slut sa Tony Michaelsen det vi alla tyckte: "Låt oss företagare ta hand om entreprenörskapet och tillväxten!" – "Men vad ska vi göra då?", undrade hon lite förtvivlat. Det förlösande svaret blev: "Gör vågen!"

Politikerna fattar inte vad vi i näringslivet håller på med. De förstår inte hur kul det är att driva företag, de har fått för sig att det är besvärligt och agerar därefter.

I min värld utövas den bästa näringslivspolitik i vardagen när du går fram till någon i kassakön och säger: "Hej, vi känner inte varandra, men jag har förstått att du är företagare här på orten. Jag ville bara säga tack!" Enkelt, billigt och förmodligen lika uppmuntrande som för annonstjejen jag berättade om i början.

Vårt språkbruk intresserar mig eftersom det speglar hur vi tänker. När någon gör något bra så säger vi att "Det var inte dåligt!" Och om någon gör något jättejättebra: "Det var verkligen inte dåligt!" – Berömmet sitter långt inne.

Uppmuntran på engelska heter "encouragement". Det betyder att ingjuta mod i någon, ge sitt moraliska stöd. Vilket bra ord!

Kan man förresten säga "Länge leve pessimismen!"? Det förutsätter ju viss optimism ...

Till sist några ord om LivsVerkene, en härlig norsk eldsjällsallians som jag har nöjet och privilegiet att vara med i. Vi "oppmuntringssertifiserar" företag och organisationer. Oslo kommun och statliga NAV är två av kunderna. Fattar du?! De utbildar alltså medarbetare som ser till att arbetsklimatet präglas av omtänksamhet och uppmuntran.

När skrivs kravet på uppmuntran in i de svenska arbetsmiljöavtalen?

18. Så sant som det är sagt?

I somras grillade vi med grannarna och till drinken hade jag gjort en dipp av avocado, crème fraîche och kryddor. Den tolvårige sonen anslöt sig och började tugga på några nachos. "Smaka på Bengts guacamole", sade hans mamma, "den är jättegod!" Han tittade på den ljusgröna röran och konstaterade: "Nej tack, jag provar inte gärna något nytt."

Jag började skratta, skrattet gick över i paroxysmer och jag kunde knappt sluta. Vilken underbart rak och ärlig replik! Efteråt kom jag på vad Marcus hade förlöst inom mig – det var kontentan av över trettio års seminerande av människor som hyrt in mig för att prata entreprenörskap och tillväxt. Eftersom jag har väldigt roligt i mitt pionjärskapande förmedlar jag även mina fram- och bakgångar med glädje och humor. Efter kåseriet brukar några ur publiken komma fram och tacka så mycket för inspirationen, le vänligt och säga: "Intressant!".

Missförstå mig rätt, de tycker säkert det, men ofta ser jag i deras ögon att de själva aldrig tänker släppa sin trygghet för att bidra till nygörandet (steget efter nytänkandet), det kan vi klokstollar hålla på med. Det hade varit befriande om de hade varit lika ärliga som Marcus och sagt: "Intressant och underhållande, Bengt, men jag provar inte gärna något nytt!"

Nu finns det två spår att följa – motstånd mot förändring och raka besked. Jag väljer det senare.

Vad är det som är så farligt med den verkliga verkligheten? Alltså inte den verklighet som vi anpassar oss till för att slippa konflikter. Barn som säger vad de tycker är jättegulliga, men att vara vuxen är att spela spelet. "Du skall tala sanning, men helst inte!" När vi säger en sak och känner en annan sviker vi oss själva och det sliter hårt på själen. Att tycka olika är naturligt, likaså att lära sig hantera det. Mångfald är bättre än enfald.

På en högre nivå kallas döljandet av sanningen för "diplomati". Vi ler när vi möts och pratar skit om varandra bakom fasaden. Wikileaks är som ett barn som säger som det är, fast det är inte lika gulligt. En sak är att det läcker, eller snarare forsar information, men varför är man så arg på hinken som samlar upp flödet ... varför är det ingen som tatar läckan?

När Gunnar Wessman blev VD för Uddeholmsbolaget 1975 utsåg han mig till "organisatorisk hovnarr" med uppgift att säga sanningar och häckla chefer. Det var ett av hans sätt att få en otidsenlig företagskultur att krackelera – sanningen och humorn är ju världsbildskonservernas värsta hot. Sedan dess har jag av mentalhygieniska skäl iklätt mig byfånes status och tillåter mig att säga vad jag tycker, ofta i form av en beskrattningsbar replik för att erbjuda en flyktväg.

Om du vill förstå dig själv och varför du inte vågar vara det, så har vännen Tor Våge skrivit en sagolik bok med den efterlängtrade titeln: "I händelse av fred – om att skapa en värld som inte är så dum". Läs den och fatta! Först vad det handlar om och sedan ett livsavgörande beslut.

Jag slutar där jag började: Bli aldrig vuxen, Marcus!

19. Sanningen är en avvikelse.

Vi börjar med grundkursen i psykologi:

- *Jag får för mig något.*
- *Det är jag som har rätt.*
- *Den som tycker något annat har fel.*
- *Så tänker vi alla.*

Tvärsäkerheten kommer ur vår egen osäkerhet.

Ta som exempel den senaste tidens sandlådekrig här i NWT om LCHF och andra matordningar. Ordet "debatt" betyder ju "att slå sönder" och det har verkligen präglats inläggen. Alla har rätt och rättast av alla har Vetenskapen, den religion som gör störst anspråk på Sanningen. "Beprövad erfarenhet" innebär sådant som kan bevisas och förklaras – de iakttagelser och lösningar som mänskligheten ackumulerat under tusentals år underkänns av det förmätta skälet att forskarna inte begriper varför det fungerar.

För ett antal år sedan fick jag väldigt ont i ryggen och kröp bokstavligen in till kiropraktorn. Fyrtiofem minuter senare promenerade jag ut, helt besvärsfri. Men enligt vetenskapen är han en kvacksalvare eftersom akademikerna inte förstår vad som hände. Det gör inte jag heller, men gladast är nog ryggen!

Forskarnas intelligens sätter alltså gränsen för vad som är sant. Deras "intelligräns". Att jag blir bra i ryggen är helt ointressant och väcker inte ens deras nyfikenhet! Det som inte går att analysera logiskt existerar inte ... trots att det händer.

Enligt vetenskapen finns således varken kärlek eller humor eftersom man inte får samma resultat vid upprepning femtio gånger i laboratoriemiljö. "Allt annat lika" som de säger för att slippa hantera något så komplext och övernaturligt som Livet.

Jag beklagar, men för mig är vetenskapen endast av akademiskt intresse.

Min favoritguru, taxichauffören Bertil Jangeborn, formulerar sig så här: "Om man ser på världen med förundran blir allting intressant".

Trendspanaren Magnus Lindkvist menar: "Vi skaffar oss tidigt en världsbild och resten av livet blir fullt av avvikelser". – Själv bestämde jag mig i början av 60-talet för vad det är som gäller och därefter har störningarna ökat lavinartat, kan jag meddela.

Det var säkert dig och mig som Einstein tänkte på: "Sunt förnuft är inget annat än en samling fördomar som man skaffat sig innan man fyllt arton."

Skavlan hade nyligen besök av Sir Ken Robinson, adlad på grund av sin kloka inställning till kunskap och kreativitet. Vilken härlig människa, googla honom och njut! Han har inget emot standardiserade prov, men de får inte bli målet i undervisningen. Undvik lik-riktning (= de hjärndödas kurs), kunskap skall användas som hjälpmedel i utvecklingen och inte som begränsande sanningar. – Dessutom påstår karln att högre utbildning inte längre är en garanti för att man får ett jobb! Men detta måste väl ändå vara en tillfällig avvikelse?

Den eviga sanningen är nog att sanningen är en färskvara, en avvikelse som produceras hela tiden. Inte bara av vetenskapliga överstepräster utan av oss alla, överallt och hela tiden.

Min dröm är ett "ekumeniskt" kunskapande, ett mentalt knytka mot bättre vetande med respekt för varandras sanningar. Från universitet till "omniversitet".

20. Vågar Värmland vända trenden?

Den 7 maj gjorde vi i DalenSkaparna en av våra roligaste och mest upplyftande spelningar när vi fick vara med och inviga den nya lanthandeln i Ambjörby. Det är, läs och häpna, fotbollsföreningen NVFF som samlar bygdens eldsjälar och ser till att affären blir kvar. "NordVärmlands Livs" står det på skylten – en underbar syn!

Ambjörbygden måste bara lyftas fram som en inspirerande förebild av "Det företagsamma Värmland", ett nystartat länsprojekt som skall vända attityden till egenföretagande eftersom Värmland är sämst i klassen. Jag var med på kick-offen som tyvärr kändes som en kick-on. Anna Lundmark på ALMI kämpade berömvärt för att sparka liv i ett 60-tal aktörer i starta-eget-branschen, men hallelujastämningen uteblev. Till och med jag satt tyst ... och det vill inte säga lite.

Ärligt talat så kände jag mig inte hemma i den församlingen där de flesta har en fast anställning för att förfäktat företagsamhet. Som rollmodeller är de inte särskilt trovärdiga.

Vi i BolagsBolaget är av en annan sort. Vi är pionjärer som aldrig tagit emot några offentliga pengar för att starta eller driva vår samhällsnyttiga innovation – att vara arbetsgivare för 450 entreprenörer. Vi vågar göra det vi säger!

Eget företag är ett spännande äventyr! Det är inte konstigare än att en unge blandar till en karaff med saft och säljer i solskenet, det handlar om att erbjuda kunderna vad de vill ha och att motsvara förväntningarna. Punkt. Det finns inget meningsfullare än att skapa sin egen försörjning!

Därför är det sorgligt att småföretagandet ofta framställs som ett byråkratiskt bekymmer. Nyligen hölls en starta-egetdag med bland andra SKV, Kronofogden och Nyföretagarcentrum. Flera som var där blev bokstavligen avskräckta, de fick höra om sågning jäms med fotknölarna och att man skulle passa sig noga.

Det är inte konstigt att vi är sämst i klassen. Det är så att till och med en optimistminister kan misströsta ...

Men så läste jag AlmiAnnas NWT-krönika "SM-guld!" där hon jämför hyllningen av hockeyhjältarna på torget i Karlstad med hur lite vi uppmärksammar våra småföretagare. Och återfick hoppet! Självklart kan vi gå från bottenplacering till serieledning, men då får vi införa ett helt nytt spelsystem!

Logiken är enkel: Det sätt som vi hittills har jobbat på duger inte. Alltså måste vi göra på ett annat sätt.

Den som drömmer om att starta ett eget företag får ständigt höra att det är krångligt och riskfyllt. Men inte om du frågar mig och jag har startat fem företag. Visst är det en utmaning. Visst tar det tid och kraft. Och visst går det upp och ned. Men, som Askungen säger, "det är alldeles alldeles underbart!"

Detta glada budskap skall naturligtvis Värmlands småföretagare förmedla så att fler vågar tro på sin förmåga. De besserwissrar som har dragit ned oss till jumboplatsen får spela i B-laget tills de fattar poängen.

En av Värmlands främsta entreprenörer tillfrågades om det inte var krångligt att driva företag? Svaret var befriande: "Vet inte, jag har fullt upp med att lyckas!"

21. Utveckling utan förändring.

Om några veckor skall jag seminera ett norskt företag och de satte själva rubriken efter att ha läst min hemsida: "Utvikling? Javisst! Förändring? Helst ikke." – Äntligen några som förstår dilemmat!

Motstånd mot förändring är mänskligt eftersom vi vill bli bekräftade. Nya idéer och andra medvetna tankeutflykter är livshotande störningar av det omedvetnas byråkrati, vårt invanda "operativsystem" utan automatiska uppdateringar. De flesta av oss kör Tankemönster 1.0 från födsel till gödsel. Omedvetet.

Jag efterlyser en "Manual/Kvinnual för människa" så att fler kunde förstå hur vi fungerar. Den mänskliga potentialen är den sista utforskade kontinenten på jorden och innehåller pyramentala resurser. Vårt medvetande är som den bördigaste jordmån och vi skördar det vi sår. Hopp, ängslan, mod, misslyckande, framgång, glädje, kreativitet, kärlek – du väljer vad du planterar och är din egen mentala trädgårdsmästare.

Det hjärnstormas fram stora visioner på våra möten, men resultaten uteblir eftersom förändringar innebär invärtes konflikter. För var och en finns det hopp, för organisationer är det närmast omöjligt att trassla sig ur sin kultur. Vanans makt blir till vanmakt.

På ett dygn fattar vi 50 000 beslut. Tre procent av dem är medvetna och resten omedvetna. Gissa vem som vinner! Pondera att du är på ett möte och det kommer upp en kreativ idé, en annorlunda lösning. På det medvetna planet är alla upprymda och entusiastiska, men nu gäller det att övertyga operativsystemet om att det måste ändra sig. Likt ett bortskämt barn vägrar det i det längsta och tar till alla trick för att slippa. Förhalar, varnar för konsekvenserna, det duger som det är. "Idén är nog bra, men ..." Konflikten mellan det kloka tänkandet och de emotionella rutinreflexerna är så jobbig att det är enklast att fortsätta som förut. Då årner säj.

Alternativet är att ta utmaningen och våga pröva. Ha modet att göra det du säger. Efter några mentala konfrontationer uppdateras det omedvetna och lär sig att det är riktigt kul med äkta utveckling.

I förra krönikan skrev jag om "Det företagsamma Värmland" som skall ta oss från sämst i klassen till SM-guld och menade att det krävs nya aktörer för att bryta mönstret. Tyvärr ser jag hur de ambitiösa DfVarna uppslukas av samma offentliga system som orsakat vår jumboplacering. Kaka söker maka och entreprenörskapet skall ännu en gång stimuleras av anställningstrygga tjänstemän. Det blir lugnast så.

Vilket får mig att citera Eleanor Roosevelt: "Det är inte schysst att be någon annan om något som du själv inte vill göra." Och Einstein: "Definitionen på vansinne är att göra samma sak om och om igen och förvänta sig ett annat resultat."

Ett system ändrar sig inte frivilligt på grund av nya insikter utan jobbar på som vanligt in i det sista, satsar hellre på insiktsbekämpningsmedel än på kreativa störningar. Vi kanske skulle utveckla en krisdrivande managementmodell som effektivt kör verksamheter i bôtt så att framtiden kan knô sig förbi gårdagen?

Augusti 2011

22. Vi har ingenting att förlora!

Varav hjärtat är fullt ... men spaltutrymmet är begränsat så jag måste göra ett val och det blir Steve Jobs, mannen som gav oss Mac-datorn, iPhone och iPad. Han gick bort i början av oktober och världen blev en rollmodell fattigare.

Jag skulle kunna skriva om hans visionära förmåga, hans hängivna konsumentfokus och den närmast religiösa stämningen kring produktlanseringarna, men den här krönikan handlar om vad du och jag kan lära oss av en man som dog levande.

Vid tjugo års ålder hoppade han av skolan och startade eget i föräldrarnas garage tillsammans med en kompis. I dag är deras lilla firma, Apple Inc, värderad till 2,2 biljoner kronor (!) och är därmed världens dyraste företag.

Vägen dit har emellertid inte varit någon dans på rosor – vilket märkligt uttryck, man kan ju få taggar i fötterna – bland annat fick han sparken från sitt eget företag 1985. Det skulle kunna knäcka vem som helst, men han förmådde vända motgången till en förklädd välsignelse när han insåg att han blev befriad från framgångens bojar och än en gång fick chansen att njuta av nybörjarens kreativa frihet.

I förra krönikan skrev jag om att vi lätt fastnar i våra egna mönster och snöper vår utvecklingspotential. Vi vill egentligen inte ha förändringar, bara lite omväxling. Steve Jobs tvingades släppa sargen och gav sig glatt ut på hal is.

Nu är han död och har fått sin livsfilosofi bekräftad. Som tonåring läste han nämligen att "om du lever som om varje dag är den sista så kommer du förr eller senare att få rätt". Det citatet är en av de främsta anledningarna till hans enorma framgångar. Han följde sitt hjärta, hittade sin passion och gav sig hän. "Låt inte oljudet från andras tyckanden dränka din egen inre röst", som han uttryckte det.

Sina sista år levde Steve Jobs med en cancerdiagnos. Det fick honom att fundera över tillvaron och han kom fram till att döden förmodligen är livets bästa uppfinning – det gamla får ge plats för det nya. I förgänglighetens perspektiv är det lätt att göra de verkligt viktiga valen i livet. Kraven på att motsvara andras förväntningar, den sårbara stoltheten och rädslan för att göra bort oss framstår då som ganska futtiga. Vi har ingenting att förlora för vi är redan nakna.

Vilket får mig att tänka på min favorithjälte, Crocodile Dundee. När han är i New York och undrar varför så många där går hos psykolog får han motfrågan om de inte har några problem hemma i Walkabout Creek. "Jodå, men då berättar vi bara det för Wally och då berättar han det för alla andra och sedan är det inte något problem." – Problemet är att vi slösar energi på att dölja att vi har problem, fasadupprätthållningen blir viktigare än att göra det som vi innerst inne vet är vår livsuppgift.

Var dig själv, det finns redan så många andra!

Jag har sagt det förut och jag säger det igen: Livet är en sexuellt överförd åkomma som enligt all statistik leder till döden. Frågan är vad vi gör under den period som jag kallar "från födsel till gödsel"? Rätt svar är: Vårt bästa.

Som Steve Jobs.

23. Är arbetsmarknaden av akademiskt intresse?

Det var upprop i första klass och fröken lät de livfulla sjuåringarna sätta sig där de ville. Hon vände sig först till dem som satt längst fram och berättade att det skulle gå bra för dem, att de skulle lära sig mycket och få bra betyg. Sedan bad hon dem vända sig om och se vilka som satt längst bak. "Håll er väl med dem", sade hon, "för det är hos dem ni skall söka jobb när ni går ur skolan!"

I december hade jag nöjet att kåsera för ett hundratal ekonomistudenter på Karlstads Universitet om ledarskap och tillväxt. De blev lite konfunderade när jag kombinerade rim och reson genom att ta fram gitarren och sätta betyg på samhällets avoga attityd till entreprenörskap. Gav dem min vis-dom, så att säga.

Men innan lektionen hade jag bläddrat lite i KaU:s katalog om "Det moderna universitetet" och blev lite betänksam när jag fick en bekräftelse på skolfrökens påstående: "Vi vill att du efter din tid här skall vara attraktiv på arbetsmarknaden".

Jaha. Och vem skall skapa den arbetsmarknaden om en sådan detalj inte ens är av akademiskt intresse?

Men strunt i min skruvade tolkning av en reklamtext, några dagar efter seminariet fick jag ett mejl som både glädde och oroade:

"Hejsan! Jag studerar ekonomi vid Karlstads universitet. Du pratade/sjöng på vår föreläsning om ledarskap för nån vecka sen. Jag och flera av mina studiekamrater tyckte att det var en riktig bra föreläsning. Det är inte ofta man lyckas hålla koncentrationen under en hel föreläsning, men så var fallet när du höll i det. Upplevde att föreläsningen var rolig och underhållande samtidigt som en stor poäng förmedlades. Håller verkligen med om att man slussas in i ett system där man, utan att egentligen registrera det, begränsar den kreativitet som väldigt många har i större utsträckning. Tror att detta nånstans är ett medvetet drag. Att man faktiskt inte vill ha entreprenörskap av rädsla för att rubba 'systemet'."

Ja, vad skall man säga? Skall vi utbilda ännu fler inteprenörer som går in för att förutsäga framtiden i stället för att skapa den? Hur mycket ekonomi vår klarsynte student än läser så kan han ändå aldrig säga om börsen går upp eller ned i morgon, en prognos på några ynka timmar ... Är det så klokt att anförtro samhällsutvecklingen till bokbundna sannings-ägare i de färdigtänkta tankarnas tempel?

Förlåt en reflexion, men jag tycker att det finns för många med stora kunskaper som är påfallande inkompetenta.

Att söka jobb är att be om att få förverkliga andras drömmar mot betalning och bokföras som en kostnad. Anställningstrygghet i all ära, men den enda tryggheten värd namnet är en bra "inställningstrygghet" så att du vet att du kan hantera livets olika situationer. Den kan ingen ta ifrån dig.

Januari 2012

24. Ordlista för framtidiga.

Nyligen blev min hemsida utnämnd till "Sveriges bästa entreprenörsblogg". Smickrande men överraskande eftersom jag inte är någon bloggare. Jag använder mitt Bokstaveri till att publicera krönikor och annat som jag skriver med ojämna mellanrum och bloggare håller väl på hela tiden? Glädjande att innehåll och formuleringar kan väga upp frekvens!

Som gammal göteborgare tar jag gärna till ordlekar och skapar uttryck, nya tider kräver en ny språkdiräkt som likt en bikini täcker det väsentliga utan att dölja den nakna sanningen. Eftersom många uppskattar min blandning av humor och allvar så blir den här krönikan ett smakprov på mitt numera vitsordade ordvitseri.

Någon frågade om BolagsBolaget är ett bemanningsföretag? Nej, snarare motsatsen när vi som agenter i Underlättelsetjänsten anställer folk och hjälper dem att förverkliga sina drömmar: Vi är ett besanningsföretag!

Eldsjälspsyroman = en som får en kick av att se andra brinna. Inom offentlig sektor benämnd "pyrokrat" med förståelse för eldsjälars eldskäl.

Högskolan i all ära, men vi behöver lågskolor för eldsjälar för en bättre flamtid.

Krealisten står stadigt förankrad i sina visioner.

Chanstagskleptoman.

Anställningstrygghet är en arbetslivslögn, men med "inställningstrygghet" kan du hantera livets olika situationer. Den tryggheten kan ingen ta ifrån dig.

Inlärd hjälplöshet är en naturlig oförmåga att lösa problem med passivitet och lågt självförtroende. Leder till hjärnkraftsavveckling och drömbrott men kan botas genom aktiv livshjälp, s k självantändning.

Vi föds som entreprenörer, fostras till inteprenörer och styrs av antiprenörer.

Drivs du av motivation eller hotivation?

Heter det "klockrent" för att vi dricker ur?

Som mental trädgårdsmästare vet jag att busfrön växer bäst.

Utveckling utan förändring kräver effektiva insiktsbekämpningsmedel.

2001 anklagades BolagsBolaget för att olagligen betala in arbetsgivaravgifter och skatt eftersom vi gav våra anställda för stor frihet under ansvar. Vi döpte åtalet till "Vållande till annans bröd" och hävdade att trendbrott inte var straffbart. Vi fick rätt.

Om du vill använda mina uttryck så gör gärna det, jag tillämpar "copyright" och i mitt lexikon betyder det "rätt att kopiera".

25. Är det nån idé?

Per Kristenssons marskrönika om idédödarna var klockren! Röda kort i konferensrum är en bra början, men det finns fler slaktplatser i länet.

På 70-talet fick jag en fascinerande inblick i kreativitetens värld som utbildare i Uddeholm. VDn Gunnar Wessman ville modernisera bruksmentaliteten och jag fick jobba med de bästa i branschen, bland annat Edward de Bono och företaget Syntectics. Den förstnämnde är idéernas champion nummer ett med sitt laterala tänkande och Syntectics var ingenjörer som undrade varför det gick olika lätt att ta fram lösningar. Vad händer med idéerna när vi gemenskapar?

Tyvärr är idédödandet så vanligt att det blivit en del av umgängeskulturen. När Bror Duktig talar om varför det inte går behöver han inte stå till svars eftersom idéhavaren är så stryktålig att samtalet bara går vidare. Det är ungefär lika upprörande som att slå ihjäl en fluga och massmorden fortsätter.

Men en idé är faktiskt ett spirande tecken på liv och lust, precis som de små späda skott som nu skjuter upp ur marken för att utvecklas till en vacker blomma eller ett ståtligt träd. Dessa "tankar ur roten" får sin näring av entusiasm och engagemang och frågan är varför vi tycker så illa om tindrande ögon att vi tvångsmässigt släcker strålglansen i dem?

Vad är det som är så farligt med en idé? – Jo, som mental trädgårdsmästare vet jag att busfröna är statusquokramarnas ogräs så ju fortare de får använda sitt insiktsbekämpningsmedel, desto bättre. Förändringens växtkraft är ett hot.

Nästa gång du kommer med en idé och får veta hur dum du är så kan du införa en ny spelregel: "Du får gärna kritisera min idé, men entrébiljetten är att du först säger tre saker som är bra med den!" – Ofta räcker det för att punktera den negativa attityden och göra felfinnaren "idélaktig".

En idé behöver växa och utvecklas. Tänk om vi skulle luta oss ned över barnvagnen och säga: "Den här går inte att använda till något!" Att döda idéer är barnamord.

I Kresam hade vi en gång en kurs för arbetslösa ungdomar och de ville få värmlänningarna att plocka svamp som sedan skulle exporteras färsk till kontinenten. "En vansinnig idé!", fick vi höra. I dag har de omsatt över 4 miljarder kronor, så nån idé var det väl?

Maj 2012

26. Vem bestämmer vad du tycker?

Ibland när jag är lite lat och inte vill ställa upp så använder jag en oomkullrunkelig logik som räddat mig många gånger: "Tyvärr, det där kan jag redan och om jag gör sådant som jag kan så förlorar jag tempo i min egen utveckling!" Den är ganska bra eftersom varje motargument får protestanten att framstå som framstegsfientlig.

I sommar levde jag upp till ovanstående ideal och testade min yttersta inkompetensnivå – jag målade om huset. Som mental trädgårdsmästare jobbar jag normalt oralt, men det här kunde jag inte snacka mig ur. Så det bar av till färghandeln och där påstod de att huset skulle tvättas, sköljas, skrapas, grundmålas och slutstrykas! Det var då jag förstod varför jag intuitivt hade undvikit projektet så länge som möjligt. Och omgivningen uttryckte sina dubier genom att se beklagande på mig och påpeka hur slitsamt detta var för en opraktisk man som jag. Mest tyckte de nog synd om huset.

Det var då jag bestämde mig för att husmålning är roligt och enkelt! Finessen med att vara chef över sin egen inställning är att jag själv bestämmer vad jag tycker. Och jag fick rätt, det blev ett rent nöje och dessutom en välbehövlig genomkörare för kroppen – bara på skrapningen gick jag ned fyra kilo!

Men innan jag bytte attityd och ännu trodde att husmålning var en gruvsam uppgift frågade jag grannens tonårige och hårdtränande ishockeytalang om han ville hjälpa mig och samtidigt tjäna lite pengar. "Nej tack", var hans svar och nu så här efteråt förstår jag att frågan var felställd. Fysisk träning är något man betalar för, det är ingen inkomst, så jag borde ha lockat med en låg avgift i stället. Vilket får mig att reflektera över hur underskattat vanligt hederligt kroppsarbete är som motionsform. Att gå på ett rullband i gymmet utan att komma nånstans är OK, likaså att lyfta järnskrot och lägga tillbaka det där det låg.

Så här är min affärsidé: Alla som har fysiskt krävande arbeten att erbjuda lämnar in en lista och sätter ett pris. "Garanterat tungt arbete för endast 100 kronor timmen! Köp ett årskort – vill du ha det billigare får du gräva din egen rabatt."

Sensmoral: Du har ett val! Nästa gång du får en skrapa så kan du tycka att det är jobbigt eller utvecklande.

September 2012

27. VuxF är här!

Ung Företagsamhet är ett fantastiskt inslag i skolan där eleverna får pröva sina affärsidéer på riktigt! Och UF Värmland är bland de bästa i landet på att uppmuntra det unga entreprenörskapet. Jätteroligt!

Tyvär är vuxenvärlden inte lika rolig, Värmland är sämst i klassen när det gäller start av egna företag. En förklaring är de många orter som slutar på -fors, bruksmentalitet är förödande för initiativkraften. En annan är den falska myten om att det är svårt och krångligt att driva företag och etablissemangets enögda problemältande överskuggar den underbara känslan av att vara sin egen lyckas smed.

Mest av allt beror emellertid Värmlands bottennotering på de bidragsfinansierade rådgivarnas destruktiva sätt att möta dem som äntligen vågar ta det första staplande steget över drömmens tröskel ut i den ovissa verkligheten. "Kom till oss med din affärsidé så skall vi såga dig jäms med fotknölarna!" är det stolta budskapet från en av dessa aktörer. Jag träffade nyligen en som gick dit glad i hågen och därifrån nedtryckt i skorna och det hela slutade mycket tragiskt ... han fick en anställning.

Men lösningen är nära! Som kassör i Edebäcks Bygdegård ser jag en helt ny roll för bygdegårdarna runt om i Värmland. En hemmaplan består definitionsmässigt av gräsrötter och tillväxten sker underifrån. Tyvärr har det offentliga tagit monopol på samhällsutvecklingen och skapar samma inlärda hjälplöshet som bruken gjort. Men det är faktiskt vi i bygderna som är motorn, politiker och byråkrater skall ägna sig åt att styra. Målet är avlärd hjälplöshet och medlet heter "VuxF" – ett slags UF för vuxna – och nu kör vi!

Tillsammans med Studieförbundet Vuxenskolan har vi utvecklat ett "mentalt knytka" där var och en bjuder på sitt bästa och den första studiecirkeln har startat här i Edebäck. Vi är en brokig och optimistisk skara som under fem träffar skall hjälpa och inspirera varandra till goda resultat. Min roll är att vara sakkunnig agent i Underlättelsetjänsten – tvärtemot de besserwisrar som släcker eldsjälarna med sina A4-formatterade analyser och tungsinta bedömningar.

VuxF är enkelt och roligt! Och att starta eget i en cirkel är perfekt för då vet man ju att verksamheten går runt ...

November 2012

28. Prognoser har ingen framtid

I sin senaste NWT-krönika skriver Jonny Ohlsson klokt och insiktsfullt under rubriken "Nytt år – nya möjligheter" och lyfter fram de negativa prognoser som vi matas med från olika håll. Till vilken nytta, frågar han.

Ja, det kan man verkligen undra. Första gången jag reagerade på dessa så kallade experters så kallade kompetens var 1987 då den svarta måndagen utlöste börskrascher världen över, även i Stockholm. Redan i nyhetssändningarna den kvällen uttalade sig ett antal besserwissande räknenissar och gav knivskarpa analyser av vad som hade hänt och varför. Imponerande! Ännu skickligare hade det naturligtvis varit om någon av dem redan på söndagen hade talat om att detta var på gång. Nu blev det bara ett extrainkallat möte i De Efterklokas Förbund.

Jag har lite svårt att ta prognosmakarna på allvar eftersom de inte ens har några timmars framförhållning. Men hur skulle de kunna ha det, vi pratar ju om något så oförutsägbart och omväxlande som Livet! Vi människor är inte logiska, vi styrs av känslor, så det går inte ens att sia om samtiden. Trots det har vi en grupp välutbildade orakel som vill framstå som experter på framtiden. En expert, har jag lärt mig, är en som lär sig allt mer om allt mindre tills han till slut kan nästan allting om nästan ingenting. Och expert kan man bara bli bakåt genom att studera något verkligt, en prognos är ingenting annat än en gissning in i osäkerheten.

När jag berättar att jag är optimistminister i Republiken Klarälvdal'n brukar folk le gott och tycka att det är lite lustigt. När jag frågar dem vem som har motsvarande taburett i den svenska regeringen skrattar de och tycker att jag är för rolig. Men det kanske är just en optimistminister som vi skall ha, om vi skall tro Jonny? Mina kunskaper i nationalekonomi är rudimentära, men jag har förstått att om folk tror på framtiden så vågar de investera och släppa kundbromsen. Så goda tider börjar med att vi tror på goda tider. "Förbjud konjunkturrapporterna, det mesta sköter sig själv", säger företagare som Jonny pratat med.

Jag håller med. Och det bästa sättet att förutsäga framtiden är att skapa den.

Januari 2013

29. Vanans makt leder till vanmakt.

Det sägs att vi har fem sinnen plus ett sjätte. Här skall jag ordleka kring ett sjunde, det som får oss att göra som vanligt. Jag kallar det för vansinnet. Det känner av varje antydan till förändring och aktiverar vårt mentala immunsystem så att sinnelaget blir en stor antikropp som står emot nya idéer och liknande friskdomar.

Vanans makt gör oss resistent mot livets influenser och leder till vanmakt. Vad beträffar den ofantliga samhällskroppen så har den skaffat sig ett fullgott skydd mot entreprenörskap och andra hotfulla befruktningsskador.

Visst är det bekvämast att göra som man är van och njuta av den mysiga vantrivseln, men frågan är hur länge den strategin fungerar? Alla lösningar har ett bästföredatum. De var bra när de kom till, men förutsättningarna förändras och till slut blir de gamla goda lösningarna ett aktuellt problem.

Ett exempel är arbetsmarknaden som av vana håller fast vid den världsbild som rådde i industrisamhällets begynnelse för några sekler sedan. Arbetsgivare och arbetstagare – smaka på de orden. "Jag gifver hjonen arbete och de må tacksamt taga emot det." ... Eller har du vant dig vid de begreppen?

Marknadsekonomi är en tävling om kundernas gunst. Inom lagidrotten har man fattat att samspelet är viktigt, men inte i näringslivet. Frågan är om två starka motparter är den bästa och vettigaste laguppställningen för att möta Framtiden? Snarare vanvettig, hävdvunna matcher ger inga poäng.

Hur skulle det då, hemska tanke, se ut om arbetsgivarna och arbetstagarna spelade i samma lag? Ungefär som hos oss i BolagsBolaget. Eftersom vi lever på personalens omsättning så behandlar vi dem som kunder och vår viktigaste uppgift är att hjälpa de anställda att lyckas. Vi är agenter i Underlättelsetjänsten. Varför är den ledningsfilosofin inte lika självklar i vanliga företag? När personalen lyckas går företaget bra.

Det politiska systemet är lika korkat. 51% vinner över 49% och får bilda regering. Förlorarna kallas "opposition" och får lön för att sabotera. Ett apartheidsystem där fel färg har fel åsikt. Vanskapat vanstyre. Det vore bättre om våra folkvalda tillsammans gjorde sitt bästa för 100% av oss.

I sin bok "I händelse av fred" menar Tor Våge att vårt samhälle är så baserat på konkurrens att vi inte vet hur man skulle göra för att gemenska det. Tänk att få kalla Sverige för "De Förenade Sinnelagen", alltså "The United States of Mind".

"Vansinne är att göra som man brukar och tro att man hänger med i utvecklingen", påstod Einstein. Och "leda till förändring" innebär för de flesta organisationer att det till slut blir så trist att man måste göra något nytt. Av leda.

Ursäkta om jag stör mitt i vanföreställningen, men det är en ovana jag har.

Januari 2013

30. Tillgången som bokförs som kostnad.

I slutet av 70-talet blev jag utbildningschef i Uddeholmskoncernen. Smickrande, förstås, men efter ett antal trista chefskonferenser bad jag min personal att "Rädda mig!" Vi bestämde oss för att starta ett företag, Kresam, och frågade Uddeholms VD Gunnar Wessman om det var OK. "Jätteroligt", tyckte han, "då kan ni ställa er kresamtelefon bredvid uddeholmstelefonen så är ni tillgängliga 200% varje gång det ringer. Och när ni skall ut och konsulta så stämplat ni ut, gör jobbet, åker hem och fakturerar kunden och stämplat in igen så att ni inte förlorar någon lön." Vi kom i gång riktigt bra och efter något år fick vi beskedet att "Om ni inte hinner med uddeholmsjobbet så får vi hyra in folk till det, för er framtid är viktigare!"

Ganska snart tog vi klivet ut på marknaden och i 35 års tid har jag nu åkt runt och berättat om Uddeholm och detta förlösande ledarskap. Varje gång med samma resultat: "Va, skojar du?! En sån chef skulle man ha!"

Tragiskt, men helt enligt läroboken: Personalen är en nödvändig utgift för att förverkliga ledningens idéer. Punkt. Kor, hästar och grisar bokförs som tillgångar i balansräkningen, men människor bokförs som kostnader.

Därför blev jag glad när jag upptäckte att Arbetsförmedlingen använder begreppet "utvecklingsanställning" för dem som skall in i arbetslivet. ... Chefer, förenen Eder i meditation över detta vackra ord! När den fulla innebörden nått ända in i Edra hjärtan kommer rekryteringssamtalen att låta så här: "Vi erbjuder dig en utvecklingsanställning och det innebär att du är en väldigt viktig resurs för företaget! Vi skall göra allt vi kan för att hjälpa dig att utvecklas och ta ansvar, för då vet vi att du gör ditt allra bästa i jobbet. Och när du trivs här så kommer du gärna att gemenska med oss andra. Det vinner vi alla på!"

Arbetsgivare och arbetstagare i skön symbios och ömsesidig lojalitet. När personalen lyckas går företaget bra.

Just nu planerar vi i BolagsBolaget ett tilltag i den andan som utmanar näringslivet. Tack vare Vinnova får vi testa ett nytt sätt att slussa ungdomar ut i jobb och vi söker sex företag med modernt ledarskap. De får tillgång till unga entreprenörer som är anställda hos oss, detta för att de inte skall utsättas för arbetslivets dolda dagordning "Kom som du är och bli som oss!". Arbetsgivarens eldprov blir att ta vara på den kreativa kraften och kompetensen i detta ömsesidiga lärlingsprojekt: Ungdomarna får lära sig ett yrke och arbetsgivaren får lära sig att förtjäna den unga generationens förtroende och lojalitet.

Jag är uppenbarligen en av få anställda som haft en vidsynt chef som ville mitt bästa. Den upplevelsen av holistiskt "människment" var helt avgörande för mig när jag valde att bli tillväxtförädlade humankapitalist med höga förväntningar på höga förräntningar.

31. Varifrån kommer arbetsgivarna?

Nyligen var jag med på Svenskt Näringslivs pratpromenad där företagare och politiker förde ambulerande samtal. Bra idé och nyttigare än den gängse partimotionen.

Ett ämne vi kom in på var arbetsgiveriet. Eftersom näringslivet är grunden för vår välfärd så borde vi ha ett system som stimulerar framväxten av företagare. Men det har vi inte. Skolan producerar enbart anställda, eleverna skall göras "attraktiva på arbetsmarknaden". Jag har ställt frågan till universitetet och andra om vilka som skall skapa den arbetsmarknad alla förväntar sig, alltså ta risker och arbetsgivaransvar så att det blir några jobb att söka. Men svaren uteblir.

Ung Företagsamhet är ett härligt undantag i skolans värld som får eleverna att växa! Engagemanget är så stort, tror jag, för att de slipper skolbänken och får chansen att utveckla sin egen kompetens. Men UF-företagen läggs ned och övergår i pedagogernas gamla sanningar och färdigtänkta tankar.

Näringslivet stimulerar tyvärr inte nyföretagandet, varje företag driver sin verksamhet på sitt sätt. "Kom som du är och bli som oss!" är det glada budskap som ser till att företagskulturen skyddas från störande inslag av entreprenörskap.

Det enda människovänliga företag jag kommer på är BolagsBolaget där vi anställer personer med egna affärsidéer och hjälper dem att lyckas. Men först fick vi ägna två år åt att övertyga domstolarna om att företagsamhet är bra för Sverige.

Hög utbildning är ingen jobbgaranti, det enda säkra är studieskulder. Arbetsgivarna söker i första hand taggade personer med rätt inställning, utbildningen kommer längre ned på listan. "Jag har sett dina betyg, men vad kan du?"

Samtidigt kan man undra varför vi skall söka jobb över huvud taget. En miljon svenskar tycker så illa om sina jobb att de omedelbart skulle säga upp sig om de kunde. De är attraktiva på en arbetsmarknad som inte är attraktiv.

Skolan kom till för att industrisamhället behövde lära bondungarna att lyda, passa tider och jobba i skift. Men varför är skolans koncept detsamma i dag när våra ungdomar googlar, messar, har hundratals nätkompisar och – framför allt – industrisamhället upphörde för flera decennier sedan? Hur skulle dagens skola se ut om den i stället utginge från det nyckfulla informations- och IT-samhället?

Albert Einstein förstod den akademiska kunskapens begränsning. När han undervisade på universitetet och delade ut ett prov var det en av studenterna som påpekade: "Men, herr professor, de frågorna fick vi ju förra veckan." - "Jag vet", svarade Einstein, "men jag har ändrat svaren".

Jag föreslår en skola som stimulerar nyfikenhet, egna initiativ och förmågan att hantera Livet inklusive näringslivet. En skola som fostrar fler arbetsgivare.

Maj 2013

32. Finns det ett liv före döden?

Människor har i alla tider funderat över meningen med Livet så jag bestämde mig för att befria civilisationen från detta grubblande. Det tog mig inte många minuter att komma fram till det rätta svaret: Att göra vårt bästa!

Du och jag har – mot alla odds – vunnit det finaste vandringspriset av alla, nämligen jordevandringen. Men varför blev det just vi? Eftersom Naturen är hyfsat smart så är min teori att i befruktningsögonblicket bedömdes du och jag vara de mest lämpade att utveckla mänskligheten. Vi är alltså utvalda och nu gäller det att leverera, att gemenska tillvaron.

Men vad säger Jantelagen om det? Och alla strukturkramare som sätter full kontroll före frihet och förtroende? Eldbesjälade initiativ och mänsklig evolution utgör ju ett hot mot ordningen och, Gud bevare oss, vilken röra det skulle bli om alla plötsligt gjorde sitt bästa!

Vår labradortjej Silva vet att hon är en hund och gör vad hon kan för att leva sitt liv som en hund. Glad, nyfiken, social, envis, ivrig. Som om livet är värt att leva.

Vi människor vet att vi är människor, men vågar inte ens vara oss själva.

Att göra sitt bästa är A och O ... precis som Anders Olssons initialer. När han simmade 28 mil utan att använda benen så gjorde han så gott han kunde med disponibla resurser. Snacka om rätt inställning! I motsats till alla dessa hukande omöjlighetstänkare som skyller på den förlamande M'Bara-modellen: "Om bara jag hade pengar. Om bara jag hade resurser. Om bara ..." När någon suckar över att livet är hårt undrar jag: "Jämfört med vad?" Dina beslut speglar vem du är och du själv väljer om du står inför hinder eller möjligheter.

Det finns en insiktsfull amerikan, Brendon Burchard, som i tjugoårsåldern var med om en bilolycka och inte visste om han skulle klara sig. Han låg där och såg tillbaka på sitt korta liv och när han fick en andra chans att leva så formulerade han tre frågor att ställa sig när det är så dags: "Did I live?" (Levde jag fullt ut?) "Did I love?" (Var jag kärleksfull?) och "Did I matter?" (Gjorde jag någon skillnad?)

Hans tips: "Skaffa dig tre bra svar så kan du dö i frid!"

Många funderar över om det finns ett liv efter döden, men jag satsar hellre på det som finns innan.

September 2013

33. Hur dum får man egentligen vara?

Den här krönikan är en hyllning till vår fantastiske paralympier Anders Olsson och alla andra som inte förstår sina begränsningar. Att simma 28 mil genom Värmland är helt bort i stöll – även för oss som kan använda hela kroppen.

Ändå gjorde han det. En stor prestation, men jag undrar om han fattar att han samtidigt ställde till det för oss andra? Nu måste ju vi ifrågasätta våra egna begränsningar. Skulle vi egentligen kunna uträtta cirka 328% mer än vi gitter? Dessutom jämfört med en som inte ens har benstyrka nog att få ändan ur vagnen ... Nä, du Anders, du skulle ha tagit ditt sociala ansvar och helt enkelt låtit bli – då hade vi kunnat lunka på som vanligt utan gnagande skuldkänslor över att vi inte gör så gott vi kan.

Varför håller Järnmannen på som han gör? Han kunde ju ha suttit i sin rullstol och fått gratis morfin av Landstinget, men i stället säger han att "Jag är inte handikappad, bara hjulbent".

För denna livsbejakande ordlek tilldelade jag Anders "Göteborgarnas hedersdiplom" när vi i DalenSkaparna var med och hyllade honom i Ambjörby i somras. Femhundra personer var där, en underbar folkfest! Och dagen till ära tillägnade vi honom en nyskriven låt som han bad oss spela in, så nu ligger den som en musikvideo på YouTube (gå in och sök på "dalenskaparna" om du vill kolla).

"Den som säger att något inte går att göra skall inte avbryta den som håller på att göra det," menar ett kinesiskt ordspråk. Visst är det märkligt att folk som aldrig har uträttat något är så snabba med att påtala andras begränsningar?!

Lägg därtill vår jantelaglydiga trosbekännelse av Nånannanismen som gör att vi kan se andra som genier och hjältar, men inte oss själva. Varför skall det vara så svårt att uppskatta sig? Så här får du min antijantelag: "Du ska inte tro att du är nåt, sånt ska du veta!"

En vers i vår hyllningssång till Anders Olsson börjar så här: "Att simma från Långflon till Karlstad, hur dum får man strängt taget bli? Funktionsnedsatt, i svinkallt vatten, du ligger verkligen i!" Häromdagen blev jag ombedd att precisera hur dum man egentligen får vara och svaret är givet: "Tillräckligt dum för att lyckas!" Därmed inte sagt att man flyter bättre för att man är korkad :-)

November 2013

34. Låt busfröna växa!

”Finns det några snälla barn?” är en vanlig fråga mot slutet av året, men det räcker faktiskt om den ställs på julaftonen. Sveriges framtid förutsätter nämligen olydnad. Alla odlare vet att den bästa växtkraften finns i det så kallade ogräset ... eller ”busfröna” som vi mentala trädgårdsmästare säger.

Våra makthavare vill helst ha utveckling utan förändringar och därför uppfattas alla vidsynta initiativ som (o)gräsliga störningar. Men detta ligger i sakens natur eftersom politiker inte förstår den kreativa logiken – de hävdar ju själva att de är idé-ologiska. Ett överlevnadstips till dem: När man står på rutinens brant så är inte lösningen att ta ett steg framåt!

Självklart skall vi ha struktur i tillvaron, men ordning och reda kräver väldigt lite kompetens jämfört med vad som fordras för att bemästra ett utvecklande kaos. Om kontroll blir viktigare än nytänkande så har vi snart ingenting att kontrollera.

I år kommer Tomtarna tidigt med sitt illa rimmade valfläsk. ”Rösta på oss så tar vi hand om dig!”, ekar de entoniga lockropen. Vad de säger är att vi bokstavligen skall skatta oss lyckliga, alltså betala välfärdbiljetten och vara snälla passagerare så att vi får deras paketslösningar. Men jag vill inte bli omhändertagen! Jag vill rösta på ett parti som säger att ”vill du ha välfärd så får du banne mig vara med och skapa den!” Jag vill ha trygga och kloka ledare som låter gräsrötterna utvecklas utan att komma med sin tillväxtfientliga gräsklippare så fort någon sticker upp. En eldsjäl demokrati ledd av evolutionära politiker som jag litar på: ”Pålitliker”.

För att anknyta till den stora förebilden Nelson Mandela så hade vi behövt hans visdom i valrörelsen eftersom den är en svensk version av apartheid: Fel färg har fel åsikt. Det vore bättre för vårt nationella gemenskapande om partierna samverkade i stället för att kriga. För olika synsätt och idéer skall (... *och här säger du Nelsons efternamn*).

Mandela är ett bra exempel på att ”lilla jag” kan förändra världen. Ytterligare bevis får du om några månader när du försöker somna och det finns en enda mygga i rummet ...

Likaså kan man säga att ett ensamt ljus skingrar det djupaste mörker. Var och en av oss kan med lite vänlighet och omtanke lysa upp tillvaron för någon annan så du kan väl ta dig en funderare på vems ljus du vill vara. Själv har jag har som princip att uppmuntra och berömma så fort det finns anledning ... för då har jag nämligen betalat entrébiljetten till att kritisera om det behövs. Det sociala kontot ”Uppriktighet” har både debet och kredit.

Då ber jag att få önska ett gott år och påminner om att varje dag är början på ett nytt sådant.

35. Sanningen är naken!

När Republiken Klarälvdal'n lanserade BolagsBolaget år 1999 bestämde vi att "vi tror gott om folk". På så sätt kunde vi anställa personer som vi inte träffat och ändå sova gott om natten. Naivt? Javisst, men det är något livsbejakande med att vara barnslig. Ofta känner jag mig som pojken i Kejsarens nya kläder och kan inte hålla tyst när jag ser hur det enkla och naturliga krånglas till och motarbetas av onaturliga skäl.

Ta som exempel att vi skall genomföra något i familjen eller den ideella föreningen. Vi samlas till ett mentalt knytkalas, kommer överens om tagen och sedan gör alla så gott de kan.

På jobbet härskar en annan kultur. I stället för att bli trodda om gott blir vi tillsagda, reglerade och kontrollerade av chefer med fyrkantiga ledningssystem. Tankemodellen är Den Logiska Maskinen och vi är dess kuggar. Men hur effektiva är kugghjul av kött, blod och känslor?

"I vår organisation är tilliten total och vi kommer hit frivilligt varje dag för att vi trivs och delar en inspirerande vision om att få göra vårt bästa och ha ett gott liv tillsammans på jobbet!" Visst låter det mottot som en omåttlig utopi? Lite naivt, rentav. Men önskvärt. Och jag gillar ordet "tillit" eftersom det stavas likadant åt bägge håll precis som dess innebörd.

Forskning visar att de flesta anställda tycker illa om att gå till jobbet eftersom de inte känner sig uppskattade och litade på. Fast lite (?) får man väl offra, vi måste ju ha mat på bordet ... Tyvärr drivs vi oftare av hotivation än av motivation.

I höstas sände UR ett underbart program (finns på nätet) om brasilianaren Ricardo Semler som byggde upp ett företagsimperium utifrån den enkla frågan: "Vad gör mina anställda lyckliga?" Svaret var: "Jag måste lita på dem och tro att de vet vad som är bäst för företaget." – Med den ledningsfilosofin ökade företagets omsättning med 900% på tio år!

Om regeringen skulle lagstifta om obligatorisk tillit skulle Sverige kollapsa eftersom alla system förutsätter att vi är opålitliga. Det kallas för professionellt management i motsats till det amatörmässigt mänskliga ledarskapet. "Människment", om du så vill. Ordet "amatör" betyder förresten "den som älskar".

Hur gick det då med BolagsBolagets blåögda beslut som jag nämnde inledningsvis? Vi har funnits i femton år nu och av över tusen anställda är det ett par-tre som har lurat oss. Trist när det händer och visst har vi förlorat pengar, men att ändra vår policy är otänkbart eftersom det skulle betraktas som en kollektiv bestraffning av de skötsamma och det är förbjudet i FN-stadgan. Så vi fortsätter att tro gott om folk.

Än en gång går jag in i min självpåtaga gosseroll och utropar i brist på modemanipulerade kejsare: "Sanningen är naken!"

36. Länge leve pessimismen!

Märkligt väder i år. Senvintern övergick i högsommar på fyra timmar, det snöade på Valborg och i skrivande stund är det vår så in i nordan. Brrr. Det är lätt att glädjas åt den goe värmen och bli besviken när vädret regredierar.

För att slippa dessa klimateriella humörsvängningar bestämde jag mig för att konvertera till pessimismen. Den är trots allt ett pålitligt koncept och i linje med det värmländska talesättet att man inte skall göra sig kalas i förväg.

För en optimistminister i Republiken Klarälvdal'n var detta ett ganska dramatiskt övervägande, ungefär som när Ulf Ekman nyligen övergav Livets ord och blev katolik. - Det finns ett göteborgskt uttryck för hur hans församling måste känna sig: Snullet!

Gott, nu skulle jag slippa att gå omkring och vara den glade och entusiastiske Bengt och bara ansluta mig till kverulanterna med Down's syndrom, alltså de som går omkring och gnäller utan anledning. (Ursäkta ordleken, men min son Fredrik har den vedertagna diagnosen och han är så förtjust i livet att jag menar att han har "Up's syndrom".) Med en lite lokaldialektal vinkling kan man definiera det utbredda gnällspikandet som att "månggårdalider".

Nåväl, jag behövde nu en strategi för denna livsavgörande omställning till en motsatt inställning. Bland annat ville jag förmedla nyheten till min omgivning på ett tydligt sätt och fastnade för mottot "Länge leve pessimismen!" ... tills jag insåg att en sann pessimist inte kan säga så eftersom det uttrycker en sorts förväntan. Själva tanken att bekänna sig till pessimismens evangelium är i sig en strävan efter en livsstil, men som pessimist kan jag definitionsmässigt inte önska mig något - det går ju ändå åt pipsvängen.

Så jag bestämde mig för att trots allt behålla min republikanska optimistministertaburett och tänk, samma dag lade sig ett decimetertjockt snötäcke över Ängåsen liksom för att testa mig och se om jag klarade av sådana "vädermödor". Jag bara log.

Det visade sig att inte heller snön orkade med min sprudlande glada positivitet så nästa dag var den borta! En optimist är våren i mänsklig gestalt.

Och nu är det på't igen i Verner von Heidenstamsk anda: "Bättre lyss till den sträng som brast än aldrig spänna en båge".

Maj 2014

37. Ordning och reda, pengar på freda'?

Nu har major Björklund pekat med hela handen och beordrat ordningsbetyg i skolan. Tänk, att det var så enkelt! Om eleverna sitter tysta så är Sverige räddat, tillväxten administreras fram av våra politiker. Gud bevare oss och Konungen.

Ursäkta, men om man som jag är berättigad till svart bälte i sarkasmer så är det ibland svårt att hålla igen. Efter fyrtio år i pionjärlivet har jag lärt mig att utveckling förutsätter olydnad, att lösningar fungerar bra tills de inte gör det längre och då måste den gamla ordningen utmanas. När vi i Republiken Klarälvdal'n lanserade BolagsBolaget 1999 så var det ett helt nytt sätt att driva företag - så nytt att Skatteverket yrkade på dödsstraff och ställde oss inför rätta för "vållande till annans bröd". Vi störde ordningen.

Men vi vann den matchen och i dag är vårt koncept en snabbt växande bransch i arbetslivet. Skatteverket har till och med en särskild hemsida om "egenanställning" och det är en ekshärlig känsla att vi glesbygdsbusfrön faktiskt har förändrat världen!

Åter till skolan: Jag är inte alls emot arbetsro, men jag tror inte att den skall beordras. Disciplin kommer naturligt ur respekten för varandra och det gemensamma målet, ordning uppstår av sig själv när man gör något viktigt tillsammans. Problemet i det här fallet kan vara att många elever inte ser skolan som en arena för gemenskapande.

När jag varit inne i klasser har jag ofta mött en hög ljudnivå, men så fort ungarna fattat att "den där gubben är inte här för att trycka ned vuxenvärldens färdigtänkta tankar i halsen på oss" så brukar det bli lugnt.

Jag drömmer om en skola som är en praktisk del av samhällsbyggandet och att eleverna faktiskt vill lära sig för att de behöver kunskap för att nå sina mål. Men det verkar snarare som om skolplikten skall utökas så att de håller sig lugna längre. - Ett tips: Om någonting fungerar dåligt så är lösningen inte att göra på samma sätt fast ännu mer.

Nästa ordergivning kommer i december: "Tindra med ögonen för snart är det jul!"

September 2014

38. Management eller människment?

Ordet "management" betyder ursprungligen "att leda häst vid hand". Det innebär strama ledtyglar så att inte personalen fattar galoppen och skenar iväg. Är det många räddslan för att tappa greppet som får chefer att sätta sig på sina höga hästar i tron att det ökar chansen till avkastning?

Min fru Anita och jag hade hästar i över trettio år och behandlade dem som anställda. Ledtyglar, elstängsel, lydnad, kontroll. Men, tänkte jag en dag, varför måste de alltid jobba för att få komma utanför staketet? Så jag tog med mig stoet Zagga och hennes lilla föl på en skogspromenad. Ledtygel, förstås, men för en gångs skull inga prestationskrav. När vi var nästan hemma – det återstod en äng och en stig – så släppte jag henne fri. "Hon börjar säkert beta", intalade jag mig och fick rätt. För säkerhets skull gick jag till stigens början i bortre ändan av ängen. Väl där fick jag bilden av Zorro visssandes på sin häst så jag gjorde likadant. Zagga ryckte upp huvudet, kom kutande i full galopp, tvärstannade framför mig och frågade: "Ja, husse, vad vill du?" Snacka om stäpels ...! Och bakom henne kom följungen kesande i solskenet.

Sedan den dagen gick vi skogspromenader med fyra lösa hästar. De kunde ha stuckit all världens väg, men tyckte att vi var så schyssta ledare att de stannade hos oss. Det kändes gott!

Då kom nästa fundering: Om nu hästar kan ges frihet under ansvar, skulle det även fungera på människor? Är det möjligt att stava om "management" till "människment" så att folk finge självständighet och förtroendet att göra sitt bästa?

Men det visade sig vara betydligt svårare eftersom det kräver att chefen accepteras som ledare för flocken. Och så länge vi organiserar oss som makt drivna hierarkier i stället för som ansvarsfördelande knytkalas kommer paragrafryttarna att hålla i tyglarna och deras kontrollbefreakade mantra är att göra saker rätt i stället för att göra rätt saker.

Jag förstår att min lite skruvade hippologik får traditionskramande hierarkier att stegra sig och komma med dressyrlika kommentarer, men jag håller tömmarna för att de inte ryggar utan lägger manken till och – tillsammans med sin personal – fattar galoppen.

Dags för Ledarskap 2.0! Beta-versionen, hö hö

Människment bygger på förtroliga samtal om hur vi skall ha det tillsammans.

39. Från demokrati till dumokrati

I min julbetraktelse tog jag upp det politiska läget i Sverige och sedan dess har det blivit värre. Jag tänker inte på åsiktsskillnaderna utan på hur partierna fegar ur och grötar ihop sig i ett slags patetisk neutralitetspolitik där man lämnar "talkover" i stället för att ta matchen.

Situationen liknar valet 1991 när Ian & Bert kom in i riksdagen. Då, liksom nu, var det en missnöjesreaktion på att politiken blivit så trist och avtändande att varje nytt alternativ var välkommet, men detta uppenbara faktum finns tyvärr inte med i politikernas självgoda valanalys. Det hela påminner om Lars Ekborgs monolog: "Vi hade en skönhetstävling hemma i byn och alla kärringar ställde upp. Ingen vann."

Riksdagen valde att lägga ned verksamheten eftersom SD inte följde praxis. Ursäkta, men jag visste inte att det politiska idealet är same procedure as last year och att lydnadsprov ingår innan man får vara med och leka. Metabudskapet är detsamma som så många nyanställda möts av: "Kom som du är och bli som oss!" Men nog är det märkligt att de partier som pratade så illa om varandra plötsligt blev sådana kompisar? Vi har gått från mångfaldig demokrati till enfaldig dumokrati.

Eller också har regeringsförklaringen helt enkelt hämtats ur vår nationalsång: "Du klonar på minnen från fornstora dar" och "Jag vet att du är och du blir vad du var". Vilken härlig vision för Sverige!

Eftersom riksdagen nu är en sandlåda för strutsar så lär det inte bli några debatter värda namnet. Därför borde det räcka med en representant för varje parti som lojalt följer den vänstersocialmoderatiska partipiskan. Lönekostnaderna för våra riksdagsledamöter skulle då kunna reduceras från 350 miljoner kronor per år till 8 diton.

"Jag har ingenting emot delade meningar så länge det är min mening som delas!" Detta diktatoriska uttalande speglar den maktfullkomliga intolerans som gjorde våra invandrare till flyktingar och nu hamnar de alltså i ett land där etablissemangen mobbar oliktankande.

Ordet "politik" betyder ju statskonst och att negligera nästan en miljon väljare är på sitt sätt ett demokratiskt konststycke, men jag skulle hellre avlöna kloka och kompetenta statskonstnärer som jag kan lita på: "Pålitliker".

Januari 2015

40. Företag utan gränser, tack!

I juni 1940 inleddes Slaget om England och de flesta engelska stridspiloterna var runt tjugo år. Fattar du? Det var 20-åringar som räddade oss från Hitler och nazismen! – I Sverige ser vi våra ungdomar som ett samhällsproblem och placerar dem i olika åtgärdsprogram för att markera deras utanförskap. Vi borde skämmas!

Standardlösningen i vårt stelopererade samhälle är att vi arbetsgivare anställer dem. Finansieringen av välfärden är näringslivets plikt och dessutom skall vi betala för att vi tar vårt samhällsansvar. Nu vill politikerna till på köpet höja arbetsgivaravgiften för ungdomar så att det blir ännu dyrare att anställa dem.

Pengalogiken är enkel: Kostar det mer så har man råd med mindre. Jag har en son med Down's syndrom och han har inga problem med att förstå det resonemanget. Låt oss hoppas att regeringen når upp till hans intelligensnivå ...

Men näringslivet borde också vara smartare. I min entreprenördiga naivitet tycker jag att vi skall gå från "management" (att leda häst vid hand) till "människment" (utan ledtyglar) eftersom det är effektivare att göra saker i lag. Toppstyrning leder inte till toppresultat.

1765 förbättrade James Watt ångmaskinens verkningsgrad och därmed inleddes industrisamhället. Men trots att vi sedan decennier lever i ett informationssamhälle med helt andra förutsättningar så är det ändå industrialismens tänkande och värderingar som är vägledande för samhällsutvecklingen. Inte minst det hierarkiska sättet att leda organisationer där de anställda utåt sett kallas för resurser men i slutändan bokförs som kostnader. Kor och grisar redovisas som tillgångar i balansräkningen, men inte människor!

Min dröm är att några företag och ungdomar vågar testa ett koncept som jag kallar "Företag utan gränser". Arbetsslivets lärlingssystem är bra, men samtidigt skulle jag vilja att arbetsgivarna blir lärlingarnas lärlingar i den meningen att de lär sig att förtjäna unga människors kreativitet, entusiasm och lojalitet. I stället för att vara varandras motparter – arbetsgivare vs arbetstagare – borde alla jobba gränslöst tillsammans i ett slags mentalt knytkaas där var och en bidrar med sitt bästa. "Men hur skall det styras?" undrar vän av ordning. Svar: En gemenskapad vision är världens bästa VD!

Den strategiska resursen i den här omställningen är våra ungdomar eftersom de med sin brist på erfarenhet är bäst lämpade att leda en förändring som släpper taget om industrialismens auktoritära företagskultur. En gammal sanning är att banbrytande idéer sällan uppstår i den egna branschen så släpp fångarna loss, det är vår! Låt våra ungdomar få bli den bästa versionen av sig själva!

Gamla hjulspår leder till vägs ände. Slaget om Sverige kan börja!

Mars 2015

41. Konferens eller konferast?

"Vilken bra konferens jag var på! Särskilt rasterna."

Känner du igen dig? Föreläsare i all ära, men det är i pauserna som snacket kommer i gång och kontakterna knyts. Varje gång jag tar upp det här resonemanget nickar folk med stora allvarliga ögon och håller med.

De inspirerande mötena med professionella vänner blir alltså avbrutna av ett späckat program. Fullt förståeligt, konferensarrangörerna vill ju att kunderna skall tycka att de får valuta för pengarna och lösningen blir då att fylla dagen med program från början till slut: Inledning av en kändis, ett antal passande föreläsare och en bra avslutning. Den här konferenskulturen, där experter likt skådespelare möter sin publik, är en invand umgängesform och alla kan sina roller.

Nyligen var jag med och anordnade Sörmlands Landsbygdsting och vi dristade oss att ställa till med vad jag kallar en "konferast". I princip bytte föreläsningstiden och rasterna plats så att det blev korta inspirationsföredrag och gott om tid till kreativa träffar. Stor succé! "Jag har aldrig lämnat ett möte med så mycket energi i kroppen!" som en av deltagarna uttryckte det.

I Cambridge finns det ett ganska litet laboratorium som har fostrat hela 29 nobelpristagare, så enastående att BBC blev nyfikna och intervjuade forskarna. De framhöll olika framgångskriterier, men det främsta var: "We have a very nice canteen, you know!" Det var alltså i fikarummet det började! Avslappnad miljö, tvärvetenskapligt snack och rätt som det var kom någon på en briljant idé, gick upp och forskade i 33 år och fick Nobelpriset. Tänk vad en nice cup of tea kan leda till ...

Här hemma i Edebäck har vi dragit i gång "aftaskaffe" på Bygdegården för dem som bara vill träffas och prata. Kaffe med hembakt och lite underhållning i all enkelhet. Vi har kört tre tisdagseftermiddagar och senast kom det 102 personer. Fullsatt & fantastiskt!

Så låt oss tona ned prestationsångesten och tro gott om konferensdeltagarna, att de är där med ambitionen att åka hem och göra skillnad. Byt ut konferensen mot en kreativ konferast och bjud på kaffe med hopp, förslagsvis drömmar.

Nästa steg i utvecklingen vore kanske att anordna ett symposium eftersom det ordagrant betyder "fylleslag" ...

Maj 2015

42. Företag utan gränser - en praktisk vision

Först hade jag tänkt skriva om den nyligen höjda arbetsgivaravgiften för unga, men det hade ju bara blivit en liten notis eftersom logiken är så självklar: Om kostnaderna ökar så har man råd med mindre. Jag har en son med Down's syndrom och han har inga problem med att förstå det resonemanget. Tyvärr nådde regeringen inte upp till hans intelligensnivå.

Sedan kan man naturligtvis fundera över varför vi arbetsgivare över huvud taget skall betala en avgift om vi gör en insats för att minska ungdomsarbetslösheten? Ungefär som att skicka en räkning till snickaren för att han byggde altanen.

I denna krönika behåller jag dock mitt fokus på ungdomarna och föreslår en kulturevolution som jag kallar för "Företag utan gränser". Det fina med evolutioner, i motsats till revolutioner, är att ingen behöver tappa vare sig huvud eller ansikte utan att alla kan vara med och bidra till lösningen. Efter sekler av stelnad struktur är det dags att modernisera näringslivet ...

Industrisamhällets hjärngrepp

1765 förbättrade James Watt ångmaskinens verkningsgrad och därmed inleddes industrisamhället. Sedan decennier lever vi i ett informationssamhälle med helt nya förutsättningar, men industrialismens tänkande och värderingar är fortfarande vägledande för samhällsutvecklingen. Vi sitter fast i ett krampaktigt hjärngrepp.

Av tradition består ett företag av arbetsgivare och arbetstagare, men hur smart är det att försöka bygga ett vinnande lag av två motparter? När systemet skapades var det självklart, nu har tiden sprungit förbi och det är det högt tid att ta fram effektivare modeller som frigör de mänskliga resurserna – inte minst de ungas entreprenörskap. Ordet "management" betyder ursprungligen "att leda häst vid hand" så mitt förslag är att vi tror gott om folk, tar bort de strama ledtyglarna och lyfter chefsskapet till en humanare nivå: "Människment".

Hellre naturligt än normalt

"Företag utan gränser" är ett paradigmskifte eftersom Det Normala utmanas av Det Naturliga. Jag ser framför mig en arena där arbetsgivare och unga människor blir varandras lärlingar och gemenskaper en ny och mer dynamisk företagskultur. Den stora utmaningen för företagsledningen blir att lära sig förtjäna de ungas entusiasm, kreativitet och lojalitet i stället för att tvinga in dem i vuxenvärldens hierarkiska maktstruktur.

"Kom som du är och bli som oss!" ... Så kan man formulera det metabudskap som möter en nyanställd. Det sägs aldrig högt, men på de flesta arbetsplatser tycker man att det är bra som det är och avvikelser betraktas som störningar. Att vara ny och dessutom ung innebär garanterat en anpassning till den rådande företagskulturen.

"Att leda entreprenörer är lika svårt som att valla katter", har någon sagt. I BolagsBolaget gör vi det med framgång för att vi tänker så här: "Ja, det är svårt att valla katter om man betraktar dem som en fåraktig skock som måste vallas! Katter väljer själva sin tillvaro och är lojala mot dem som förstår och tar hänsyn till deras behov, helt enkelt låter dem vara katter. Entreprenörer är som självvallande katter."

BolagsBolaget förändrade arbetsmarknaden

BolagsBolaget AB är förresten ett bra exempel på att en genomgripande samhällsförändring är möjlig! Det startades 1999 av en ideell förening i Värmland, Republiken Klarälvdal'n, för att ge människor en chans att skapa sin försörjning av egen kraft. Affärsidén är "arbetsgivare att hyra" och det innebär att man slipper starta eget och kan ägna all sin energi åt att göra kunderna nöjda. Efter ett par år ville Skatteverket förbjuda verksamheten eftersom vi ger våra anställda så stor självständighet och stort eget ansvar. Det ledde till en mycket lång rättsprocess som vi vann i Kammarrätten tack vare stödet från allmänheten och våra professionella vänner. Den märkliga åtalspunkten döpte vi till "Vållande till annans bröd" och kunde så småningom konstatera att Jantelagen visserligen efterföljs av många, men att den ännu inte omfattas av Rättegångsbalken.

Hursomhelst – vi lanserade idén, vi tog matchen mot Staten och vi vann! Och i dag har Skatteverket till och med en särskild hemsida om "egenanställning", som konceptet kallas, och företagsformen har spritt sig runt om i landet. BolagsBolaget finns i dag i Karlstad och som mest har vi haft 460 anställda i trettio olika branscher. Den inspirerande sensmoralen är att vi var några eldsjälar i glesbygden som fick en vision, vi förverkligade den och vi framhårdade i vår tro på att det goda vinner över det dumma. Det tog oss alltså femton år att skapa en framtidsbransch som samtidigt förändrade strukturen på den svenska arbetsmarknaden. Är vi lite stöddiga för det? – Jajamänsan!

Så se upp, Sverige, för här kommer "Företag utan gränser" och du får väl fundera över om du vill krama det hittillsa eller omfamna det nya ...

Den här krönikan publicerades på Svenskt Näringslivs hemsida den 28 maj 2015.

43. Livets mening, varsågod!

Chansen för att det skulle bli du eller jag var löjligt liten och ändå vann vi vår första simtävling. Men inte för att vi var snabbast – sprintspermierna missar nämligen entrén – så hur gick det till? Eftersom Naturen i sin välorganiserade visdom knappast jobbar slumpmässigt så får vi väl anta att du och jag, i befruktningsögonblicket, bedömdes vara bäst lämpade att föra mänskligheten vidare. En hisnande tanke, eller hur?

Vår tid på jorden har alltså ett högre syfte och vi är alla utvalda. Och antingen tar vi vårt ansvar eller också gör vi Livet till en egotrippad transportsträcka från födsel till gödsel.

Efter generationers grubblande över Livets Mening föreslår jag följande formulering: "Att bli den bästa versionen av mig själv". Dock med tillägget "i symbios med andra" så att tillvaron inte blir någon idiotisk idoltävling. Vi skall helt enkelt göra så gott vi kan av de förutsättningar vi har och hjälpa varandra att lyckas. Gemenska oss.

Vilket underbart samhälle vi skulle få! Alla med utanförskapande diagnoser och bokstavskombinationer skulle bli fullvärdiga medborgare för även de kan ju göra sitt bästa. Att inte vara som andra skulle bli naturligt.

För några år sedan anställde vi en arbetslös tjej i Edebäcks Bygdegård och det praktiska ordnades vid ett möte på Arbetsförmedlingen. När allt var klart sade arbetsförmedlaren: "Du, Bengt, jag glömde berätta om hennes funktionsnedsättningar!" – "Tack, det behövs inte, vi är bara intresserade av hennes funktionsuppsättningar."

En som lever det budskapet är vår egen Anders Olsson som nu har genomfört Superklassikern på drygt 21 timmar. Vilken bedrift! 30 mil cykel, 9 mil rullstol och 3 kilometer simning, allt under samma dygn. Snacka om att använda sina funktionsuppsättningar ...

Att bli den bästa versionen av dig själv är att successivt ersätta din nuvarande version med en ny. Ja, jag vet att förändringar är skitjobbiga, det är plågsamt att göra sig av med sina inrotade tanke- och känslomönster. Ungefär som aboriginerna som hade täljt sig en ny bumerang och ställdes inför ett brydsamt problem: Hur kastar man bort den gamla?

Är det någon mer än jag som vill ha ett samhälle utan jantelagar, pessimism och mental förstoppning?

September 2015

44. Den mentala magnetismen

Vissa har bara sånt flyt. Allt tycks gå deras väg medan andra aldrig lyckas med nånting. Vofför e de på detta viset? Jo, enkelt uttryckt så beror det på att kaka söker maka. Eller "The Law of Attraction" som det heter i vetenskapligt filosofiska sammanhang.

Jag kallar det för mental magnetism.

Det är lätt att skylla på andra, på omständigheterna, på otur. En del gör vad som helst för att slippa ta både i och ansvar. I slutändan handlar det om din inställning, du är som en parabol i Universum. Är du pessimistisk så drar du till dig negativ energi, är du optimistisk så attraherar du möjligheter och lösningar.

Mental magnetism är en ekologisk hemlighet som inte lärs ut i våra skolor eftersom de skall vila på vetenskaplig grund och akademiker styrs ju enbart av hjärnan. Hjärtats uppgift är att pumpa blod så att de kan tänka logiskt. Fast om vi kan acceptera att Albert Einstein var vetenskapsman så kanske det ändå finns en öppning till de påkostades hjärtan för så här formulerar han det: "Allt är energi och därmed basta. Matcha den frekvensen med den verklighet du vill skapa och det blir som du tänkt dig. Det kan inte bli på något annat sätt. Detta är inte filosofi, det är fysik."

"Om du vill vara lycklig så bli det!" skrev Leo Tolstoy. Valet är ditt eget och harmoni är en förutsättning för att lyckas. I en tidigare krönika berättade jag om verkstadsföretaget som ökade omsättningen med 900% när chefen satsade på personalens välbefinnande. Lite konstigt, kan tyckas, att använda "lycka" som organisationsmodell men det är bästa sättet att nå målen. Och mål och visioner måste vi ha så att medvinden vet åt vilket håll den skall blåsa.

"Mellanlägen gifva icke medelvärme." Så stod det på värmereglagen i de gamla järnvägs kupéerna och så har jag mestadels levt mitt liv. 100% engagemang eller inte alls, inga halvmesyrrer. Därför har jag oftast haft självförvållat flyt i det jag företagit mig redan innan jag hörde talas om The Law of Attraction och Einsteins antiflumdogm. Som den byfåne jag är tror jag nämligen att allt är möjligt.

När vi gör någonting mer än gärna så gör vi det av hela vårt hjärta, gör allt för att lyckas. Den mentala magnetismen kan formuleras så här: Mer än hjärna.

Oktober 2015

45. Är du vuxen?

Efter 45 år som entreprenör och eldsjälspyroman konstaterar jag att samhället är ensidigt inriktat på ordning och reda. Inget fel i sig, men det innebär att all utveckling måste hålla sig innanför regelsystemets ramar. Det är därför som ordet "entreprenör" rimmar på "stör".

De offentligt anställda kan vi alltså räkna bort så då faller lotten på oss andra att gemenska ett samhälle som utvecklas på ett kreativt och klokt sätt. Annars kommer det nämligen inte att hända av uppenbara skäl:

- Som små uppfostras vi till generationskopior, det är därför ordet "släktdrag" finns. "Kan du inte vara som andra?" är våra välmenande curlingföräldrars uppmaning för att vi skall slippa bli mobbade.
- I skolan matas vi med färdigtänkta tankar, så kallade kunskaper, men kompetensen tränas inte alls. För mig är kompetens när inhämtad kunskap kultiveras av min kreativitet och förlossas av mitt entreprenörskap.
- På universitetet blir det än värre, fakta och vetenskap är alltings rättesnöre och Den Enda Sanningen. Utom för nobelpristagaren i fysik, Niels Bohr, som sade till en av sina studenter: "Snälla människa, ni tänker ju inte, ni är bara logisk!"
- På våra arbetsplatser råder ofta ett hierarkiskt kontrollbehov som premierar den som sköter sig, inte den som sticker ut sin kreativa haka. Och nyanställda skall snarast möjligt inordnas i den rådande organisationskulturen.
- Som om detta icke vore nog så tar Jantelagen över där Svea Rikes dito slutar. Jante är Sveriges mest efterlevda lag.

Sammantaget har vi skapat en samhällskultur som producerar vad jag kallar "inlärđ hjälplöshet" och "nånannanism", det vill säga auktoritetsbundna och resignerade medborgare som hellre kräver och gnäller än tar initiativ till förändringar.

"Kan själv!" konstaterar vi i tidig ålder innan vi ger upp inför vuxenvärldens principfasta övermakt. Men att vara vuxen på riktigt är för mig att inse vem jag är och ta fullt ansvar för mina tankar, känslor och handlingar med målet att bli den bästa versionen av mig själv. Därför finns det inte så många vuxna personer här i Sverige annat än till ålder och kroppsvikt ...

Så, vad säger du? Skall vi låta andra administrera våra liv eller skall vi bli vuxna genom att växa tillsammans?

Januari 2016

46. Ekshärligt i Hagfors!

För tre år sedan höll jag ett kärleksförklarande kåseri i Ekshärad som tack för all uppmuntran när vi i Republiken Klarälvdal'n på sin tid bedrev bygdebegeistring. Ekshäringarna präglas av entreprenörskap och antijante tack vare sin historia av självförsörjning – småbruk skapar ju en helt annan kultur än Det Stora Bruket. Även om folk inte alltid höll med oss i vårt stölliga allvar så var attityden tillåtande: "Dra inte in mig i det där, men jag håller tummarna för er!"

I bufféminglet efteråt föddes "Ekshärligt!", ett uttryck för vår glädje över att leva i en positiv gemenskap och sedan dess har vi bjudit in till inspirerande träffar med mottot "mycket snack och mycket verkstad".

Nu är vi några företagare som fått för oss att Ekshärad skall bli Sveriges bästa ställe för flyktingar och det som driver oss är att den svenska byråkratin är alldeles för långsam. Statsapparaten har ett maniskt behov av kontroll och struktur som överskuggar all humanitär hänsyn. Om man tvingas fly från sitt hemland och hela ens liv havererat så är månader av väntan och passivitet inte en acceptabel terapi. Nu skapar vi ett mänskligare alternativ som gör att asylsökande känner sig behövda och får chansen att bidra med sin kompetens och sitt entreprenörskap. Och förutsättningarna är de bästa tänkbara för redan nu ställer ekshäringarna upp på ett fantastiskt sätt för att hjälpa de krigsdrabbade!

Vi har döpt vårt tilltag till "Ekshärligt i Hagfors!" för vi vill inspirera hela kommunen till stordåd. En bärande idé är att starta ett slags bolagsbolag, alltså en "arbetsgivare att hyra" som anställer nysvenskar och underlättar deras inträde i arbetslivet. Under den senaste tiden har vi träffat Arbetsförmedlingen och kommunen och de offentliga företrädarna är väldigt positiva! Som eldsjälspyroman kallar jag dem för "pyrokrater" eftersom de eldar på oss och bidrar med sitt kunnande.

Säkerligen kommer vårt tilltag att utmana regelsystemet, men människor är viktigare. BolagsBolaget utsattes ju för en lång rättsprocess för att vi gav våra anställda så stor självständighet och den matchen mot Staten vann vi.

Det är inte alltid enkelt att vara pionjär, men det är helt nödvändigt. Och väldigt ekshärligt!

Mars 2016

47. Medmännskligheten utmanar byråkratin.

I förra krönikan berättade jag att vi är några företagare som lanserar en ekshärlig version av integration. Grundvalen är ekshäringarnas positiva attityd och engagemang, det finns mycket hjärta i vår bygd! Runt tusen personer bor i Ekshärad och därtill femhundra asylsökande så vi har att ta tag i.

Navet i projektet är att vi startar en "arbetsgivare att hyra", en anställningsform som uppfanns när Republiken Klarälvdal'n grundade BolagsBolaget. På så sätt får de företagsamma flyktingarna en juridisk hemvist och all formalia kring jobben är avklarad. För oss är flyktingarna en resurs, inte en kostnad, och de kan rent av vara landsbygdens räddning om vi lyckas integrera dem på ett bra sätt.

Men stopp och belägg – i Sverige gäller ju ordning och reda och en sak i taget! Byråkrati är mycket viktigare än medmännsklighet så, lite tillspetsat, är budskapet till våra asylsökande: "Sitt still och var tyst tills vi återkommer i ärendet!" Och medan de statliga kvarnarna mal och mal och mal så består flyktingens vardag av mat och trångboddhet utan möjlighet att jobba och göra rätt för sig. Påtvingad passivitet är inte det bästa sättet att bearbeta en livskris.

"Ekshärligt i Hagfors!" utmanar systemet genom att ta arbetsgivaransvar och slussa ut kompetenserna direkt så att de kan börja betala skatt. Förmodligen är det förbjudet, men samhällsutveckling bygger på olydnad. Det börjar med att några eldsjälur ser ett problem och skapar en kreativ lösning vilket utlöser automatiskt motstånd mot förändring från det rådande regelsystemet. Och så börjar kampen att övertyga politiker och byråkrater om att det inte är så smart att bromsa sig in i framtiden.

Vår vision är att vi med gemensamma krafter över alla gränser skall vända flyktingmottagandet från problem till möjlighet! Så i överförd bemärkelse kan man säga att "Ekshärligt i Hagfors!" söker asyl hos det svenska etablissemangat för att få genomföra ett humanitärt systemskifte som skapar ekonomisk och männsklig tillväxt. Och om asylén inte beviljas så kör vi ändå!

Eftersom det regnade på Valborg skall jag nu använda mina nyförvärvade kunskaper i ämnet och skriva ett brev till SMHI där jag begär uppehållstillstånd för Midsommaraften.

Maj 2016

48. I huvet på en heltidspassionär.

Förra sommaren fyllde jag 70 och gav mig själv som present att avsäga mig alla långsiktiga åtaganden. Efter ett halvsekel av självpåtagna plikter ville jag känna hur det är att vara lös och ledig. Så jag bestämde mig för att sälja mina aktier i BolagsBolaget och det löste sig på bästa sätt. Efter att ha av sagt mig ytterligare några engagemang var jag så en fri man och kände en underbar harmoni komma över mig, sensommaren och hösten blev en enda stor njutning! Hundpromenader i skogen, ett glas vin till lunchen, en liten eftermiddagslur. Och gott om tid att reflektera över tillvaron. Det var inte så att jag gick i pension på något sätt, livsglädjen och världsförbättrarentusiasmen finns kvar och paradigmskiften är alltid kul att ställa till med - men i så fall på mina egna villkor.

Fram i december började emellertid en irriterande tanke gnaga: Tänk om världen upptäcker att den klarar sig utan mig! Och plötslig kände jag hur ett gigantiskt trauma var under uppsegling. Det var dags att göra något för att återställa den globala ordningen med herr Gustavsson som störare av densamma. Som vanligt kom lösningen när jag behövde den, det är fascinerande hur Universum levererar vad vi beställer om vi låter hjärtat fungera som vår mentala parabol. Optimist eller pessimist? Du får vad du ber om.

I mitt fall blev det "Ekshärligt i Hagfors!" som jag berättat om tidigare. Alltså ett integrationsprojekt som hjälper asylsökande att komma ut i näringslivet som egenföretagare eller anställda. Något så roligt och meningsfullt har jag nästan inte varit med om! Flyktningarna behöver oss för att få chansen att bevisa att vi behöver dem.

För ett tag sedan läste jag om hur vi förändras över åren och jag känner igen mönstret. I början sökte jag min identitet, sedan skulle jag visa omvärlden hur duktig jag var (som en äkta "selfie") och så småningom insåg jag gemenskapandets välsignelse. Numera blir jag faktiskt gladare av att se andra lyckas än när jag själv gör det och det blir allt viktigare att leva innerligt med tilltagande ålder.

I dag definierar jag mig som "heltidspassionär" och på engelska skulle ordleken bli att jag inte är "retired" utan "refired". Det är gott att vara på banan igen!

Augusti 2016

49. Litet är vackert!

Nyligen hade NWT en hjärtevärmade artikel om lilla Munkfors. "Jag tror inte på sammanslagningar", säger kommunalrådet Mathias Lindquist, "den lokala bestämmanderätten är viktig". Han har fattat att vi människor vill förstå vårt sammanhang och känna att vi kan påverka det. Sedan kommer ett konstaterande som borde ge honom Nobelpriset i klokskap: "Vi pratar inte om pengar utan om hur".

Inom kreativiteten är det ordet "Hur?" som förlöser entusiasm och fantasi eftersom det ignorerar alla idéslaktande besserwissrar som beter sig som om de har erfarenhet av framtiden. I stället för att fokusera på hindren ägnas energin åt att klura ut hur vi skall lyckas. Och som egenföretagare vet jag att det kostar pengar att tjäna pengar.

Ifall någon bekymrad vän av ordning undrar så går det väldigt bra för Munkfors tack vare att de ser människor som resurser och inte som kuggar i det kommunala maskineriet.

Nu till en tragisk motbild och jag menar förstås den idiotiska debatten om att Värmland skall uppslukas av Västra Götaland. Centralstyrning är de politiska byråkraternas våta dröm eftersom vi medborgare bara är kostnadskrävande störningsmoment i deras vardag. Tomas Riste är tydlig i det avseendet när han hävdar att vi värmlänningar är för dumma för att lägga oss i våra egna liv genom en folkomröstning. Han går till och med bortom definitionen att demokrati är det samhällssystem i vilket du säger vad du vill och gör som du blir tillsagd.

1973 kom Schumachers bok "Litet är vackert" med undertiteln "Ekonomi som om människor betydde något". Jag rekommenderar våra maktfullkomliga att läsa den och fundera lite över sin egen människosyn. Kanske är det så att de har skaffat sig makt för att slippa visa hur svaga de själva är?

Som sponsor är jag inte alls nöjd med denna arroganta attityd mot oss som trots allt är deras arbetsgivare. Rent juridiskt borde vi skattebetalare kunna gå in på vilken offentligt finansierad inrättning som helst och kräva att få ha utvecklingssamtal med dem som vi tycker sköter sig dåligt.

Mitt förslag är att Värmland anammar den brittiska attityden, vi kan ju samarbeta med våra grannar utan att gifta oss med dem. Brexit blir "Växit" och Munkfors vet hur man gör!

Oktober 2016

50. Ett skottår i efterskott

Skottåret 2016 gick som ett skott och här är några tankar i efterskott.

En bisarr historia var presidentvalet i USA, denna politiska tragikomik där två pensionärer idiotförklarade varandra i jakten på makten. Drömscenariot hade varit samma upplösning som i Lars Ekborgs monolog: "Vi hade en skönhetstävling hemma i byn och alla kärringar ställde upp. Ingen vann."

Och så har Storbritannien haft fräckheten att lämna EU. Fast lite märkligt är det att vi måste finansiera en så gigantisk byråkrati bara för att umgås över gränserna, vänner borde kunna fördra varandra utan fördrag. Hursomhelst så kan brittena nu konstatera som de brukar när dimman ligger tät över Engelska kanalen: "Europa är isolerat!"

Att Fidel Castro gått ur tiden öppnar intressanta möjligheter. En är att Donald Trump lägger ett bud på Cuba, döper om landet till Cuba Libre (Det fria Kuba) och får påven, alltså Rom, och Coca Cola att sponsra driften. Skål!

Årets nyhetssändningar har fyllts av de förfärliga händelserna i arabländerna och annorstädes. Det är lätt att skylla allt på de patetiska och maktgalna diktatorerna, men vår store humanist Tage Danielsson pekade på det stora ansvar som vi alla kan ta: "Tänk om det blev krig och ingen kom." – Det kallas för civilkurage, ordet "militärkurage" finns inte eftersom soldater skall lyda order.

Som vanligt rullade de gående julborden på runt om i landet. Har du tänkt på hur jämlikt det är att stå i en matkö? Alla får rätt.

Nobelpriset i litteratur går knappast att förbise när vi resumerar 2016. Att Bob Dylan över huvud taget fick det var en överraskning i sig, dock har det ojämsamt mest över att han inte hade artigheten att komma och ta emot priset. Men det kanske var han som hade rätt och alla andra fel – på nobelfesten är det ju ingen matkö – eftersom den spränglärde Alfred Nobel ogillade fester och förmodligen själv hade uteblivit. Dels hade han stora matsmältningsproblem, dels tyckte han illa om att mingla.

Undrar hur Bob Dylan firade sitt nyår? Måne satt han där i sin ensamhet när nyårsklockorna ringde och mumlade "No bell."

Dags att ta nya årtag för att ro i land 2017 och jag hoppas det går så bra att vi kommer att sammanfatta det så här: "Det var som sjutton!"

Januari 2017

51. Uppmuntran som eldsjälsbränsle

För ett tag sedan var jag på apoteket i Ekshärad för att köpa nässpray. "Kan jag hjälpa till?" frågade en vänlig röst strax bakom mig. Jag förklarade mitt ärende och då undrade hon om jag var allergisk mot något. "Bara pessimister", drog jag till med. "Då är det ingen fara", svarade min goda fe, "för några sådana preparat har vi inte. Ännu", lade hon till med ett leende så det verkar som om läkemedelsbranschen ändå har identifierat orsaken till en av våra största folksjukdomar.

"Mitt liv har varit fyllt av de värsta katastrofer varav de flesta aldrig inträffade" konstaterade filosofen Montaigne och det är en bra sammanfattning av hur många väljer att leva sitt liv. Hellre oroligt än roligt. Som optimistminister har jag studerat ämnet och ett vetenskapligt rön som gjort intryck på mig är att glädjetårar och sorgetårar har helt olika kemisk analys. Hur vi tänker och känner påverkar alltså våra kroppar och därmed vår hälsa.

Enligt statistiken lever pessimister 7,5 år kortare än optimister och jag gillar kirurgen Nisse Simonsons ickemedicinska förklaring att "Gud blir väl så trött på gnället att han tar hem dem".

Självklart stöter vi på problem (ett trösterikt ord som betyder "före lösning") på vår vandring, men låt oss lägga energin på möjligheterna och lämna de pessimistiska fantasierna därhän.

Knytkalaset är den bästa organisationsform jag vet – inga chefer, alla tar ansvar. Och någon Jantelag är det inte tal om för då skulle det ha låtit så här: "Detta är visserligen den godaste äppelpaj jag ätit, men du ska inte tro att du är nåt!" För mig är livet ett mentalt knytkalas där vi alla kan bidra med vårt bästa och gemenska en härlig tillvaro.

Att hjälpa varandra att lyckas är bland det roligaste som finns. Tyvärr är uppmuntran en bristvara i Sverige och det är beklagligt för som eldsjälsbränsle är den lättillgänglig, outtömlig, högeffektiv och helt gratis. Men av någon anledning lagrar vi lovorden djupt i våra mentala berggrum. Detta noterar jag som företrädare för den norska myndigheten "Oppmuntringstilsynet", en ideell organisation som uträttar storverk i vårt grannland.

När man hjälps åt i Norge kallas det för "dugnad". Varför har vi ingen svenskt ord för det?

52. Från kunskap till kompetens.

Jag börjar med en av Albert Einsteins insikter: "Dagens problem måste lösas med ett helt annat tänkande än det som skapade dem."

Utveckling innebär alltså olydnad, att bryta mönstret, och det är därför som samhällsutvecklingen går så långsamt. För när vi företagare och andra entreprenörer skapar nya lösningar så gör de offentliga ordningsmännen vad de kan för att hindra oss, det är ju deras jobb. Det är klart att tillväxten går trögt när vi gasar och bromsar samtidigt.

Min dröm är att vi börjar bygga Sverige tillsammans, att vi alla drar åt samma håll och inser att gamla hjulspår leder till vägs ände. I stället för att dela upp oss i "vi och dom" borde samhällsutvecklingen organiseras som ett mentalt knytikalas där var och en bidrar med sitt bästa när vi gemenskapar framtiden.

Herr Einstein igen: "Fantasi är viktigare än kunskap." Han menar att kunskap är sådant vi redan vet medan fantasin är vägen till ny förståelse och visioner. Ändå lägger Staten så stor vikt vid kunskapsförmedling trots att det är kompetens vi behöver för att det skall hända något. Att papegoja texten i en lärobok ger högt betyg på provet, men sen då? Kompetens är att ta in kunskap och göra något bra av den så att man går från ord till handling. Det är att bearbeta hjärnans pusselbitar med fantasi, entusiasm och framtidstro så att lärdomarna omformas till praktisk nytta.

Ett bra exempel på vad jag menar är mitt favoritprogram i TV, Let's dance. Tänk vad dessa nybörjare presterar efter några få veckor, det är otroligt vad nya kunskaper i kombination med lust och bra handledning kan göra med en människa! Snacka om att ta kliv i utvecklingen.

Samma synsätt vägleder oss när vi anställer nyanlända i vårt integrationsprojekt ArbetsSkaparna så att de kan skapa sin försörjning utifrån en trygg och inspirerande plattform. Traditionella starta-eget-kurser bygger tyvärr på experter som förmedlar så mycket klassrums kunskap att deltagarna till slut tappar lusten och ger upp inför alla formella krav. Men egenföretagandet är en livsstil, inte ett teoretiskt ämne på schemat, så därför är ArbetsSkaparna en utbildning i skarpt läge där man drar i gång sin affärsidé direkt och sedan lär sig in i framtiden. Let's go!

Maj 2017

53. Från förakt till kontakt.

Om ett år är valfångsten i full gång när partierna skall locka till sig väljare. Det är lite märkligt hur viktiga vi medborgare är under en kort period och hur bra politikerna klarar sig utan oss när valet är över. Och budskapet är detsamma oavsett partifärg: "Rösta på oss så skall vi ta hand om dig!"

Men jag vill inte bli omhändertagen, jag vill vara med och gemenska ett gott samhälle! Det är så enkelt att lämpa över allt ansvar till politiken, men jag efterlyser en ny partislogan: "Rösta på oss så bygger vi Sverige tillsammans!"

När jag var tonåring i början på 60-talet satt jag vid radion och lyssnade på riksdagsdebatterna. Inte för att jag var intresserad av politik utan för att det handlade om vårt land. På den tiden var partiledarnas gemensamma mål att skapa ett bra Sverige och tonläget var därför helt annorlunda än dagens käftande om vem som är störst, bäst och spydigast. Inte minst har den senaste tidens bedrövlige tjafs kring Transportstyrelsens IT-skandal visat att påhopp är viktigare än statsmannaskap. (Eller heter det "statshennaskap" nuförtiden?)

Eftersom egennyttan och partipolemik bevisligen går före ett Sverige i kris så konstaterar jag att rikspolitik har blivit en riskpolitik.

Min vision är att politikerna både styr och eldbesjalar oss så att vi tillsammans över alla gränser skapar ett bra samhälle. "Politikerförakt" borde bytas ut mot "pålitlikerkontakt", det vill säga att vi ställer till med ett kreativt knytikal där vi alla bidrar med vårt bästa och delar på ansvaret genom att åstadkomma i stället för att gnälla.

Nyligen var jag med och framförde mina idéer när Centern i norra Värmland bjöd in till en inspirationskväll. Deras samhällsvision är bland det bästa jag läst! Men vackra ord är en sak, drömmen skall ju förverkligas också ...

Just nu pratar vi i ArbetsSkaparna med Hagfors kommun och Arbetsförmedlingen om en gränslös idé som går ut på att vi slutar betrakta varandra som "vi och dom". I stället skall vi förena våra krafter i en bra integration som gör att våra nysvenskar får en meningsfull tillvaro och börjar betala skatt.

Detta är, såvitt jag förstår, min åsikt. Men det är okej om du inte delar den, jag kan ju inte tvinga dig att ha rätt.

Augusti 2017

54. Sveriges första nationella byfåne.

Den 14 september 2017 var en historisk dag för då utsågs jag till Sveriges första nationella byfåne. Ett löjligt jippo? Nej, precis tvärtom, och jag ska strax förklara varför.

Men först några ord om bakgrunden: I Finland har man sedan 1991 utsett en nationell byfåne. Där är det en eldsjäl som gör gott i sin bygd medan vi i Sverige anser att byfånen är ett original som inte har alla hästar hemma. (För den som undrar så hade min fru och jag hästar i över trettio år, men de är numera sålda så i ärlighetens namn har jag inga hästar hemma.)

Och det var alltså den finska byfåneklanen som kom till Företagssalongen i Karlstad och korade mig så nu har jag papper på att jag är naturlig och inte normal!

På mitt visitkort har jag en vädjan: "Var dig själv, det finns redan så många andra!" Fattar du? Att vara som alla andra är inte Livets mening utan det handlar om att bli den bästa versionen av dig själv. Och all utveckling kräver modet att gå utanför ramar och konventioner, att våga vara olydig.

Jag är inte helt ovan vid den rollen för 1975 blev Gunnar Wessman chef för Uddeholmskoncernen, då med 12 000 anställda. Han hade fräckheten att tro att han skulle vara VD i detta anrika bolag som sedan 1668 styrts av Brukspatron. Dennes kropp hade visserligen bytts ut då och då, men ledarskapet förblev detsamma. För att få bruksmentaliteten att krackelera utsåg Wessman mig till "organisatorisk hovnarr" och skrev in i min befattningsbeskrivning att jag skulle använda minst fem procent av arbetstiden till att driva gäck med de högre cheferna. Och det funkade faktiskt, humor är ett effektivt vapen mot dem som ingen har. Jag brukar beskriva förändringen som att Uddeholm gjorde "patron ur".

Världens mest kände byfåne, Albert Einstein, konstaterar att "dagens problem måste lösas med ett helt annat tänkande än det som skapade dem." Men förändringar är jobbiga, särskilt här i det jantelaglydiga Landet Lagom, och därför behöver de annorlunda och frimodiga människorna lyftas fram och lyssnas på. Byfånen kan vara den som visar vägen in i framtiden!

Funderar på om Sverige ska utvecklas genom en byfåne-app i mobilen? Som ordlekare från Lilla London skulle jag i så fall vilja kalla den för "By Phone".

Oktober 2017

55. Finns det ett liv före döden?

I slutet av 70-talet blev jag utbildningschef i Uddeholmskoncernen, på den tiden ett företag med 12 000 anställda. Mamma och pappa var förstås stolta över pojken och själv kände jag mig smickrad. Men efter några månader med enformiga chefsmöten tyckte jag att det saknades något för att jag skulle få vara Bengt Gustavsson fullt ut och fattade därför ett beslut som jag aldrig har ångrat. Jag samlade gänget jag var chef över och bönföll dem: "Rädda mig!" Och det gjorde de. Vi pratade ihop oss om vad vi helst ville jobba med och det visade sig vara kreativitet och samarbete. Sagt och gjort, tillsammans startade vi företaget KRESAM och nu skulle vi förändra världen!

Koncernchefen Gunnar Wessman, som jag lovordade i min förra krönika, blev förtjust när han fick veta våra planer och tyckte att vi skulle fortsätta som utbildningsavdelning samtidigt som vi drev vårt företag. "När ni får ett konsultjobb så stämplar ni ut från UHB, gör jobbet, fakturerar kunden och sedan stämplar ni in igen. På så sätt förlorar ni inga pengar." Snacka om hygglig chef!

Det gick väldigt bra för oss i KRESAM och efter något år sade Gunnar W: "Om ni inte hinner med uddeholmsjobbet så får vi hyra in folk för er framtid är viktigare!" Snacka om eldsjälspyroman!

Hans inspirerande ledarskap är upphovet till att jag ägnat 40 år åt entreprenörskap och samhällsutveckling. Jag valde ett roligt och meningsfullt liv där jag får vara mig själv och ställa till'tet tillsammans med andra eldsjälar!

Nyligen pratade jag om mitt pionjärskap på Ung Företagsamhets Coffe Talk och det var längesen jag kände mig så välkommen och uppskattad när jag höll ett anförande! UF är ett fantastiskt samhällskoncept och en livsviktig inspirationskälla när unga människor ska skapa sin framtid! Anledningen, menar jag, är att all undervisning i skolor och universitet går ut på att förmedla kunskaper och att göra eleverna anställningsbara. Inte företagsamma och kompetenta utan inlärt hjälplösa medborgare som ska tillbringa resten av sitt liv som lydiga löntagare i arbetsgivares tjänst.

Jag har två råd till våra ungdomar: Bli aldrig vuxen, jag har träffat dem och de verkar inte ha roligt! + Förverkliga din egen dröm annars är det nån som köper dig för att förverkliga sin dröm!

Just nu skissar jag på ett seminarium som jag kallar "Finns det ett liv före döden?" Livet är ju en sexuellt överförd åkomma som enligt all statistik leder till döden och vi borde alla ta vara på möjligheterna under vår period "från födsel till gödsel". Mer livsglädje och mindre pessimism! Pessimister borde för övrigt förbjudas eller åtminstone straffbeskattas eftersom de ökar den mentala förurningen.

Livet är inte så dumt om man betänker alternativet.

December 2017

56. Gammal är yngst.

Den här krönikan handlar om oss som varit med ett tag. Även om det är andra halvlek så är vi fortfarande med i matchen och nu är vi några eldsjälarna som planerar en inspirationsdag kring seniorfrågor. Det var vännen Gunnar Hjerdt Bn som kläckte idén, han är ordförande i HRF och vet vad hörselnedsättningar kan göra med folk. Men även andra ålderssymptom tas upp och vi vill visa de möjligheter som erbjuds, i dag finns det ju mängder av stöd och hjälpmedel som ökar livskvaliteten hos dem som besvärar av krämpor på gamla dar. För även om garantitiden har gått ut så finns det ingen anledning att ge upp.

Rubriken på seminariet är "Vi hör ihop!" eftersom försämrade kroppsfunktioner inte bara berör den drabbade utan även anhöriga och andra i omgivningen. Den röda tråden under dagen är glädjen och framtidstron! Den som tar tag i sina åldersbekymmer med en konstruktiv inställning har bättre chanser att leva ett gott liv än den som känner sig som ett offer och bara ser problem. "Den dagen, den glädjen!" alltså.

Som gammal optimistminister och egenföretagare vet jag hur viktigt det är att ha positiva bilder av framtiden för att orka med motgångarna. När jag gick i pension för ett antal år sedan definierade jag mig som "heltidspassionär" och anger min ålder som ett blodtryck – först kroppens och sedan själens. Det innebär att jag är 72/8 år och jag tänker dö nyfiken, barnlig och lite olydig. Denna naiva målbild innebär att jag nu är inne på min andra lyckliga barndom!

Ibland får jag reklam från olika pensionärsorganisationer som vill att jag ska bli medlem. "Bara om jag får bli ordförande i Ungdomssektionen" är mitt svar.

För många består det förflutna av en massa år som aldrig blev av, men det är alltid dags att göra det du vill i dag! De flesta säger att åren går och inte kommer åter, själv menar jag att åren kommer och ser dem som en aldrig sinande tillgång som kan berikas av tidigare års erfarenheter. Ja, jag vet att jag retar många med min smått arroganta livsglädje, men inställningen till livet är avgörande för hur vi mår. Ta som exempel vår paralympiske hjälte Anders Olsson som inte kan bruka benen, men han bortsåg från sina funktionsnedsättningar och använde i stället sina funktionsuppsättningar när han simmade de 28 milen från norska gränsen till Karlstad. Lyssna på hans seminarium och gå sen hem och gnäll över hur du har det om du kan!

Clint Eastwood menar att åldrandet kan vara riktigt roligt om man tar sig tid att njuta av det. Och den gode Einstein säger: "Bli inte gammal oavsett hur länge du lever. Sluta aldrig att vara som ett nyfiken barn inför Livet, det stora mysterium som vi föddes in i".

Det avgörande är inte hur gammal du är utan hur du är gammal.

Februari 2018

57. Leva livet à la Lill-Babs.

Nyligen var det fredagen den trettonde, ett av våra folkhemskaste exempel på olycksalig mental magnetism. Med det menar jag att dagarna blir vad vi själva gör dem till, inte bryr sig Universum om vad vi sätter för siffror och text i kalenderrutorna. Nej, det är våra negativa förväntningar som attraherar denna kollektiva otursinbillning. Var noga med vad du tänker för det vill gärna bli så!

Själv grunnar jag mycket över varför det är som det är och hur det blir som det blir. Och ska man snöa in på något så har den här vintervåren varit generös med förpackningsmaterial, i skrivande stund är Ångåsen fortfarande täckt av ett tjockt snölager. Så vitt jag ser! Som optimistminister formulerade jag min irritation över det myckna snöandet på ett försonligare sätt: Bättre att det är snötäckt än att det är otäckt.

Min längtan efter barmark får mig att tänka på metaforen att en optimist är våren i mänsklig gestalt. Genom att sprida ljus och värme kan du bidra till dina medmänniskors själlossning!

Vår underbara Lill-Babs var en sådan solstråle! Lika mycket som jag älskade hennes artisteri så läste jag med glädje de positiva vittnesmålen om hennes person. Av någon härlig anledning drabbades hon aldrig av den svenska avundsjukan utan lyftes i stället fram som en inspirerande rollmodell. Så framgångsrik och samtidigt en kärleksfull medmänniska!

Hon gestaltade i sanning det kristna budskapet "Älska din nästa såsom dig själv!" Det innebär ju definitionsmässigt att jag inte kan älska någon annan mer än jag älskar mig själv. Och eftersom kulturen här i mellanmjölkens jantelaglydiga land genererar dålig självkänsla så är vårt samhälle fattigt på kärlek. Men Lill-Babs var sig själv och därför kunde hon älska alla andra oförbehållsamt.

Vi människor vill bli sedda, bekräftade och respekterade. Det är alltså livsviktigt att vi ser och värdesätter varandra, men tyvärr är uppmuntran en bristvara i Sverige. Och det trots att den är lättillgänglig, outtömlig och helt gratis! Att känna uppskattning och tacksamhet mot någon och inte uttrycka det är som att slå in en present och inte ge bort den.

Moder Teresa får sista ordet: "Vänliga ord tar några sekunder att säga, men deras eko varar för evigt".

April 2018

58. Att veta är inte att förstå.

Jag gillar att lösa svåra korsord. Nördiga kunskaper varvas med kluriga ordlekar och jag bara njuter. Ibland kör jag naturligtvis fast och det bästa är då att göra något helt annat. Äta, promenera, koppla av. När jag sedan återvänder till korsordet kan jag inte fatta att jag inte såg lösningarna, de var ju så uppenbara! Alla nickar igenkännande när jag berättar detta.

Sådana lösningar beror på att vi tänker för intensivt och helt enkelt blockerar synapserna i hjärnan. Konsten är att programmera in våra ambitioner och problem och låta svaren komma till oss naturligt.

Jag tycker att det logiska tänkandet fått för stor plats i vårt samhälle, irrelevant vetenskap och forskning på subatomär nivå ger oss en snäv syn på tillvaron. Vilket perspektiv på livet får den som stirrar i ett mikroskop hela dagarna?

Varför måste vi veta allting in i minsta detalj? Varför kan vi inte bara njuta av livet och fascineras av att vi fötts in i ett helt obegripligt och perfekt system som kallas Naturen eller Universum? "Homo sapiens" betyder "den kloka människan" och det innebär att vi har de genetiska förutsättningarna att leva ett naturligt och fullgott liv precis som vi är. Men någonstans gick det snett och det var när vi nödvändigtvis måste veta hur allt fungerar. Det är ju lika korkat som att försöka se hur en trollkarl gör sina konster i stället för att bara njuta av den förtrollande magin.

Ett exempel på det intellektuella feltänket är växthuseffekten och här är min konspirationsteori: Det började med att Al Gore blev sur för att han inte valdes till USA:s president. Han gjorde då en dokumentärfilm om den globala uppvärmningen så att han åtminstone fick nobelpriset. Det var det årets julkupp till världens politiker för då kunde de göra det de är bäst på – att beskatta oss medborgare. I det här fallet för att vi förbrukar energi i olika former. En intressant notering är att Mr. Gore själv använder tjugo gånger mer elektricitet än genomsnittssamerikanen ...

Sedan dess har klimatkonferenserna nöjt sig med denna enda sanning och avvikande forskningsrön har utsatts för makthavarnas insiktsbekämpning. Låt mig ändå få citera Wibjörn Karlén, klimatforskare och professor emeritus i naturgeografi vid universitet i Uppsala: "Politiker och andra beslutsfattare är ju till stor del försedda med fel information. Al Gores film om klimatförändringen är mycket skickligt gjord, men den har ingenting med vetenskap att göra."

Missförstå mig rätt, självklart ska vi vara rädda om Moder Jord och minska på utsläppen av koldioxid och andra skadliga ämnen, men klimatsvängningarna styrs av ett större sammanhang än oss människor så vi behöver inte ta på oss hela skulden.

Detta är min världsbild och som Sveriges första nationella byfåne erkänner jag att mina funderingar inte har någon vetenskaplig grund, men kanske ett skapligt djup i form av mitt genetiska bondförnuft. Jag tänker bland annat på att Sverige för 10 000 år sedan var täckt av nästan tre kilometer is och ännu har ingen kunnat ge mig ett bra svar på varför den smälte bort fastän jag inte hade börjat köra bil och slänga kylskåp. Men jag tröstar mig med det större perspektivet.

Tänk om vi kunde tänka om, tänka mindre och bli omtänksamma i stället.

59. Valet och kvalet.

Politiken borde vara samhällets blodomlopp, men det kräver att hjärtat är med och det är det inte längre. Som tonåring satt jag vid radion och lyssnade på riksdagsdebatterna. Inte för att jag var politiskt intresserad utan för att partiledarna pratade med sådan glädje och stolthet om hur de tillsammans ville styra vårt fina land och det värmdes mitt hjärta.

Idag är Sverige inte ett gemenskaparpussel utan en partipolitisk egotripp där målet är att framhäva sig själv och fördöma olik tänkande, alltså samma moral som IS tillämpar. Valresultatet bekräftar att vi människor är olika och utmaningen är att skapa ett samhälle där vi kan leva och utvecklas tillsammans. Finessen med skilda åsikter och idéer är att om vi möter varandra med respekt så ökar kreativiteten. Mångfald är bättre än enfald.

Sen undrar jag hur vi kan ha ett system där ett block ska styra Sverige och resten av riksdagsledamöterna, den s k oppositionen, får en månadslön på 64 500 kronor för att smutskasta och sabotera regeringen? I ett företag hade de fått sparken.

Vad är demokrati egentligen? Är det att respektera väljarnas röster? Ta Sverigedemokraterna som exempel: Hur illa jag än tycker om deras bakgrund och värderingar så är det ju över en miljon medborgare som har röstat på dem, men ändå vägrar alla partier att släppa in dem i demokratin. En konsekvens av sådan mobbning borde vara att de som röstar på SD antingen slipper betala skatt eller också ska rösträtten tas ifrån dem.

Visst tog Hitler livet av 11 miljoner icke arier, men Stalin mördade ju 40 miljoner sovjetier i kommunismens namn så varför får Vänsterpartiet vara med i regeringsbildandet? Vi kanske ska lämna detta bakom oss och se framåt i stället?

Vad gäller röstresultatet kan jag se en parallell med valet då Ian och Bert kom in i riksdagen. Inte för att de var statsmän utan för att politikerföraktet var så stort. Och det är samma nu, många av SD-väljarna är utleda på hur inkompetent och DÖ-trist riksdagen sköts. Tyvärr ville partierna inte inse sina brister 1991 och det är samma strutsmentalitet nu. Sorgligt att de som har ansvar för Sveriges utveckling inte klarar av att förändra sig själva.

Eller ens fattar att de är anställda i samma företag ...

Oktober 2018

60. Patron ur.

Uddeholmsbolaget (UHB) grundades 1668 och när jag 302 år senare kom från Göteborg till Hagfors som nyanställd stålinformatör på HK så upptäckte jag ett fenomen som jag tidigare inte hört talas om, nämligen bruksmentaliteten. Det var UHB som styrde och ställde, kommunen var av underordnad betydelse. Med sina 12 000 anställda hade det gamla bolaget stort inflytande och allt kretsade kring järnverket.

I mitten av 70-talet var det nära att UHB gick i konkurs, men tack vare ett statligt bidrag på 600 miljoner överlevde bolaget. Sedan dess har det hänt mycket. Koncernen har sålts ut och i dag är Hagfors Järnverk ett modernt utlandsägt företag och bruksandan finns inte längre kvar. Eller gör den det? Ja, tyvärr lever kulturen vidare trots att förutsättningarna är borta. Mentaliteten sitter liksom i väggarna och överförs mellan generationer och detta är ett stort och centralt problem i utvecklingen av Hagfors kommun.

Under det här året har jag deltagit i några olika grupper och seminarier där entreprenörskap och bruksmentalitet diskuterats och vi måste helt enkelt göra något åt historiens bromsklossar. Samt nutidens. För här i bygden är laglydigheten föredömlig, åtminstone när det gäller Jantelagen.

I höst har dock förhållande ändrats så att jag faktiskt tror att det finns hopp för Hagfors. Vid valet fick det nybildade partiet Oberoende Realister (OR) flest röster och kommer nu att ha ett stort inflytande på samhällsutvecklingen. Det är "vanligt folk" som tröttnat på sossarnas gamla hjulspår och politikernas ovilja att vara en del av den stora förändring som krävs för att få fart på kommunen och förlösa invånarna. Eftersom jag tror att OR kommer att göra vad de lovar så kallar jag dem för "pålitliker".

Själv är jag snarare en oberoende krealist. Här i krönikan är utrymmet för begränsat för att redovisa mina funderingar och förslag, men på min hemsida kresam.se kan du ladda hem en tänkvärd pdf som heter "Tankar om en tillväxtkultur i Hagfors".

Ursäkta en ordlekande göteborgare, men utmaningen är ju att få bort det negativa inflytande som brukspatron fortfarande har på hagforsarnas mentalitet så jag kallar min vision för "Patron ur – så att vi inte kan skjuta på framtiden".

December 2018

61. Bushuset inspirerar till samhällsutveckling!

För ett tag sedan blev jag inbjuden till Bushuset i Ekshärad, en mysig och välskött förskola som drivs av ett föräldrakooperativ. Att träffa styrelsen och personalen där var en hjärtevärmade upplevelse och för mig är Bushuset den ideala modellen för hur vi ska ta hand om våra små. Att skaffa barn är ett stort och ständigt ansvar och visst behöver vi hjälp med barnomsorgen för att få familjelivet att fungera, men samtidigt är det värdefullt att engagera sig i sitt barns vardag.

Jag återkommer till denna ekshärliga sannsaga, men som vanligt far mina tankar iväg och jag får bilder av hur vi alla blir mer delaktiga i vår lokala välfärd och tillväxt på olika sätt. I stället för att var och en sköter sig själv och ... ja, du kan fortsättningen ... så skulle jag vilja att vi tillsammans tar mer ansvar för hur vi har det.

I vårt rika och bortskämda land frodas tyvärr nånannanismen. I stället för att engagera oss betalar vi skatter och avgifter och låter nånannen ta ansvaret. Det kan tyckas vara en praktisk lösning, men i det långa loppet gör det oss både bekväma och passiva.

Vår sociala fostran börjar tidigt. I skolan ska vi respektera vuxenvärlden och lära oss att det alltid finns en auktoritet som har det rätta svaret. Målet är att göra oss anställningsbara, alltså till kunniga, skötsamma och lydiga löntagare. Egna idéer och ifrågasättanden ger inga bra betyg. Denna enkelspåriga samhällsordning leder till vad jag kallar "inlärld hjälplöshet".

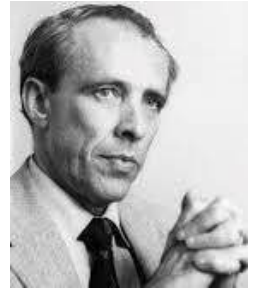
Men tillbaka till den inspirationskälla som fick i gång mina utsvävningar om samhällsutvecklingen. Bushuset fungerar i princip som en kommunal förskola, men skillnaden är att föräldrarna jobbar ideellt i verksamheten och det minskar driftskostnaderna. Eftersom Bushuset är en fristående ekonomisk förening så slipper kommunen dessutom arbetsgivaransvaret för både personal och verksamhet. Summa summarum så är Bushuset en bättre affär för kommunen eftersom här skapas en högre social kvalitet för färre antal kronor. Men framför allt är det ett bra alternativ för dem som det ytterst handlar om, alltså barnen.

För mig är Bushuset en intressant tankemodell för hur vi kan utveckla lokalsamhället genom att gemenska vår tillvaro. Vad tycker du?

Februari 2019

62. Heder och tack, Gunnar Wessman!

En för Värmland mycket betydelsefull man, Gunnar Wessman, gick ur tiden den 19 februari 2019. På 70-talet räddade han Uddeholmsbolaget från konkurs genom kloka finansiella lösningar och, framför allt, genom att införa ett modernt ledarskap i det gamla bruksföretaget.

Gunnar Wessman är den person som betytt mest för mig i mitt yrkesliv eftersom han inspirerade mig till att vara mig själv och använda mina inneboende resurser fullt ut på ett kreativt sätt.

Det började med att jag som ung göteborgare blev anställd på UHB:s huvudkontor 1970 och fick uppleva en helt ny värld med bruksmentalitet och djupt rotade traditioner. Mina arbetsuppgifter var att göra produktkataloger och marknadsföra stål. Efter andra världskriget hade svenskt stål varit en eftertraktad exportvara och det fanns inget behov av att krusa kunderna, men nu hade sötebrödsdagarna börjat klinga av. Attitydförändringar är aldrig lätt och när nu en icketekniker kom och pratade reklam och försäljning med bergsingenjörerna blev reaktionen: "Vårt stål är så fint att det inte behöver säljas, det skall köpas!"

I januari 1975 började jag på Utbildningsavdelningen och gu' så roligt vi hade! Kurser av alla de slag, ledarskapsseminarier och massmediaträning – företagsutveckling när den är som bäst! I maj samma år drabbades det gamla bolaget med sina 12 000 anställda av Det Moderna Ledarskapet och jag fick vara med om en fascinerande omvälvning som blev starten på mitt liv som pionjär och eldsjälspyroman.

Sedan 1668 hade UHB haft en brukspatron som chef, men nu gjorde man "patron ur" och in på scenen kom Gunnar Wessman med en helt annan och modern syn på hur företag skall drivas. Kulturkrocken blev total. Ett oväntat inslag i den processen var det märkliga lismandet och svansandet av de höga direktörer som vi dittills hade haft sådan respekt för. Lodenrockarna och de svarta portföljerna försvann och ersattes av ledig klädsel utan slips och kaffet byttes ut mot tedrickande – allt för att behaga den nye "patronen". Men under den patetiska ytan fanns 300 års grundmurat motstånd mot förändringar, särskilt när det gällde den hierarkiska maktfördelningen och företagskulturen.

Omställningen skedde alltså inte utan vändor. Gunnar Wessman slet ont i sin roll som kulturutmanande VD och tog till alla tänkbara metoder för att skynda på övergången. En av de mer udda var att utnämna mig och en till på utbildningsavdelningen till "organisatoriska hovnarrar". Det skrevs in i våra befattningsbeskrivningar att vi skulle använda minst fem procent av arbetstiden till att skoja med bolagets höga chefer. Syftet var naturligtvis att få bruksmentaliteten att krackelera och då är humorn är ett fantastiskt vapen – särskilt mot dem som ingen har.

Vårt hovnarreri drabbade självklart även den högste chefen. Uddeholm var på den tiden en koncern med stål, skog, skogsindustri och kemi. Dessutom hade man en egen järnväg, NKLJ, och där fick vi tag i en skylt med texten "Livsfarlig ledning" som vi satte upp ovanför Gunnar Wessmans dörr. Sedan tog vi en bild när han stod och läste den och utlyste en pratbubblemätning i personaltidningen Udden. Det vinnande bidraget blev: "Jag har väl inte watt för voltsam?!"

Under några dramatiska år förändrades ledarskapet i det gamla företaget och så här i efterhand kan man konstatera att det var i elfte timmen. I slutet av 70-talet gick Uddeholmsbolaget nämligen så dåligt att konkursen inte var långt borta. Men Staten sköt till 600 miljoner kronor och tack vare de pengarna och Gunnar Wessmans kulturrevolution kunde koncernen leva vidare av egen kraft.

Efter ett par år gick vår uppskattade utbildningschef, Stig Hedéen, över till skogsnäringen och jag blev uppkallad till Gunnar Wessman som ställde frågan: "Vill du ta över ansvaret för den

koncerngemensamma utbildningen?” Jag blev helt paff och var tvungen att vända mig om och se om det stod någon bakom mig, men det var faktiskt mig han menade. Mina meriter för att bli en så viktig chef var inte imponerande – jag hade läst latin i fyra år tills någon berättade att ingen talade det längre och då gick jag hem.

Självklart blev jag smickrad över förtroendet och mina föräldrar blev väldigt stolta över sonens karriärkliv, men efter några månader insåg jag att detta inte var min mission. I stället för att jobba med människor fick jag sitta med andra chefer på byxbaksnötande sammanträden. Titel och lön i all ära, men jag konstaterade helt sonika att jag inte hade mitt liv till detta så jag samlade min personal och bad dem: ”Rädda mig!”

Vi samlade våra tankar och drömmar och kom fram till att vi helst ville jobba med kreativitet och samarbete. Och så bestämde vi oss för att starta ett företag, KRESAM, för att sälja våra tjänster på marknaden.

Att bilda ett fristående bolag av Uddeholmskoncernens utbildningsavdelning är ingenting man gör utan att fråga först. Gunnar Wessman visade sig vara en inspirerande och storsint VD och när jag berättar den här sanningen på mina seminarier är det knappt folk tror mig. Han blev väldigt förtjust över vårt initiativ och föreslog att vi skulle sitta kvar vid skrivborden och driva vårt företag parallellt med jobbet som utbildare. Så vi kompletterade tjänstetelefonerna med en kresamtelefon och svarade när det ringde. På så sätt blev vi tillgängliga 200% varje dag, påstod Gunnar Wessman. ”Och när ni får ett konsultuppdrag så stämplar ni ut, åker iväg och gör jobbet, kommer hem och fakturerar kunden och så stämplar ni in igen. På så sätt förlorar ni inga inkomster.” Han gav oss trygghet och frihet på samma gång! Efter något år sade han: ”Jag ser att det blir mer och mer att göra i KRESAM och det gläder mig! Om ni inte hinner med uddeholmsjobbet så hyr vi in folk till det för er framtid är viktigare!” Vilken härlig inställning hos en chef! Under alla de år jag jobbat som konsult i olika organisationer har jag inte stött på någon så uttalat människovänlig personalpolitik som den vi fick avnjuta i Uddeholmsbolaget.

Och det är alltså tack vare Gunnar Wessman som jag i över fyrtio år ställt till med banbrytande samhällsutveckling och oförtrutet fortsätter att jobba som eldsjälspyroman och agent i Underlättelsetjänsten så att andra människor också får chansen att bli den bästa versionen av sig själva.

Heder och tack till denna enastående man! Gunnar Wessman är en av de personer som jag beundrar mest och jag kommer att sakna honom mycket, men han kommer alltid att leva i mitt hjärta!

Ängåsen den 20 februari 2019

63. Vilken är kyrkans affärsidé?

Nyligen skrev biskop Sören Dalevi en intressant krönika om kristendomen som den första ideologi där vi alla är lika mycket värda och det ledde till den största kulturella förvandling som världen skådat. Wow!

Men nu är det hög tid att förnya kyrkan. Efter skilsmässan från Staten år 2000 har det gått sin gilla gång trots att medlemsintäkterna minskar från år till år. Visst finns det stora tillgångar, men de är inte obegränsade och en prognos säger att Svenska kyrkan går i konkurs år 2032.

Min gode vän Mats, som är präst, är lika bekymrad som jag och vi kommer nu att ta initiativ för att vända trenden. Min roll blir att se verksamheten ur ett företagsperspektiv och det är som att svära i kyrkan för prästerna är minsann inga månglare i templet. Men de får nog krypa till korset för det behövs trots allt pengar till löner och driftskostnader och sparkapitalet räcker som sagt inte i evighet, amen.

Som jag ser det är förutsättningarna perfekta för att nå ut med en kristendom i tiden! Kyrkan har världens bästa affärsidé, det vill säga kärlek, förlåtelse och evigt liv och vem vill inte ha det? Korset är en välkänd logotyp och försäljningsställena ligger lika tätt som ICA. Så varför i Herrans namn står kunderna inte i kö?

Kanske för att Facebook och andra egotrippande sociala medier lagt beslag på Livets mening? Lyckan numera är ju att synas på nätet och att få så många lajks som möjligt. I dagens digitala värld är fasaden viktigare än själen och det kommer att leda till existentiella sjukdomar som ingen medicin kan bota.

Nej, nu behövs en djupare livssyn och det kräver en radikal omställning av Svenska kyrkan på gräsrotsnivå för det är där den kristna gemenskapen hör hemma. Men förändringar är inte så välkomna i kyrkans heliga hierarki där ritualer och maktstruktur är viktigare än att släppa eldsjälarna fria. Och tack vare Guds försyn behöver man ju inte göra något själv. Mina intryck av kyrkan som arbetsgivare kan sammanfattas så här: Håll dej till din arbetsbeskrivning för om du betar dej som Jesus så får du sparken!

Men halleluja, gott folk, Karlstads stift har insett läget och är på gång! Värmland inleder nu Svenska kyrkans reinkarnation och målet är "Kors i alla våra dar!"

April 2019

64. Ett riktigt hästjobb.

Nyligen var jag på en jättetrevlig after work på Sun Dance Ranch i Ekshärad. Vi var ett sjuttital företagare så det var fullsatt i saloonen och stämningen var på topp! Kommunalrådet Jens Fischer tackade och lovprisade näringslivet och det känns att atmosfären blivit bättre sedan Oberoende Realister tog nya tag i Hagfors samhällsutveckling. Som gammal entreprenör har jag alltid undrat varför Sveriges företagare inte får mer offentlig uppskattning eftersom det är näringslivet som tar ansvar för välfärden i form av arbetsgiveri och skatteintäkter. Men nu känns det åtminstone bättre här på hemmaplan!

Sun Dance Ranch är den perfekta miljön för annorlunda och okonstlade möten. Att kliva in i den mysiga saloonen är som att hänga av sig sitt mentala revolverbälte och bara vara sig själv. Utanför strövar ett tjugofemtal hästar på ängarna vid Klarälvens strand och den första som välkomnar dig är den goa lilla vovven Sioux. Ranchen drivs av det beundransvärda paret Anita och Anders, hon från Holland och han från Ekshär. Förutom alla turistiska aktiviteter som ridturer, vilddjurssafari, fiske med mera så driver de även en restaurang och bar.

Dessutom är Anita Teunissen legitimerad hästcoach, en terapeutisk metod där hästen fungerar som din spegel och berättar vem du är och hur du mår. Det är inget hokuspokus utan en naturlig process där hästen sätter betyg på dig som flockmedlem. Detta fick vi en fascinerande demonstration av på vår företagarkväll då ett par frivilliga lät sig coachas. En av dem gick in ganska nollställd och det var tydligt att hästen var tveksam – Anita berättade hela tiden vad hästen tänkte – men så bestämde sig den här personen för att visa upp en gladare sida och då kom hästen kutande och frågade: "Vill du vara med i min flock?"

Som infallsvinkel för personlig utveckling och teambuilding är hästcoachingen helt unik, dessutom fungerar den väldigt bra som terapi inom vården. Och, ärligt talat, vem vill du helst bli analyserad av när du mår dåligt – en häst eller en psykoterapeut?

Som mentor hos Almi är jag så lycklig över att Sun Dance Ranch är min adept och jag säger bara: "Kom till ranchen med ert arbetslag och låt hästarna lära er att fatta galoppen!"

Juni 2019

65. Svensk välfärd är en hemsk felfärd.

För ett tag sen fick jag äran att leda Vingåkers Storting, en eldbesjälad kväll i Tennisparken med bygdebegeistring som tema. Politiker och tjänstemän har helt enkelt bestämt sig för att ge medborgarna det fulla förtroendet att utveckla sin kommun. Så himla modigt och framsynt, jag är bara såå lycklig! Men så blev de också "Årets kommun 2018"!

I realiteten är ju vi kommuninvånare den offentliga sektorns arbetsgivare, men i vardagen fungerar det inte riktigt så. Här i Sverige betalar vi skatt och sen får "samhället" ta hand om'et. För mig som eldsjälspyroman är svensk välfärd en hemsk felfärd som leder till inlärd hjälplöshet och nånannanism. Det är nog därför som vi kallar vår planet för Tell Us.

Välfärden skapas av näringslivets plusresultat så duktiga företagare måste vi ha, men uppgiften för våra skolor och universitet är enbart att göra eleverna anställningsbara. Av vem, kan man ju undra? Det finns sorgligt nog inget system i Sverige som fostrar arbetsgivare utan det är vi privatpersoner som förväntas ta initiativ och ekonomiska risker utan stöd från det offentliga. Idag är vi 10% av befolkningen som finansierar 100% av oss. Tack ska vi ha för det! Eller? För den hjältehyllningen tycks dröja ...

Kunskaper i all ära, men det är kompetens vi behöver. Alltså kunskaper som mixas med vår personlighet och kreativitet så att de kommer till praktisk nytta. För mig är högskolor enbart av akademiskt intresse, det vi verkligen behöver vore en lågskola för eldsjälar för en bättre framtid.

Åter till den härliga Vingåkersbygden som ju har fattat att välfärden handlar om en gemensam färd för allas väl. Deras mål är att bli som ett mentalt knytkalas där var och en bidrar till en meningsfull vardag. Så nu är företagare och samverkansgrupper inklusive Vingåkers ungdomar i full fart med att skapa sin framtid, varje bygd tar fram sin lokala utvecklingsplan. Slutresultatet ska sedan politiker och tjänstemän ha som måldokument och strategier in i framtiden.

Och ifall du undrar: Inlärd hjälplöshet är en onaturlig oförmåga att lösa problem med likgiltighet och lågt självförtroende. Leder till hjärnkraftsavveckling och drömbrott men kan botas genom aktiv livshjälp, s k självantändning.

Oktober 2019

66. Ekshärliga Nygård är själens skafferi!

Det roligaste och mest fascinerande samhällsprojekt jag varit med om är Republiken Klarälvdal'n. 1991 startade vi denna unika förening för att stimulera eldsjälarna i norra Värmland till lokala initiativ. Och det blev succé direkt! Snart var vi 650 medlemmar som utvecklade och tog ansvar för vår hembygd. Efter tre år fick Republiken pris som Sveriges bästa landsbygdsprojekt. Ingen pjåkig start!

Arbetsformen var "på stöllitt allvar" och det var därför som det gick så bra för oss, att mixa humor och realism genererar nämligen smartare idéer. Målsättningen är självklart seriös, men sedan gäller det att skratta fram lösningarna så att kreativiteten och optimismen får blomma fritt!

Så småningom dristade vi oss till att köpa Nygård i Ekshärad, en stor anläggning som tidigare varit lanthushållsskola. För vår ideella förening var detta ett gigantiskt åtagande, men vi gick in för det med själ och hjärta så därför överhopades vi snart av möjligheter. Jag kallar dessa Universums bonusvibbar för "mental magnetism" och Albert Einstein håller med när han konstaterar att "Allt är energi och därmed basta. Matcha den frekvensen med den verklighet du vill skapa och det blir som du tänkt dig. Det kan inte bli på något annat sätt. Detta är inte filosofi, det är fysik." - Alltså: Låt hjärtat va mä!

Allt gick vår väg och 2003 sålde vi Nygård. Då var det 27 fasta jobb i olika verksamheter, när vi tog över var det noll. Hyfsat resultat i glesbygd.

Och yesss, nu är det dags igen! Under året har jag varit med i bygdeprojektet Diamanter & Järnviljor som leds på ett fantastiskt sätt av Maria Kvarnström och Cherin Nilsson. Efter det att Nygård tömdes på flyktingar våren 2017 har anläggningen stått tom, men nu ska vi fylla lokalerna igen! Ambitionerna gäller hela Hagfors kommun och idén är att detta ekshärliga ställe ska vara evolutionens epicentrum och tillväxtens kraftkälla. Eller, som vi säger: "Själens skafferi".

Helt underbart! Den 1 februari bjuder vi in alla medborgare till en hänryckningens dag på Nygård då vi lämnar brukskulturen, Jantelagen och nånannanismen bakom oss för att gemenskap vår framtid.

Traditioner i all ära, men det är ingen idé att titta bakåt om man inte ska åt det hållet.

November 2019

67. Chi och harmoni gör dej fri!

I torsdags deltog jag i den storslagna Företagssalongen som fyllde hela Stadshotellet i Karlstad med mässor, möten och föreläsningar. Fullt av folk i farten och den här succén har skapats av den goe och gläde Jacob Lund - all heder åt honom! Under resten av året driver han mötesplatsen "Närverket" där näringslivsbejakande eldsjälar umgås och bollar idéer. Jag älskar hur det namnet kom till av misstag! Jacob skulle skriva Nätverket, men så tryckte han på r-tangenten i stället för på "t" och plötsligt hade han skapat ett ännu smartare begrepp.

Historien är full av uppfinningar som tillkommit av en slump - penicillinet, röntgen och mikrovågsugnen är några exempel. Detta beror på kreativitetens alkemiska förmåga att göra guld av misstag och sinkaduser om vi låter vår fantasi associera möjligheterna i kaoset. "Mentalkemister" är guld värda!

Förutom att njuta av Företagssalongens mångfald så höll jag även en föreläsning tillsammans med Su Ping Burman som även hon skriver krönikor här i NWT. Född och uppvuxen i Kina bor hon nu i Karlstad där hon dels hjälper Värmland med kinesiska affärskontakter, dels säljer LED-ljus i olika former. Vårt seminarium hette "Chi och harmoni gör dej fri!" för vi vill stimulera våra medmänniskor till entreprenörskap och kreativitet som ju är grunden för all tillväxt och välfärd. Su Ping och jag är två levnadsglada och lite filosofiska eldsjälar som kommer från skilda kulturer, men vi har valt att vara oss själva i stället för att anpassa oss till de sociala normerna. Så man kan säga att vi är naturliga och inte normala.

Innerst inne är vi människor väldigt lika, men vårt beteende formas av våra kulturer. Frågan är om du anpassar dej eller om du vågar vara dej själv? Vi menar att Livet borde vara som en orkester: Vi ska vara olika och låta olika, men med en gemenskapad vision kan vi bli (förlåt ordleken) folk-visa och förenas i harmonisk samklang!

Den 16 april bjuder Su Ping och jag in till ett inspirationsseminarium i Karlstad där vi tänker gå från snack till verkstad genom att skapa mentala knytkalas och tillsammans med våra eldbesjälade deltagare göra vardagen till en njutvecklingsfest. I sanning en himmelsk mission för en entreprenörd!

Februari 2020

68. Tankar kring ett globalt hjärngrepp.

Temat för den här krönikan är givet och här är några reflektioner:

Det är helt otroligt hur en ynklig liten varelse utan egen ämnesomsättning bara tar över världen på några veckor. När någon beklagar sig över att det är svårt att ensam påverka sin omgivning så brukar jag ta exemplet "Försök att somna när det är en enda mygga i sovrummet". Men nu talar vi om en organism som knappt syns i mikroskopet så snacka om att lilla jag kan influera världen.

När jag följer nyheterna så verkar det som om de väpnade konflikterna upphört i världen tack vare isolering och stängda gränser. Tänk att det fanns ett så enkelt motgift mot de ondsinta krigsherrarna. Det styrker min lite skämtsamma teori som jag drar ibland när jag träffar gamla bekanta: "Det var ett tag sen vi sågs, men så är vi också vänner!" Konflikter uppstår ju i mötet mellan människor.

Som idéglad optimistminister funderar jag på om vi skulle kunna skapa en livsbejakande epidemi av influenser, ett positivt virus som utläses "vi-rus" och som orsakar en rusig känsla av att vi klarar allt om vi hjälps åt. En smittosam global knytkaaspandemi, om du vill. Ett gott skratt smittar ju så tanken är kanske inte helt bort i stöll. Tänk om vi kunde sk(r)atta oss lyckliga och stoppa den mentala försumningen!

Det skulle för övrigt vara roligt att veta hur långt läkarvetenskapen har hunnit när det gäller att generera "friskdomar", alltså virulenta å(stad)kommor som utvecklas till hälsosamvaro. Kan man ens tänka sig ett virus med positiva effekter? Det skulle behövas nu när pandemin är minst lika mental och social som viral.

En fascinerande iakttagelse är hur våra riksdagspolitiker plötsligt är överens och fattar snabba beslut. Vad är det som har hindrat deras effektivitet tidigare? Men det kanske bara är "riskdagsbeslut" som får dem att bli seriösa i sitt yrkesutövande?

Den största risken utgör tydligen vi seniorer eftersom vi ska hålla oss hemma. Att ta varandra i hand är i dubbel mening ett hälsoproblem. Lyckligtvis smittar inte datavirus lika mycket som coronan så vi kan åtminstone digitala med varandra på nätet.

Hur länge ska coronaviruset hålla oss i sitt hjärngrepp, tro? Finns det någon borte gräns, alltså ett pest före-datum?

April 2020

69. Varför det blev som det blev.

Som samhällsfarlig 70-plussare håller jag mig analogt isolerad. Den sociala stiltjen har fått mig att vända blicken bakåt för att se hur mitt liv har formats och varför det blev som det blev.

Men först en positiv följd av coronan: Äntligen har vi fått en gemenskapande atmosfär här i Sverige, en sorts "pandemokrati" där tillit är viktigare än att kritisera varandra!

Åter till mitt hittillsa liv. Jag växte upp på Hisingen i Göteborg och väluppfostrades av goa föräldrar. Och om jag visade intresse för nåt så fick jag deras uppmuntran. Bland annat lärde jag mig att läsa väldigt tidigt och som ett resultat av det fick jag hoppa över tredje klass.

Smickrande, förstås, men resten av skoltiden var jag ju ett år barnsligare än mina klasskamrater och det är nog därför jag började dra göteborgsvitsar för att få deras gillande. Tyvärr blev den löjliga humorn en kronisk åkomma som jag fortfarande lider av. Och ja, jag vet att min omgivning lider ännu mer av den än jag.

Eftersom min spalt inte räcker för en total återblick så får det bli några mentala tumregler som jag lever efter:

- De' gäller att ha skôj mennas! Många undrar om det finns ett liv efter döden, men det finns ett före som är värt att leva fullt ut.
- Livets mening är att bli den bästa versionen av mig själv. Alltså att göra så gott jag kan med det jag har, inte sitta och önskedrömma.
- Som seminerande edutainer har jag alltid med gitarren. Med åren har det blivit 650 självskrivna låtar om mina kunder och min syn på livet. Humor och musik har folk inget försvar emot.
- Ensam är stark, men fler är starkare. Jag har ställt till med mycket, men alltid tillsammans med andra eldsjälar.
- Kreativitet kräver struktur så att det blir nåt. Det är härligt att sväva ut i det blå och sedan låta snilleblixterna mata drömfabriken med skaparkraft.
- Det är lätt att hitta fel och svårt att hitta rätt. Men om jag gnäller över nåt så måste jag göra nåt åt det, annars håller jag käften.
- Som optimist ser jag möjligheter hos alla pessimister.
- Uppmuntran är en bristvara fastän det finns hur mycket som helst. Och gratis. Om nån gör nåt bra och jag inte berömmar den personen så är det som att slå in en present och inte ge bort den.

Mer eldsjälspyromani, tack!

Maj 2020

70. Levnadskonst utanför ramarna.

För ett tag sen fick jag en smickrande förfrågan om att hålla ett kåseri vid invigningen av Konstmässan på Almars Gård den 26 september. Det var en gammal bekant, Pelle Hedell, som läst mina NWT-krönikor sedan 2008 och nu ville han bjuda publiken på mitt ordlekeri. Som fullfjädrad scengångare - eller har de päls? - tackade jag förstås ja utan att reflektera över vilken utmaning jag nu står inför.

Som entreprenör och samhällsutvecklare har jag liten erfarenhet av konstens värld, den står ju på något sätt utanför marknadsekonomin. Det finns alltså inget "konstnärliv" som styrs av tillgång och efterfrågan utan nu pratar vi om en produkt vars kvalitet och värde definieras av institutioner, kritiker, gallerister och handlare. Vincent van Gogh sålde exempelvis inte ett enda konstverk under sitt trettiosjuåriga liv, för ett par år sen gick hans tavla "Bonde på åker" för 679 miljoner. Att jämföra med snittlönen för en bildkonstnär i Sverige som är 11 600 kronor per år.

Vad är då konst? Ja, kulturelitens förnäma förklaring är att "konst är vad konstvärlden anser vara konst". En annan vinkel är att konst är en upplevelse och en känsla som betraktaren själv fylls av. Varsågod och välj.

För egen del har jag under åren ägnat mig åt levnadskonst utanför ramarna vilket innebär att jag gjort en del tavlor. Men samhällsutveckling kräver olydnad och modet att utmana mönster och rutiner genom nytänkande och omvälvande kreativiteter. Gamla hjulspår leder ju till vägs ände och dagens problem måste lösas med ett helt annat tänkande än det som skapade dem.

Ordbruk och bokstavsskötsel är ett kärt nöje som jag odlar och förutom krönikor och andra skrivelser så använder jag gitarren för att betona budskapen i mina seminarier. Med åren har det blivit 650 specialanpassade sångtexter eftersom jag oftast skraddarskriver låtar till varje scenframträdande. Så i någon mening ägnar jag mig åt vad man kallar formuleringskonst, men jag är tyvärr ganska rutinerad vid det här laget och om man kan någonting så är det ju ingen konst.

Nu ser jag fram emot konstmässan på Almars fina gård och njuter av att det är några som ställer ut när det är så många som ställer in.

Tack för mig, dags för en konstpaus.

September 2020

71. Motivation och hotivation.

Snacka om förändringar. I dessa pandemiska tider är tillvaron helt bort i stöll och vi kan inte leva som vanligt. Här rör det sig om påtvingade förändringar som kräver nya beteendemönster.

Coronans hjärngrepp innebär att omständigheterna styr, men jag skulle vilja prata om motsatsen, alltså förändringar som vi själva skulle vilja göra om vi vågade och orkade. Man kan säga att frivilliga "kreativiteter" styrs av vår inre motivation medan pandemin utgör en yttre "hotivation".

Mina första insikter i tillväxt och problemlösning fick jag som utbildare i Uddeholmskoncernen i slutet av 70-talet. Framför allt av ingenjörsföretaget Syntectics som fick mig att förstå kreativitetens logiska kedja, men även genom att jobba med den legendariske Edward de Bono - mannen som lanserade det laterala tänkandet.

Förändringar genomförs i fem steg: Analys > Idéer > Värdering > Beslut > Göra't!

Analysen är viktig eftersom den blir en plattform för kreativiteten. Vad? Varför? När?

Därefter är det dags för idéer och ju fler talgdankar vi släpper fram, desto ljusare framtid kan vi skapa. Syntectics upptäckte vid sina egna brainstormingar att vi är så vana vid att kritisera och slakta idéer att det har blivit en omedveten umgängesform. Det innebär att vi hindrar den kreativa processen och ständigt börjar om från noll. Men idéer är ju ofarliga, de ställer inte till med något förrän vi genomför dem. Och där är vi inte ännu.

När vi nu värderar förslagen går vi från ett varmt och tillåtande klimat till en realistisk och logisk kyla. Att kritisera redan på idéstadiet är som att blanda varmt och kallt och då blir resultatet ljummet, alltså andefattiga möten som hämmar gemenskapandet.

Nåväl, värderingen leder fram till ett beslut och sedan är det bara att sätta i gång! Och då kan det vara bra att veta att förändringar är väldigt jobbiga, även de åtaganden som vi genomför frivilligt. Det beror på att vi måste besegra vår inre byråkrat som vägrar släppa taget: Vi fattar nämligen 50 000 beslut per dygn och 48 500 av dem är automatiska dvs omedvetna. Att förändra sitt beteendemönster är en emotionell utmaning som kräver mod, hängivenheten och avläring.

Till exempel: Hur lär man sig att inte kunna cykla?

November 2020

72. En bristvara i överflöd.

I november skrev min eldbesjälade vän och kollega Helena Wikteliuss en klok och inspirerande NWT-krönika om att det finns en effektiv medicin mot psykisk ohälsa. Som gammal latinare tror jag att farmaceuterna skulle döpa läkemedlet till "Laudationes Humanitariae", alltså vad vi på svenska kallar för "beröm". Så här sammanfattar Helena sitt resonemang: "Låt oss påminna varandra om hur fantastiska egenskaper vi var och en besitter."

Självklart skrev jag och berömde henne för denna medikamentala lösning. Att folk inte inser en sådan självklarhet beror på hjärnbrist, något som i sig leder till en elakartad hjärnbrist när man inte visar medmänsklighet och beundran.

Tyvärr är uppmuntran en bristvara i Sverige trots att den finns i överflöd, är lättillgänglig och dessutom helt gratis! Att känna uppskattning och tacksamhet mot någon och inte uttrycka det är som att slå in en present och inte ge bort den.

Jag föreslår härmed att beröm ska klassas som ett narkotikapreparat för då skulle förmodligen fler prova på att bli höga genom att höja varandra till skyarna. Och som legitimerad läkare vet jag att beröm är en skön drog som ger gladrenalkickar.

I samma anda hemställer jag att Jantelagen införlivas i den svenska rättsbalken eftersom folk gillar att bryta mot lagen. Och de som ertappas ska dömas i en "vi & dom-stol" och hamna i trendbrottsregistret som "berömvärder".

Alternativt så propsar jag på att vi tillämpar min Antijantelag: "Du ska inte tro att du är nåt, sånt ska du veta säkert!"

I mitt julbrev döpte jag 2020 till "anno annorlunda" och försökte förmedla lite optimism: Hav tröst, det är bättre att tända ett ljus än att förbanna mörkret så låt oss fira julen så gott som vi bara kan. Även om vi måste vara anatomiskt analogmällda så kan vi ju digitala med varandra på många vis. Livskvalitet är inte hur vi har det utan hur vi tar det och framtidstron är ett viktigt inslag i den livssynen. Traditioner i all ära, men det är ingen särskilt bra idé att titta bakåt om man inte ska åt det hållet.

Tillsammans kommer vi att klara pandemin och allt elände som den orsakar. Snöflingor är ju bland de bräckligaste tingen i naturen, men betänk vad de kan ställa till med när de håller ihop.

Januari 2021

73. Att lyckas är roligt och enkelt!

I mitten av januari gick den härlige eldsjälén Petter i Boa bort och vi är många som saknar honom. För mig personifierar han det värmländska uttrycket ”på stöllitt allvar”, alltså det roligaste sättet att leva ett seriöst liv. Som president i Republiken Klarälvdal’n var han en stor inspiratör och förebild som nu lämnar efter sig ett medmänskligt och kulturellt arv för oss undersåtar att förvalta. Som optimistminister ska jag göra så gott jag kan.

För några krönikor sedan skrev jag om Nygård i Ekshärad, den före detta lanthushållsskolan som vi i Republiken köpte 1997 och fyllde med liv, lust och företagande. Många år senare blev den en flyktingförläggning, men nu har lokalerna stått tomma i tre år. I somras arrangerade den ekshärliga föreningen Skildra under ledning av Samuel Nilsson ett antal sagovandringar och historiska utställningar med stora publika framgångar. Gu’ så roligt! Och från den inspirerande plattformen har vi fyllt på med nya spännande visioner så vårt älskade Nygård kommer än en gång att bli ett ”själens skafferi”. Alltså en laddningsstation för eldsjälar eller, om du så vill, ett lokalt stjärnkraftverk.

Den kreativa process som jag fått vara med om under de senaste månaderna är helt underbar! Vi är en brokig skara stöllar som har skrattat ihop oss och bollat tokiga idéer. Detta strukturerade kaos får mig att tänka på belgaren Ilya Prigogine som fick nobelpriset i kemi 1977 för sitt jobb med ”självorganiserande system”. Han blandade helt enkelt vätskor som stötte bort varandra, men gav dem gott om tid att synka och smälta samman och resultatet blev en vetenskaplig sanning: ”Ju större kaos, desto högre ordning!”

För mig är detta kreativitetens kvintessens, nämligen att vi ska vara oss själva och tycka olika ... samtidigt som vi respekterar varann och ser oss alla som resurser. Det är i den positiva kulturkrocken som fantasin stimuleras och de banbrytande idéerna skapas, för när alla tycker lika och undviker friktioner så blir resultatet bara ljummet och avslaget. Låt mig citera ännu en nobelpristagare, dansken Niels Bohr, som sade till en av sina studenter: ”Ni tänker ju inte, ni är bara logisk!”

En tredje nobel koppling går till den relativt teoretiske livsfilosofen Albert Einstein som påvisade en inte särskilt självklar självklarhet, nämligen att ”Dagens problem måste lösas med ett helt annat tänkande än det som skapade dem.”

Detta faktum kan vara bra att känna till eftersom ständiga förändringar är ett konstant tillstånd. Och utveckling kräver ju nytänkande, men folk i allmänhet tycker inte att de är särskilt kreativa. Det är dock inte riktigt sant för tänk hur deras fantasi flödar när de ska förklara varför det inte var deras fel ...

Vi som håller på att gemenskapar Nygård med våra hejdlösa hugskott och stölltag kanske ska börja kalla oss ”Lekare utan gränser”?

Och mitt i den här kreativa processen har vi dessutom fått en ny medspelare i form av Camp Veteran, alltså våra utlandsmilitärers förening med medlemmar över hela landet, som vill göra Nygård till ett ställe för rekreation och familjära sammankomster. Så himla kul att de väljer Ekshärad som Sveriges bästa samlingspunkt!

Trots att mitt liv präglats av ideliga lyckträffar – positivt tänkande är ju tillvarons mentala möjlighetsmagnetism – så är jag fortfarande fascinerad av hur roligt och enkelt det är att lyckas!

Ett tips: Många söker efter nyckeln till lycka och framgång, men kolla först ... det kanske inte är låst!

73. Nånannen har mycket gjort!

1970 kom jag till Värmland och började jobba på Uddeholmsbolaget den 1 april. Datumet brukar roa en del, jag förstår inte varför. Skämt åsido så läste jag då igenom UHB:s årsredovisning och fick mej en funderare. I balansräkningen togs kor och grisar upp som en tillgång – bolaget drev ett stort lantbruk på den tiden – medan övrig personal bokfördes som en kostnad. Visst är det märkligt? Denna insikt bidrog till att jag så småningom vigde mitt liv åt ledarskap och eldsjälspyromani.

Min resumé av samhällskulturen är att vi föds som entreprenörer, fostras till inteprenörer och styrs av antiprenörer. Ordning och reda ska det vara, kreativitet är ett hot mot systemet. Det hierarkiska mantrat är: "Gör som du blir tesagd!"

Ordet "management" betyder "att leda häst vid hand" och det är alla dessa ledband som skapar den inlärda hjälplösheten, alltså att folk sitter och väntar på nånannen i stället för att göra nåt själva. Tacka vet jag frigörande "människment"! Helst borde vi födas med F-skattsedel så att anställningar bleve en nödlösning.

Vår ymniga välfärd har på nåt sätt blivit en missriktad felfärd bort från Livets mening som ju är att bli den bästa versionen av mej själv.

På mina seminarier har jag alltid med gitarren för att på ett tongivande sätt sammanfatta mina budskap. Med åren har det blivit runt 650 självskrivna låtar och jag avrundar här med en text om nånannenismen. Melodin är det gamla örhänget "Ramona", Bertil Boos version från 1948 finns för nätlyssning.

Varsågod och sjung ut!

*Nånannen är vem som helst förutom jag
Nånannen är den som genomför förslag
Jag sitter och väntar, för vänta är nånting som jag kan
och blir det för långsamt så gnyr och gnäller jag lite grann*

*Nånannen – Var sjutton håller mänskan hus?
Nånannen – Kom hit och gör min framtid ljus!
Du är mitt hopp, jag litat fullt och fast på dej
så slipper jag anstränga mej!*

*Nånannen – Din ställning här, den är central!
Nånannen – Du måste vara mer lojal!
Du får inte smita så fort det börjar att ta emot
Jag vill kunna lita på att du gör din plikt utan knot*

*Nånannen – Det mesta här står faktiskt still
Nånannen – Förstår du vad du ställer till?
Nä, sätt igång, problemen skapar snart panik!
Själv bidrar jag helst med kritik*

Maj 2021

Vi närmar oss slutet på 2003, precis som vi har gjort hela året. Eller, rättare sagt, upploppet närmar sig oss medan vi pustar ut och inväntar det målskynke vars andra sida inleder varv nummer 2004.

Det gångna året har gett avtryck i våra internationella, nationella och lokala historieböcker. För att börja här i norra Klarälvdalen så har vi i Republiken avslutat vårt självpåtagna uppdrag att fylla Nygård i Ekshärad med näringsliv. Vi köpte anläggningen 1998, renoverade den, omgestaltade den till en attraktiv arbetsplats för ett trettiotal personer och sålde fastigheten i januari med god återbäring. En sannsaga i glesbygd som fått ett lyckligt slut!

Vår andra saga om det lilla BolagsBolaget som envisas med att betala in skatter och avgifter till den svenska välfärden (hittills 12 miljoner kronor av 28 omsatta) trots att varmländska Skattemyndigheten gör allt för att hindra oss, är nu inne på sitt tredje år. Medan juridiska spetsfundigheter utväxlas via Kammarrätten går det riktiga livet vidare och vi har just påbörjat en inspirationsdugnad med våra vänner i Lucky Næroset (en norsk motsvarighet till Republiken Klarälvdal'n, inklusive stöllitt allvar) för att se hur vi tillsammans kan skapa ett gränslöst pionjärliv i Inre Skandinavien.

I Sverige har tillvaron varit fylld av stora händelser: Carolina den kloka och Klüftiga, tjejfotbollssilvret, Anna Lindh, Euro-omröstningen, Systembolaget och Skandalia. I ett statligt monopolföretag bör man nog ha full steenkoll på sina systemlösningar inklusive ett absolut renat samvete, korkat vore det annars. De stackars skandiadirektörerna i tvingades enligt egen utsago att jobba utan bonustak, en sorts girighetens cabrioletversion, och de enda försäkringar vi kan få från dem nu är att de är oskyldiga.

Ett stort bekymmer är att den offentliga sektorn saknar pengar för att bedriva den verksamhet som utlovas varje valår. Men livskvalitet är ju inte hur vi har det utan hur vi tar det och här skall vi bidra med några förslag till inställningar:

- ❖ Klaga inte över de höga skatterna, gläds i stället åt att de aldrig kommer att vara lägre.
- ❖ Vi är inte fattiga för att vi äger lite utan för att vi saknar mycket.
- ❖ Det är bättre att tända ett ljus än att förbanna mörkret.
- ❖ När botten är nådd har man i alla fall fast mark under fötterna.

Ordet "spara" är väldigt positivt eftersom det innebär att vi lägger undan pengar till något vi gärna vill göra eller köpa. Därför skall vi vara glada när landsting och företag säger att de måste spara. För de menar väl inte "skära" och säga upp folk? En undran: Eftersom personalen är ledningens finaste resurs, vad menar man då egentligen med att "avsätta resurser"?

I november lanserade DalenSkaparna det musikaliska inspirationsseminariet "Arbetsliv & Lust" som haha&aha-pedagogisk modell och efterlängtat alternativ till förutsägbara paneldebatter, OH-bilder och PowerPoint-dragningar. Vi ville komma från genomlidandet som läromästare och förmedla våra 180 års arbetslivserfarenheter så att organisationsutveckling och tillväxt blir en nära-livet-upplevelse. Det är bara ett överlevnadstaktiskt påstående av föreläsare som står på rutinens brant att det skulle vara oseriöst att förmedla kunskaper, analyser och information på ett lättillgängligt och lustfyllt sätt!

Vi avrundar med några optimistiska tankar inför det nya året. Eftersom verkligheten är densamma för alla, fast annorlunda för var och en, så gäller det att vi gemenskapar framtidens förutsättningar. Att det alltid finns utvecklade möjligheter står utom varje tvivel: Vem som helst kan räkna kärnorna i ett äpple, men ingen vet hur många äpplen det finns i en kärna. Låt oss förädla vårt mentala trädgårdsmästeri och skapa en god miljö för både idéer och kärnverksamheter, väl medvetna om att vägen till lycka är under ständig ombyggnad!

God Jul & Ett Gott 2004!

**Bolags
Bolaget**

DalenSkaparna

Natten går tysta fjät och så gör även vår julhälsning från Klarälvdalen. Alternativet, ett sådant där ljudkort som spelar "Bjällerklang" när man öppnar det, är dock intressant ur en annan aspekt: Det innehåller faktiskt mer datakraft än vad man hade tillgång till vid månlandningen 1969. Tänk vad dom kan!

Nu från datakraft till skaparkraft. I slutet av april vann vi kampen mot Skatteverket och BolagsBolaget kan fortsätta med att bidra till den svenska välfärden. Vi har hittills omsatt 32 miljoner kronor och skickat in 14,7 miljoner av dem i form av skatter och avgifter och enligt Kammarrätten strider detta alltså inte mot svensk lagstiftning. Det känns tryggt!

Mot slutet av sommaren fick vi en "julklapp" när SVT Aktuellt sände fyra och en halv minut om Ekshärad och BolagsBolaget. Ett bra reportage med många fina bilder och lite fler tittare än vanligt eftersom det var den dagen Tony Olsson tog sig friheten. Nu skall man visst bygga ut fängelset så att det rymmer fler ... Hursomhelst så har även vi sluppit ur den kommersiella karantän som två och ett halvt års skatteprocessen inneburit och gissa om vi njuter av vår pånyttfödelse!

Nya tider medför nya begrepp och under åren har vi hittat på en del sådana eftersom en välfunnen beskrivning får oss att tänka till och bryta tankemönster. Det är många som bett oss ge ut en ordlista och den är nu på gång i samband med att vi skriver sannsagan om Republiken Klarälvdal'n, Nygård och BolagsBolaget. Det är Länsstyrelsen i Värmland som gett oss möjligheten att dokumentera våra äventyr så att framtidens kulturgeografiska samhällsarkeologer slipper fundera över vad som hände.

För att tillmötesgå våra eldsjälfränder gör vi här ett urval ur den vokabulära önskelistan:

Stöllitt allvar. Ett miljövänligt alternativ till blodigt dito. Ett roligare och effektivare sätt att förhålla sig till omvärlden och nå gemenskapade mål.

Krealist. En som står stadigt förankrad i sina visioner.

Chanstagskleptomani. En obetvinglig drift att utnyttja livets möjligheter.

Hotivation. Gaffeln i ryggen i stället för i moroten.

DNA (Det Nya Arbetslivet). Gen-vägen till tillväxt.

Arbetsskapare. Arbetsgivare + arbetstagare som tjänar på varandra.

Människment. Ledningsfilosofi som definierar personalen som en resurs, inte som en kostnad. ("Management" betyder "att leda häst vid hand" och kan i förekommande fall uttalas "manége-ment".)

Eldsjälspyroman. En som får en kick av att se andra brinna. Förbehållet vem som helst av oss.

Pyrokrat. Administratör som förstår samhällsutvecklingens eldskäl.

Bygdebegeistring. Norskt uttryck från Lucky Næroset som beskriver livskraftens källa.

Pionjäringsliv. Framsynta innovationer som överlever motståndet från dem som stannat i växten.

Haha&aha-upplevelse. Lustfyllt förvärvande av insikt.

IH-bild (Inner Head Picture). Inspirerande målbild som genererar energi och leder till kreativitet (i motsats till OH-bilder).

Mental trädgårdsmästare. En som skapar god miljö för tillväxt och inte betraktar busfrön som ogräs.

Med denna stöllitt allvarliga botanisering inom ordbruk och bokstavsskötsel ber vi att få tillönska

En God Jul och Ett Gott 2005!

Republiken Klarälvdal'n

BolagsBolaget

DalenSkaparna

ärmlänningen blir sällan förvånad utan säger bara att ”det finns folk te allt”. Och det finns det, bland annat har forskarna gjort sig besväret att räknat ut omfattningen av jultomtens nischade säsongsarbete: Tack vare tidszonerna och jordens rotation har han 31 timmar på sig att dela ut en klapp till varje barn i kristna hushåll. Det innebär en tjänsteresa på 110 000 000 kilometer och för att slippa övertid bör han färdas 3 000 gånger snabbare än ljudet så att han hinner med sina 822,6 besök per sekund.

En sådan kapacitet måste man ju bara tro på!

För tror gör vi, vare sig det är på tomten, Jesus, ödet, oss själva eller på bättre och sämre tider. Våra gamla sagoböcker (nu även som CD-lärande historier!) har till uppgift att överföra bilder och synsätt som fyller oss med kraft och mod genom att visa på att det goda vinner över det onda. En del tycker det är lika naivt som att tro på tomten, men det hjälper oss att gå upp varje morgon och göra så gott vi kan. Vilket, händelsevis, råkar vara betydligt mer än vi tror!

Under året kom ännu en berättelse som inspirerar till nya tag och optimism, nämligen ”Sannsagan om Republiken Klarälvdal'n – en subjektiv rapport om bygdebegeistring och samhällsutveckling”. Länsstyrelsen i Värmland bad oss sammanfatta vad det stöjliga allvaret i vår ideella förening ställt till med under fjorton händelserika år. Dokumentet finns på vår hemsida – www.klaralvdalen.se – och är en fascinerande läsning om vad kreativa krafter i en bygd kan åstadkomma: Flottningsfestivalen, Jubel i Slyn!, Nygård, Den Självfinansierande Rastplatsen, DalenSkaparna, BolagsBolaget ... Förutom resumén av en intressant eldsjälsprocess får du tillgång till ett antal tankemodeller och en ”Ordlista för framtida”.

När Kammarrätten dömde till BolagsBolaget fördel i skatteprocessen slapp vi ut ur vår kommersiella karantän och sedan dess har tillvaron blivit mycket enklare. Antalet anställda ökar och runt om i landet efterfrågas BB-konceptet som en välkommen stimulans av näringslivsutvecklingen. På våra resor får vi en inblick i den svenska folksjelen och kan konstatera att om vi på något sätt hade kunnat paketera framtidstro och optimism så skulle det utan tvekan ha blivit årets julklass!

För just nu befinner sig Sverige i tomrummet mellan två framtider och innan vi har skaffat oss en ny meningsfull vision gör vi som vi brukar – ”vi klonar på minnen från fornstora dar”. Naturligtvis kommer vi att finna vägar till samhällsutveckling och tillväxt, men för den som står på rutinens brant är framsteg inte ett steg i samma riktning utan vi måste helt enkelt byta kurs. Nya initiativ har emellertid alltid stört gamla sanningar och under en övergångsperiod kommer eldsjälspyromaner och chanstagskleptomaner att betraktas som trendbrottslingar och behandlas därefter.

Ett tecken på att pionjärlivskraften behövs är alla de projekt som skall ”införa entreprenörskap” i skolor och organisationer. Det vill säga lära ut något vi redan kan! Vi vet ju att spädbarn kan simma, så varför uppfostrar vi dem så att de måste gå i simskola? På samma sätt föds vi nyfikna och företagsamma och den inlärd hjälplösheten botas bäst med avläring och inspirerande tillit. Eller för att travestera Birger Sjöbergs Frida:

”Släpp krånglarne loss, så de får! Var mänska i sin själ, i grunden vill så väl!”

Men lugn, bara lugn, detta ärner säj mä tia. Att göra det enda riktiga tillgrips ibland som en sista utväg och det viktigaste just nu är att vi fortsätter att tro på Tomten, julens sagolika symbol för att vi kan klara av mycket mer än vi tror!

EN RIKTIGT GOD JUL & ETT GOTT 2006!

**Bolags
Bolaget**

DalenSkaparna

är de här raderna skrivs känns det som om juletiden bokstavligen rinner iväg. Vit jul eller vattenjul? – det är frågan.

En teori är att industrialismen har ställt till det, men i så fall uppstår en optimistisk följdtanke: Om vi kan förändra världens väder så borde vi väl också kunna skapa en mänsklig "tillväxthuseffekt". Inte ensidigt ekonomisk, som hittills, utan en klok variant med personliga, sociala och livskraftiga kvaliteter.

Växandet är förunderligt. En gran kommer ju ur ett frö, men hur kan ett litet frö innehålla en hel gran? ... Det gör det förstås inte, men det bidrar med ett par viktiga förutsättningar: Den genetiska programvaran för att skapa ett träd och ett ställe där det kan växa. Fröet är en möjlighet in i framtiden.

Ungefär som entreprenörer. Vi föds med programvaran för att skapa en mänsklig tillvaro och vi växer där vi behövs. Entreprenörskapet står just nu högt på dagordningen och det största hotet är förmodligen samhällets egen pedagogiska ryggmärgsreflex när välmenande framgångsteoretiker nu skall ge oss kunskaper i något vi redan är. Betyg i all ära, men Livet har en poäng som räcker långt och avlörd hjälplöshet går för övrigt inte att läsa sig till. Lika lite som att lära sig cykla per korrespondens.

Med BolagsBolaget har vi förnyat det svenska näringslivet. "Arbetsgivare att hyra" fortsätter att etablera sig som en genialisk anställningsform för företagsamma och inspirerade av de framgångarna vill vi nu ta upp idén om ett statsskick som bättre tar till vara kreativitet och pionjärskap. Demokratin är förträfflig för att skapa en gemensam plattform, men alldeles för långsam och ineffektiv när det gäller att producera resultat. Hur skulle en fungerande eldsjäl demokrati kunna se ut?

Själva fascinerar vi av det vanliga enkla knytkalet, det är en intressant arbetsmodell: Den gemenskapade visionen, besluten, ansvarsfördelningen och slutligen allas hängivna insatser som leder till uppskattning och en lyckad tillställning. Stor tillit till varandra utan uppifrånkontroll i ett antijantelagsklimat där var och en får göra sitt bästa.

För att koppla funderingarna till de inledande raderna så kan vi konstatera att snöflingor är bland de bräckligaste tingen i naturen, men betänk vad de kan göra när de håller ihop. Hoppas vi får se ett heltäckande bevis på det nu i jul!

En riktigt God Jul och Ett Gott 2007!

KRESAM

Dalen Skaparna

**Bolags
Bolaget**

ulhandeln slår nya rekord och så här års kan man nog påstå att det är dyrt att leva. Frågan är om det lönar sig?

Förlåt den fåniga frågan, men låt oss ändå för ett ögonblick begrunda vad den skulle kunna leda till för svar. Hur mäter vi till exempel räntabiliteten i tillvaron? Knappast i pengar, människor med stora inkomster tycks ju inte kunna skatta sig lyckliga. Kan man bli rik på erfarenheter då? Ja, det tyder på att man har släppt sargen och är med i matchen.

De stora vinsterna tycks vara förknippade med utmaningar. "Kan själv!" Att sträva efter att det blir som man har tänkt sig. Det är ingen slump att vi använder uttryck som att "vi har det som vi förtjänar".

En annan utväg är att köpa sig ur problemen, men det ger liksom inte samma tillfredsställelse. Den som är förmögen kan kosta på sig att vara oförmögen ...

För att kunna bedöma om det lönar sig att leva måste vi definiera vår "affärsidé". Varför finns vi till? Det leder oss in på den eviga frågan om Livets mening och det enklaste svaret är att 1) födas, 2) göra sitt bästa och 3) dö, helst nöjda med hur vi klarade uppgiften. Vad gäller det första och sista momentet kan vi på värmländskt vis säga att "dä ärner säj", men att leva sitt liv så att det inte blir en transportsträcka kräver engagemang och risktagande. I ett välfärdsland som Sverige har vi emellertid så många skyddsnät att livet inte behöver vara en heltidssysselsättning. Irina, en eldbesjälad ryska som bor och verkar i Katrineholm, formulerade det insiktsfullt på en konferens i höstas: "Det är nog lite för tryggt i Sverige. Man behöver inte vara entreprenör för att ha det bra!"

Varje mening innehåller satsdelar och skiljetecken, så även Livets mening, och här kommer en liten tankenöt att knäcka nu i juletid:

Det handlar om lika stadier i utvecklingen, men hur skall dessa tillvarons "livstecken" tolkas? Ett tips är att första punkten är en slutpunkt och nästa punkt är en ... ja, vadå? Om du går direkt nötbet så kan du besöka www.bolagsbolaget.se och leta reda på det rätta svaret.

När du ändå är i klurartagen kan du väl fundera över ytterligare några aktuella frågor:

- + Vart tar det vita vägen när snön smälter?
- + Hur stor är mörkrets hastighet?
- + Varför smälte den tre kilometer tjocka inlandsisen för 10 000 år sedan utan att vi körde bil eller slängde kylskåp?

För att återknyta till vårt resonemang om livslönsamheten så meddelar de mentala trädgårdsmästarnas riksorganisation, FinAns-inspektionen, att oro är den ränta du måste betala när du lånar bekymmer från morgondagen. Eller, som en fransk filosof uttryckte det: "Mitt liv har varit fyllt av de värsta katastrofer varav de flesta aldrig inträffat".

När det gäller vår inre balansräkning så finns det åtminstone en resurs som är rättvist fördelad och det är förståndet: Alla tycker att de har fått tillräckligt.

Nog med funderingar kring Livets vinster, nu skall vi ägna oss åt årets sista förlustelser. Dessutom är det högtid att budgetera lyckan inför nästa verksamhetsår.

God Jul och Ett Gott 2008!

KRESAM

Forskare vid nio europeiska universitet skall utreda varför vi människor är så irrationella. Varför tror vi på tomten, högre makter och andra fantasifoster i stället för att vara realistiska? Varför är inbillning viktigare än utbildning?

Låtom oss glädjas åt att det är så! Huru trist vore det icke om vi levde ett strikt förnuftigt liv, en tillvaro utan drömmar, ideal och trisslotter. Må de logiska besserwisrarna aldrig ta ifrån oss vår naiva inspiration: Under en teckningslektion frågade fröken den lilla flickan vad hon ritade. "Jag ritar Gud", svarade hon. - "Men ingen vet ju hur Gud ser ut", påpekade den kloka lärarinnan. - "Jo, om ett par minuter!"

Är flickan barnslig eller har hon gåvan? Det kan vi aldrig veta bortom varje tvivel. När vännen Kenneth Olofsson, flerfaldig världsmästare i trolleri, får en klövertvåa att bli en hjärterdam genom att knacka på kortleken gör vi stora ögon. Det enda förnuftiga sättet att hantera en sådan upplevelse är att kalla det för ett trick, men eftersom vi faktiskt inte har sett hur det så kallade tricket går till skulle han kunna vara magiker på riktigt, eller hur? Förra gången Gud skickade sin enfödde son så här års ledde hans fromma pionjärskap till ett för tidigt öde, så ett sätt att få göra underverk utan att hota etablissemang skulle kunna vara att kalla sig för illusionist ...

Förnuftet får även andra konsekvenser. David Eberhard, som har skrivit boken "I trygghetsnarkomanernas land", menar att vi i Sverige lagstiftar fram så mycken säkerhet att det nu är viktigare att lyda än att leva. För några årtionden sedan gick uppfostran ut på att förbereda barnen för ett vuxenliv som ibland gör ont och ibland är ... är fullständigt underbart! I dag är målet att skydda dem från alla tänkbara faror och konflikter - de blir offer i stället för att ta ansvar. Snart kommer det väl lag på sovhjälm eftersom barn eventuellt skulle kunna ramla ur sängen.

Till och med den aktuella finanskrisen bygger på tro, den har ingenting med ekonomi att göra. Endast fem procent av all världens pengar används för att betala produkter och tjänster, resterande 95% snurrar runt för att bli mer pengar utan att göra nytta. Det förutsätter olika illusionstrick för att skapa mervärden och alla går ut på att få marknaden att just tro.

Undrar vad som skulle hända om vi övergav vår tro på de kris-strecksrandiga översteprästerna och i stället tog ut våra pengar i kontanter och gjorde affärer med varandra? Skulle vi månne besparas de pyramidspelande ballongblåsarnas luftslottsrutiner?

Ja, vad skall man tro? Och vem? Forskare i all ära, men Gud bevare oss om Livet endast blir av akademiskt intresse.

Unna dig nu en riktigt skön helg och passa på att njuta av allt gott! Du vet väl att det inte är mellan jul och nyår som vi blir tjocka utan mellan nyår och jul?

God Jul och Ett Gott 2009!

KRESAM

Dalen Skaparna

intern kom till slut, härligt! Länge har vi kunnat okulärbesiktiga grundvattennivån och oroligt undrat ifall det skulle bli för sankt för Lucia, men så kom hon med tärnor och snö. Ljust när det behövdes, strålande!

Och julhandeln går mot nya rekord trots finanskris, griskris och svininfluensa. Vad som än händer så finns tydligen den svenska handlingskraften kvar. Det är som om industrisamhällets gamla paroll – ”mest prylar när man dör vinner!” – fortfarande håller oss i ett hjärngrepp. Nu kompletterad med en rangordnande livskvalitet för vid dött lopp på tillvarons målfoto gäller det att ha ”mest mjöl i inboxen”.

Utifrån denna money-teistiska tro – ibland kallad Svea Rikas Lag – kan vi konstatera att om man skall vara olycklig så är det bättre att vara fattig än rik för då har man åtminstone hoppet kvar ... nämligen att pengar är lösningen.

Men det finns ett alternativt sätt att se på saken: Att vara rik är inte att äga mycket, det är att sakna lite. Och forskning visar att det inte är våra framgångar som gör oss lyckliga utan tvärtom, harmoni leder till framgång. Så nu vet du i vilken ända du skall börja.

Det bästa med framtiden är att den bara kommer en dag i sänder. Men just därför är det lätt att missa omställningen för att plötsligt en dag inse att världen har förändrats. Vad var det som hände? Hur skall jag hantera det? Clint Eastwoods rollfigur i "Broarna i Madison County" har en bra filosofi: "Saker och ting förändras, det gör de alltid eftersom det är en naturlag. De flesta är rädda för förändringar, men om man tar dem för givna blir de en trygghet. Och det är verkligen inte mycket i dag som man kan ta för givet."

En bra inställning leder till en bra omställning så var noga med vad du tänker för det kan lätt bli på det viset: Optimisten tror att hon/han lever i den bästa av alla världar och pessimisten är rädd för att det är så. Nu finns det dessutom en statistisk anledning att välja synsätt för läkaren Nisse Simonson konstaterar i sin bok "Varför mår vi så dåligt när vi har det så bra?" att pessimister lever sju år kortare än optimister. Förklaringen går dock bortom hans profession: "Gud blir väl trött på gnället och tar hem dom!"

Din historia består av begagnade framtider, men också av ett antal obegagnade. Vad har påverkat dig mest – det du gjorde eller det du inte gjorde?

Nu är det nu igen och nu är det nu igen och efter nu så kommer sedan.

Men det var inte sant, nej, det var inte sant, för däremellan kommer medan!

Hysterin kring svininfluensan har varit fascinerande att följa, inte minst för att alla med bacillskräck äntligen fick rätt. "Pandemi" tycks vara en förkortning av panik och demokrati ... Ordet "influensa" är också intressant – eller "sjukt bra", som det heter nuförtiden – eftersom det betyder "påverkan". Ett förslag i folkhälsans anda är därför att vi smittas varandra med en eldsjälspyromanisk "duefin-influensa", en positiv taituanda där vi går från ett förfärligt virus till ett härligt vi-rus som befriar oss från de tillväxthämmande "antiknopparna". Från vaccination till växplosion!

Sköt om dig och lev som om varje dag var den första. Och kom ihåg att vägen till lycka är under ständig ombyggnad.

God Jul & Ett Gott 2010!

KRESAM

DalenSkaparna

ylan kom tidigt i år. Men tänk så kallt det skulle ha varit om vi inte hade hjälpts åt med den globala uppvärmningen!

Förr höll vi oss varma genom att arbeta och sedan vilade vi. I dag går vi från jobbet till gymmet och springer på ett rullband med samma konstruktion som det ordspråkliga ekorrhjulet. Kruket med sådana är tyvärr att hur fort man än springer så är man fortfarande bara en ekorre som inte kommer någonstans. Eller som en analytisk motions skeptiker uttryckte det: "Om jag någon gång får se en leende joggare så skall jag överväga saken".

Ursäkta en säsongsanpassad ordvits, men det står ett pariserhjul på Kanaltorget i Göteborg och därför kallas det markområdet för "hjultomten".

När vi ändå är inne på ordlekeriet: Kan man kalla en stöldturné för "stjälavandring"? (Den som tar han har.) - Ställer räven i julvisan till med en "övertäckning"? - Innebär "klockrent" att man har druckit ur? - Är SMHI "väderhäftiga"? - Kan man kalla en ansiktsslöja för "minsvepning"? - Och är ett gristryne en sorts "kroppskontakt"?

Året har präglats av skendebatter. Först valkampanjen och sedan den trafik som inte tål spårnö. Kraftuttrycket "Järnvägar!" börjar få sin rätta klang och SJ:s telefonväxel svarar numera som det stavas: "Sch ... störningar undanbedes". En av förklaringarna är att infrastrukturen är för enkelspårig, men det kanske även gäller ledningen. Är manne lösningen på denna katastrof Rälsningsarmén? Migrationsverket kan säkert hjälpa till med avisningarna.

I år kunde vi välja på segregering, seg regering och socialisering. Alliansen fick chansen men har problem med balansen så det är upplagt för demokratisk dans, men då gäller det att undvika den politiska arrogansen. Även om drygt hälften av befolkningen vann valet så består Sverige av en hel befolkning som förtjänar full respekt. Kanske kan vi se fram emot en nedtonad politisk apartheid (fel färg = fel åsikt) och slippa det korkade system där några försöker styra landet medan resten opponerar sig i stället för att hjälpa till.

Socialdemokraternas kollaps är ett bra exempel för oss alla - för att göra anspråk på regeringsmakten bör man vara i samhällsutvecklingens framkant. När de lärer sig med en 150 år gammal världsbild kände väljarna inte igen sig, det hade nog varit smartare att satsa på bröderna Marx. Så här formulerar Einstein vårt schablon-tänkande: "Vansinne är att göra som vanligt och förvänta sig andra resultat".

"I händelse av fred". Hur låter det? Lek lite med tanken och fundera på om du skulle klara av en sådan omställning. Vännen Tor Våge har skrivit en insiktsfylld bok med den titeln och utsätter oss för en rad självklarhetsförvirringar. Underrubriken är lika genialisk: "Om att skapa en värld som inte är så dum". Innehållet stämmer väl med julens budskap om frid på jorden och när du har läst boken så inser du hur oförberedda vi är om freden kommer. Och att det är skillnad mellan att vara normal och att vara frisk.

"Då och då snubblar människorna över en sanning, men de flesta reser sig upp och skyndar vidare som om ingenting hade hänt." - Winston Churchill

Ha det nu gott under helgerna och njut av tillvaron. Till exempel genom att inte göra någonting alls och sedan vila dig en stund.

God Jul & Ett Gott 2011!

KRESAM

DalenSkaparna

u är det jul igen och solen vänder, som vi lite självgott brukar säga. Men eftersom solen är en miljon gånger större än vårt lilla klot så är det nog så att vi själva får luta vår axel bäst vi vill, en stjärna sysslar inte med så jordnära ting.

När vi ändå är ute i rymden kan vi ju glädjas åt att nobelpriset i fysik i år gick till upptäckten att universum utvidgar sig allt snabbare. Om någon tyckte att vår Vintergata med sin diameter på 100 000 ljusår kändes trång på något sätt så finns det nu hopp och vi tackar Forskningen för detta livsviktiga bidrag.

Ett näraliggande förslag är att samla årets nobelpristagare och be dem forska kring kommunförsvaret och svarta hål i vårt offentliga universum. Till exempel om hur man löser eurokrisen. Men det är nog ingen brådska för om de ansvariga ministrarna hade tyckt att läget var akut - ungefär som en eldsvåda - så hade de naturligtvis först släckt elden och sedan funderat på ett bättre system. Men i stället käbblar de om hur brandskyddet ursprungligen borde ha strukturerats och hur det skall se ut i framtiden. Under tiden brinner huset ned.

I det sammanhanget är det lite kul att vår överste räknenisse Anders Borg har blivit utnämnd till EU:s bästa finansminister. Inte så pjåkigt av en som gick ur skolan med sämsta betyg i matematik, man kan tydligen vara ganska uträknad även om man inte kan räkna ut att man håller på att bli uträknad. Om han hade varit född i Dalarna kunde vi så här års ha kallat honom för Father KrisMas ...

Och så en reflexion kring årets småländska västgötaklimax. Under hösten har vi fått bevittna ännu en saltomortal på politikens bakgård när klantarparn Håkan Juholt först bedyrade att han inte gjort något fel och sedan åkte runt i Sverige och bad om ursäkt för det.

En annan märklig nyhet: Den vanligaste orsaken till att vi åker in på sjukhus är biverkningar av de mediciner vi tar för att bli friska. Det påminner lite om England för många år sedan när läkarna gick i strejk och dödligheten minskade.

Julhandelns klappjakt slår nya rekord igen och det får vi väl ta som ett sundhetstecken även om det förmodligen får en del att fundera över varför det är så mycket månad kvar i slutet av pengarna. Om kassan tryter så kom ihåg att den finaste gåva du kan ge någon annan är din uppmärksamhet.

Som sagt, nu är det jul igen. Ät, drick och var glad och fundera inte så mycket över den personliga tillväxten för det kan vara bra med flera hakor ifall man skulle råka tappa någon.

God Jul och Gott 2012!

Dalen Skaparna

bolags
KRESAM bolaget

rots snö och kyla gick åtminstone luciatågen i tid. Trafikverket menar att besparingar har gjort deras spår kassa (www.sparkassa.sj) och ledningsproblem gör att generaldirektörens avgångstid dröjer. Luttrade resenärer konstaterar att retur förutsätter en viss tur. Den milda svordomen "Järnvägar!" har fått en befogad betydelse samtidigt som SJ har blivit ett stående skämt.

Nobels fredspris delades ut till EU-kolossen och det känns konstigt att det inte finns någon man kan ta i hand och gratulera. Lite märkligt var det även när den norska kommitténs ordförande lovprisade "folkens förbrödring" och hyllade det faktum att så många länder förenats ... samtidigt som norrmännen inte vill vara med i EU. En poäng är att han som sade det heter Jagland, vilket indikerar att Norge vill vara för sig själva – det vill säga i fred.

En annan aktuell pristagare är den svenske snusaren. Visst var tajmingen perfekt när handelsminister Björling hotade med fullskaligt inbördeskrig dagen efter fredspriset? Men vi avvaktar väl och tar det lilla lugna: "Nu skall jag snusa och sova, väck mig till varje pris."

Och så har vi fått veta att maten i Sverige är väldigt dyr. Stannen då upp och lyssnen på profitens realistiska tröst: "Glädjen er åt dagens höga priser ty de blifva icke lägre."

Innan vi släpper det internationella perspektivet måste vi bara nudda vid eurokrisen. Väl medvetna om att Grekland och Spanien inte har våra mattraditioner och att de har fått många kravallvarliga kreditvärdighetsbesök från överseuropeiska centralbankirer – så kallade tjateresor – så föreslår vi ett julfirande av typ "krisfest med nödvin".

Är det tillåtet att tala om julen utan att få Skolverket på sig? Av vinterns debatt förstår vi att advent är kyrkans rekrytering av religiösa fanatiker och att det måste bli slut på den traditionen. Eftersom det var ängeln Gabriels ord som försatte jungfru Maria i ett välsignat tillstånd så vill regeringen på det här sättet undvika risken att eleverna blir korsbefruktade om de sjunger en psalm. Nej, i Sverige skall vi helst inte tro på någonting och framför allt inte på oss själva. Jante ersätter Jesus. Jamen.

Eller, som den (te)ologiske religionfilosofen formulerar det: "Varje morgon tackar jag Gud för att han låter mig vara ateist!"

Det är snart dags för våra löften och önskningar inför nyåret. Höj gärna ambitionerna och önska dig vad du vill ha i stället för vad du tror att du kan få, då ger du dig en inspirerande utmaning. Kom sedan i håg att det som stoppar de flesta är själva starten. Och bry dig inte om vad folk tycker om dig för de har själva fullt upp med att bekymra sig över vad du och de andra tycker om dem.

Ha det gott i helgerna och lycka till med att bli den bästa versionen av dig själv!

God Jul och Gott 2013!

inns det några snälla barn?" En vanlig fråga så här års, men det räcker om den ställs på julaftonen. Sveriges framtid förutsätter nämligen olydnad. Alla trädgårdsodlare vet att den bästa växtkraften finns i det så kallade ogräset ... eller "busfröna" som vi säger i tillväxtsammanhang.

Våra makthavare vill helst ha utveckling utan förändring och därför uppfattas alla vidsynta initiativ som (o)gräsliga störningar. Men det ligger i sakens natur eftersom politiker inte förstår den kreativa logiken – de hävdar ju själva att de är idé-ologiska. Ett överlevnadstips till dem: När man står på rutinens brant så är inte lösningen att ta ett steg framåt!

Självklart skall vi ha struktur i tillvaron, men ordning och reda kräver väldigt lite kompetens jämfört med vad som fordras för att bemästra ett utvecklande kaos. Om kontroll blir viktigare än nytänkande så har vi snart ingenting att kontrollera.

Nästa år kommer Tomtarna tidigt med sitt illa rimmade valfläsk. "Rösta på oss så skall vi ta hand om dig!", ekar de entoniga lockropen. Vad de säger är att vi skall skatta oss lyckliga, alltså betala välfärdbiljetten och vara snälla passagerare så att vi får deras paketslösningar.

För att anknyta till den storslagne Nelson Mandela så hade vi behövt hans visdom i valrörelsen eftersom den är en svensk version av apartheid: Fel färg har fel åsikt. Det vore bättre för vårt nationella gemenskapande om partierna samverkade i stället för att kriga. För olika synsätt och idéer skall (... och här säger du Nelsons efternamn).

Nu råkade det bli så att vi firar Jesu födelse samma månad som Nelson Mandela gick bort och det var härligt att följa hans minneshögtid på stadion i Soweto. Sång, dans och glädje medan himlen bokstavligen öppnade sina portar för att ta emot honom! Och så klokt att bearbeta sorgen genom att fira den bortgångnes liv!

I Värmland har vi en egen hjälte, paralympiern Anders Olsson. I somras startade han vid norska gränsen i sexgradigt vatten och simmade de tjugoåtta klarälvska milen till Karlstad utan att använda benen. Anders är ett underbart exempel på att Livet inte är hur man har det utan hur man tar det! Fast, oss emellan, om någon ger sig in i ett sådant projekt så måste man ju undra om han har alla fålar i stallet. Hur dum får man egentligen vara? Rätt svar är: Tillräckligt dum för att lyckas. Därmed inte sagt att man flyter bättre för att man är korkad.

Både Nelson och Anders är exempel på att "lilla jag" kan förändra världen. Ytterligare bevis får du om några månader när du försöker somna och det finns en enda mygga i rummet ...

Likaså kan man säga att ett ensamt ljus skingrar det djupaste mörker. Var och en av oss kan med lite vänlighet och omtanke lysa upp tillvaron för någon annan så du kan väl ta dig en funderare på vems juleljus du vill vara.

God Jul och Gott 2014!

KRESAM

Dalen Skaparna

Beugt

Vux F

bolags
bolaget

EKSHÄRLIGT!

å har det gått ett år igen, som pessimisten säger, medan optimisten menar att det har kommit. Och bägge har rätt, tiden kommer i exakt samma takt som den går. Eller gör den det? När vi är trolldbundna av något verkar det som om tiden står stilla och vi blir uppslukade av nuet. Om vi är stressade kommer tiden alldeles för fort och trycker liksom på nuet bakifrån så att vi bokstavligen hamnar i en tidspress. Och ibland är tiden så långsam att den aldrig tycks hinna i kapp ...

Vi har haft ett händelserikt år här i Sverige med skogsbränder, marin ufojakt och ett hysteriskt ... förlåt, historiskt val. Situationen liknar den som uppstod 1991 när lan & Bert plötsligt kom in i riksdagen. Då, liksom nu, var det en missnöjesreaktion på att politiken blivit så trist och avtändande att varje nytt alternativ var välkommet, men tyvärr tycks politikernas valanalys bortse från detta uppenbara faktum. Valet blev ungefär som i Lars Ekborgs monolog: "Vi hade en skönhetstävling hemma i byn och alla kärringar ställde upp. Ingen vann."

Churchill menade att demokratin är det minst dåliga statsskicket och nu har vi en chans att förbättra den. Det politiska kaos som uppstått är en bra utgångspunkt för Sverige – nobelpristagaren Ilya Prigogine visade nämligen att "ju större kaos, desto bättre slutresultat" så låt oss hoppas på största möjliga röra! Och att det blir många motgångar på vägen för om lösningen är enkel så finns det ju ingenting att fira.

I början av året gick barnfilmstjärnan Shirley Temple ur tiden och hon slutade tidigt att tro på Tomten: "När jag var sex år tog min mamma med mig till det stora varuhuset och satte mig i hans knä. Då bad han om min autograf."

På nyårsnatten är det dags för de många goda föresatserna och sedan börjar den ojämna matchen mot oss själva. Visste du förresten att motståndet mot förändring upptäcktes av en aborigin? Han hade täljt sig en ny bumerang och ställdes inför ett delikat problem: Hur kastar man bort den gamla? ... På samma förutsägbara sätt kommer våra inrotade handlingsmönster tillbaka och kräver sista ordet så fort vi försöker ändra vårt beteende. Enligt The University College of London tar det 66 dagars konstant kamp mot vår inre byråkrat för att ändra en vana. Kan vara bra att veta inför nyårslöftena ...

Ha det nu riktigt skönt under helgerna, njut av tillvaron och kom ihåg att varje dag i ditt liv är ett nyval.

God Jul och Gott 2015!

KRESAM

Bernt

VUXF bolagsbolaget

Dalen Skaparna

Konfe-Rasten

Edebäcks Bygdegård

EKSHÄRLIGT!

å här beskrivs Jesu födelse i en julbetraktelse från Ekshärads kyrka:
"Kort uttryckt handlar det om att Gud kommer till människorna för att erbjuda oss världens häftigaste gåva och möjlighet, den att låta oss nå vår fulla potential."

Visst är det fantastiskt?! Årets julklapp är alltså en paketslösning som innehåller chansen att bli den bästa versionen av dig själv plus kärleksbudskapet att vi andra hjälper dig att lyckas. Robotdammsugaren i all ära, men vad vill du helst ha – en hård klapp under granen eller en uppmuntrande klapp på axeln?

Om du väljer att göra så gott du kan – vilket händelsevis råkar vara betydligt mer än du vågar tro – så är det dags att skriva ditt livs bästa önskelista. Att sedan förverkliga dina drömmar kräver visserligen mycket energi och hängivenhet, men det är bara att bestämma sig och göra slag i saken. Hjärtslag, nota bene. För när hjärtat är med så uppstår den mentala magnetism som innebär att du faktiskt attraherar möjligheter och pusselbitar som underlättar din strävan. Eller som poeten Goethe uttrycker det: "När du verkligen ger dig hän samverkar hela Universum för att hjälpa dig!"

Hur du har det just nu bestämmer inte vart du kan gå, det bestämmer bara var du startar. Målen sätter du själv, men utmana dig gärna lite extra för, som Henry Ford formulerade det: "Vare sig du tror att du kan eller tror att du inte kan, så får du rätt."

För tjugoåttonde året i rad serverade vi det fullsatta och uppskattade julbordet på Edebäcks Bygdegård. Yttertemperaturen liknade dock mer ett "julibord" och vi konstaterade att det närmaste vinterjul vi kommer i år blir nog våra vinterhjul. Och när ordlekeriet ändå är i gång kommer här en lite motsägelsefull reflektion: Ett (h)julbord är ett gående bord med stående rätter ...

Vid en återblick på det gångna året – eller "det komna året" som optimisten föredrar att kalla det – så hamnar flyktingfrågorna långt fram på näthinna. I all sin bedrövlighet måste problemen dock hanteras på ett jordnära sätt och därför var det gott att höra vice statsministerns pragmatiska uppvaknande i en radiointervju: "Vi tvingas tillfälligt att anpassa oss efter verkligheten." Den realismen satt långt inne! Att betrakta tillvaron genom ett språkrör ger naturligtvis ett mer inskränkt och hanterligt perspektiv, men nu hoppas vi att hon förstår vår medborgarvardag så att vi slipper den gamla politikerkysschan: "Våra lösningar duger gott, det är era problem det är fel på!"

Ja, så är det då dags att njuta av helgerna och att blicka framåt mot ett nytt intressant och meningsfullt år! Låt oss göra vårt bästa av våra liv och hjälpa varandra att lyckas under det tillfälliga uppehållstillstånd som vi alla har här på jorden.

God Jul och Gott 2016!

KRESAM

Dalen Skaparna

Konfe-Rasten

VuxF

bolags
bolaget

EKSHÄRLIGT!

kottåret 2016 gick som ett skott och nu har vi 2017 i siktet, men det går inte att skjuta på. Visst är det lite lustigt hur vi i efterhand lyckas komprimera tolv månader till en enda liten mening – ”Ja, nu har det gått ett år igen” – när det har hänt så mycket och vissa dagar aldrig ville ta slut?!

En långdragen historia var förstas presidentvalet i USA, denna politiska tragikomik där två pensionärer idiotförklarade varandra i jakten på makten. Om det ändå hade varit en intern strid inom PRO för då hade konsekvenserna inte blivit så stora ... Drömscenariot vore samma upplösning som i Lars Ekborgs gamla monolog: ”Vi hade en skönhetstävling hemma i byn och alla kärringar ställde upp. Ingen vann.”

Och så har Storbritannien haft fräckheten att lämna EU. Fast lite märkligt är det att vi måste finansiera en så omfattande byråkrati bara för att umgås över gränserna, vänner borde kunna fördras varandra utan fördrag. Hursomhelst så kan briterarna nu konstatera samma som de brukar när dimman ligger tät över Engelska kanalen: ”Europa är isolerat!”

Att Fidel Castro gått ur tiden öppnar intressanta möjligheter. En är att Donald Trump lägger ett bud på Cuba, döper om landet till Cuba Libre (Det fria Kuba) och får påven, alltså Rom, och Coca Cola att sponsra driften. Skål!

Det som hela året satt sin prägel på nyhetssändningarna är de tragiska händelserna i arabländerna och annorstädes. För att inte tala om alla stackars människor som tvingas på flykt och måste försöka skapa sin framtid i ett nytt och mycket främmande land. Det är lätt att skylla alltihop på de patetiska och maktgalna diktatorerna, men vår store humanist Tage Danielsson pekade på det stora ansvar som vi alla kan ta: ”Tänk om det blev krig och ingen kom.”

Som vanligt rullar de gående julborden på runt om i landet, nu med lite extra kunglig symbolik kring prinskorven eftersom Sverige i år fått två nya prinsar, Oscar och Alexander. Har du förresten tänkt på hur jämlikt det är att stå i en matkö? Alla får rätt.

Nobelpriset i litteratur går knappast att förbise när vi resumerar 2016. Att Bob Dylan över huvud taget fick det var en överraskning i sig, dock har det ojäms mest över att han inte hade artigheten att komma och ta emot priset. Men det kanske var han som hade rätt och alla andra fel – på nobelfesten är det ju ingen matkö – eftersom den spränglärde Alfred Nobel ogillade fester och förmodligen själv hade uteblivit. Dels hade han stora matsmältningsproblem, dels hade han ingen som helst lust att mingla.

Snart är det dags för årets finalfestande med god mat och dryck så unna dig nu några sköna helger och njut av tillvaron! Det skall bli intressant att se hur Bob Dylan firar nyår, manne sitter han där i sin ensamhet när nyårsklockorna ringer och mumlar ”No bell.”

a, då är klappjakten i gång för fullt och julen står för dörren. Om den öppnas utåt så kan det uppstå ett praktiskt problem eftersom man måste skjuta lite på julen för att komma ut ur huset.

Så här års rullar miljarderna och det är bra för samhällsekonomin. Men faktum är att endast fem procent av alla pengar används för att betala produkter och tjänster, resterande 95% snurrar runt för att bli mer pengar utan att göra nytta. Världens börser – i likhet med julsinkan – för tankarna till någon sorts svindel.

Apropå pengar så har media rapporterat hur landstingen runt om i landet lägger ned förlossningsavdelningar så att blivande mammor måste påbörja resan till BB redan i åttonde månaden. Samma torftiga förutsättningar som när Jesus hamnade i julkrubban, alltså, så det kanske är dags för våra bönder att erbjuda lämpliga lokaler för barnafödande? Se det som ett stalltips, hö hö.

En fundering: Jesu födelse var ju en väldigt viktig händelse i världshistorien så visst var det lite märkligt att det var de tre vice männen som kom ridandes och inte de ordinarie?

Eftersom julen är en religiös högtid så ligger det nära till hands att filosofera lite kring kyrkovalet i höstas. Frågan var alltså vilka politiska partier som skulle få förtroendet att förmedla den kristna kärleken och förlåtelsen. Fast, uppriktigt sagt, så är det väl inte just den livsåskådningen som politiken gjort sig känd för? Och, näsvist frågat, vilket parti röstade Gud på?

Julen är för övrigt en annorlunda högtid på det sättet att vi gärna ser rött utan att vara arga.

Under 2017 har USA:s president twittrat och klampat på i välkänd stil. Som landets högste tjänsteman har han sannerligen gjort sig förtjänt av att kallas för Mister Över-Trump.

På tal om "tramp" så är ju elcykeln årets julklapp. Litet lustigt att ett sådant kroppsnyttigt fordon nu har fått en motor, det är ungefär samma skruvade logik som att säga "Älskling, jag har hittat en genväg på motionsslingan!"

Ha nu en fin avrundning på året och ät, drick och njut! Särskilt av godis så att tandläkarna får mycket att göra, varje arbetspass är ju en håltimma för dem. Och, till sist, kom i håg att det inte är mellan jul och nyår som vi blir tjocka utan mellan nyår och jul.

God Jul & Gott 2018!

KRESAM

Bengt

Årets julhandel slår nya rekord och under helgerna kan man väl påstå att det är dyrt att leva. Frågan är om det lönar sig? Det beror förstås på hur vi mäter lönsamheten, men en god gammal sanning är att vi inte kan köpa oss lycka utan att vi själva måste skapa den. Under 2018 har det bland annat handlat om att förverkliga våra drömmar, men så här i december är det helt i sin ordning att gå i de gamla julspåren.

Att åldras är inte så dumt om man gör det med behag även om vi är många vars minne liknar en julkalender, alltså fullt av luckor. Förvisso kan doktorn skriva ut medicin mot mitt dåliga minne, men sen ska jag ju komma ihåg var jag ställde den.

Den vackra Klarälven vindlar genom hela Värmland och inför valet i höstas så fick den symbolisera somliga av länets pratglada politiker. De valfläskförsäljare som inte gav raka besked utan slingrade sig kallade vi för "meandertalare".

Rimligtvis borde Svenska Ankdammemien få ett sexpertutlåtande men deras kulturprofil och intellektuella elitnivå är för låg. De aderton tar verkligen priset för sina insatser inom vetenskapsområdet "att icke vara nobel".

Sommarens torka och många skogsbränder var en jobbig tid för vårt land. Detta drabbade ju även Kalifornien och tack vare det har vi nu fått lösningen på problemet när USA:s högste tjänsteman, Donald Övertrump, tipsar om den finska metoden att ta bort alla löv ur skogen. Frågan är om man ska kratta eller gråta?

Och så några ord om höstens val. I skrivande stund har vi ännu inte någon regering eftersom de egenkära partiledarna anser sig själva viktigare än Sveriges framtid. Helt klart är att de inte har några visioner utan strikt följer den reformfientliga regeringsförklaring som stipuleras i vår nationalsång: "Du klonar på minnen från fornstora dar" och "Jag vet att du är och du blir vad du var". En jämförelse med våra grannländer leder till följande analys: Norge har Storting, Danmark har Folketing, Island har Allting och Sverige har Ingenting.

Under rådande klappjakt kommer här ett tips: Att känna uppskattning och tacksamhet mot någon och inte uttrycka det är som att slå in en present och inte ge bort den. Här i Sverige är uppmuntran tyvärr en bristvara fastän tillgången är lättillgänglig, obegränsad och gratis. Det är lite sorgligt eftersom vi alla vill bli sedda och uppskattade så låt oss nu passa på att ge varandra många innerliga julklappar på axeln utöver dem under granen.

Ha det riktigt skönt under helgerna, njut av tillvaron och kom ihåg att varje dag i ditt liv är ett nyval.

ulhandeln slår nya rekord och så här års kan man nog påstå att det är dyrt att leva. Frågan är om det lönar sig? Och hur hamnar man på plussidan?

Att vara handlingskraftig är ordagrant att vara köpstark. Pengar löser ju de flesta av våra problem så att vi själva slipper ta itu med vardagsbestyren. Man kan säga att den som är förmögen kan kosta på sig att vara oförmögen.

Årets julklapp är en låda där man kan lägga ifrån sig mobilen om man vill slippa det digitala flödet. Otroligt kreativt, vilken enastående uppfinning! Förr fanns det en förvaringsmöbel med dubbla funktioner, nämligen den gamla sekretären med skrivbordslådor och utfällbar skiva. Så ur ett manuellt perspektiv kunde man antingen hålla låda eller också höll man klaffen.

Ännu en fundering kring Livets lönsamhet: Oro är den ränta du måste betala när du lånar bekymmer från morgondagen. Eller, som den franske filosofen Montaigne så klarsynt uttrycker det: "Mitt liv har varit fyllt av de värsta katastrofer varav de flesta aldrig inträffade".

När det gäller vår inre balansräkning så finns det åtminstone en resurs som är rättvist fördelad och det är förståndet – alla tycker att de har fått tillräckligt.

Vad beträffar samhällsekonomin så är det ett bekymmer att den offentliga sektorn saknar pengar för att bedriva utlovad verksamhet. De politiskt idé-ologiska och galna förslag som kommer ur Jöken verkar helt koko! Men livskvalitet är ju inte hur vi har det utan hur vi tar det så här är några förslag till positiva vinklingar:

- ♦ Klaga inte över de höga skatterna, i Sverige ska vi skatta oss lyckliga.
- ♦ Att vara rik är inte att äga mycket utan att sakna lite.
- ♦ När botten är nådd har man i alla fall fast mark under fötterna.

Så här i juletid ligger det nära till hands att fundera över om världen skådar en ny kristusgestalt? Greta Thunberg har under drygt ett år förändrat världen bara genom att vara. Hon satte sig utanför Riksdagshuset i augusti förra året och nu är hon årets kvinna, hedersdoktor och alternativ nobelpristagare. Och runt om i världen ansluter sig unga och gamla genom att demonstrera och stötta Greta. För att avvärja det globala klimathotet har hon skapat ett globalt debattklimat.

En ordmix som beskriver henne är "hängivenheten" och hon hyllar verkligen det gamla norska receptet för succé: 1) Börja och 2) Håll på tills du är färdig.

Men låt oss nu glädjas åt julstämning, bjällerklang och helgens traditionella läckerheter. Och det är ju inte mellan jul och nyår som vi blir tjocka utan mellan nyår och jul, så varsågod och njut!

Änno annorlunda är snart tillända och julen står för dörren. I år är det dock Anders Tegnell som har ställt dit den så att vi inte ska kunna ta oss ut. Den bästa julklappen är ju den vi ger varandra på axeln, men sådana klappar kan han av smittskyddsskäl inte tillåta. Folkhälsomyndigheten avråder alltså folk från att hälsa.

I det sammanhanget kan det vara på sin plats med ett förslag i samma pandemening, nämligen att avstå från grishuvudet på julbordet. Trynet är ju utformat som en kroppskontakt och sånt ska vi minsann akta oss för. Och en viktig sak till: Låt tomtarna på loftet stanna kvar där.

Passande nog är 2020 ett skottår med tanke på att vi har skjutit på det mesta. Den främste företrädaren för den taktiken är väl USA:s högste tjänsteman, Över-Trump, som in i det sista skjuter på beslutet att lämna sin plats i det ovala rummet. Det är för övrigt en lämpligt utformad lokal för trumpkvarnens rundsnack. Till hans försvar ska dock sägas att ordet "trump" faktiskt betyder att "övertrumfa" och "trampa på" så åtminstone i ett avseende är han ärlig.

Apropå politik så trodde vi nog att coronans allvarliga effekter skulle ena partierna mot vår samhälleliga fiende. Men tyvärr har begreppet "lagarbete" bara en tolkning i riksdagen och det är att formulera förbud och regler. Att i god anda gemenskapla kreativa lösningar med Sveriges bästa som mål är otänkbart eftersom våra politiker är idé-ologiska.

En fråga som vi alla ställer oss: Hur länge ska coronaviruset hålla oss i sitt hjärngrepp, tro? Finns det nån bortre gräns, alltså ett pest-före-datum?

Men hav tröst, det är bättre att tända ett ljus än att förbanna mörkret så låt oss fira julen så gott som vi bara kan. Även om vi måste vara anatomiskt analågmälda så kan vi ju digitala med varandra på många vis. Livskvalitet är inte hur vi har det utan hur vi tar det och framtidstron är ett viktigt inslag i den livssynen. Traditioner i all ära, men det är ingen särskilt bra idé att titta bakåt om man inte ska åt det hållet.

Tillsammans kommer vi att klara pandemin och allt elände som den orsakar. Snöflingor är ju bland de bräckligaste tingen i naturen, men betänk vad de kan ställa till med när de håller ihop.

om vanligt så här års så står julen för dörren, men syftet i år är förstås att vi inte ska kunna ta oss ut och träffa varandra i dessa pandemiska tider. Gu' va' trist det är med alla nya virusvarianter och enligt experterna finns det tydligen ingen bortre gräns, alltså inget pest-före-datum.

Här följer ett litet julrim som går att nynna till Bing Crosbys fina och klassiska säsongssång "White Christmas":

Att drömma om en jul hemma
Det rimmar bra med pandemin
Gärna julgransdans, men håll då distansen
trots att du har fått vaccin

Att drömma om en jul hemma
är som en grisfest i arrest
Fint och pyntat mitt i en pest
Fira jul trots allt och ha det bäst!

Vid en återblick på det gångna året går det inte att undvika de många bottenappen i den politiska ankdammen. Visserligen fick vi Sveriges första kvinnliga statsminister, men hon jobbade ju bara sju timmar så nu väntar vi på hennes uppföljare till Dolly Partons klassiska countrylåt . . . Ladies and gentlemen, presenting Magdalena Andersson and her latest track: "Working 9 to 4".

Riksdagspolitikerna är inte bara idé-ologiska, deras självgodhet gör att de hellre hackar på de andra partierna än gör sitt bästa för Sveriges bästa. Man kan nog påstå att denna segregering lett fram till en seg regering.

De styrandes samhällsansvar kan sammanfattas i den gamla politikerklipschan: "Våra lösningar duger gott, det är era problem det är fel på!"

Inför valet till hösten ligger det nära till hands att tänka på Lars Ekborgs gamla monolog: "Vi hade en skönhetstävling hemma i byn och alla kärringar ställde upp. Ingen vann."

Men i ett avseende verkar riksdagen vara överens och det är att vi medborgare ska gå in som riks-kapitalister genom att betala orimliga avgifter på exempelvis bensin och elektricitet. Här i Sverige ska vi bokstavligen skatta oss lyckliga!

Om ett år får vi hoppas att livet återigen kan gå i gamla julspår, men ha det nu så gott det går under helgerna och njut av tillvaron. Till exempel genom att inte göra nånting alls under ett par intensiva timmar och sedan vila dig en stund.

a, då traskar vi än en gång i de gamla julspåren och närmar oss slutet på 2022. Fast det har vi ju gjort hela året och nu återstår bara den slutsträcka som inleds med en klappjakt.

Året har präglats av valfläsk och valfjäsk där vi medborgare var väldigt populära fram tills vallokalerna stängdes, sedan fick politikerna fullt upp med sig själva. Regeringsskiftet handlar som vanligt mer om motsatta åsikter än om hur vi ska gemenskap Sverige. Ur effektivitetssynpunkt så kan riksdagens principer ifrågasättas: Oavsett vilket parti eller vilken konstellation som vinner valet så har de förlorande ledamöterna 71 500 kronor per månad för att sabotera regeringens arbete. Kunde inte segrarna få förslagsvis ett års arbetsro för att kunna ägna all kraft åt sitt riksviktiga jobb i stället för att försvara sig mot förlorarna?

Åtminstone kunde det införas en regel i riksdagen som säger att man bara får tala positivt om sina motståndare på onsdagar. Fast då kanske det blev tomt i lokalen?

På 50- och 60-talet var det en fröjd att sitta vid radion och lyssna på riksdagsdebatterna för då talade gubbarna - det var ju bara gubbar på den tiden - om hur de tillsammans skulle göra sitt bästa för vårt land. Utgångspunkten var att av de 100% som hade röstat så skulle 100% ha det bra oavsett samhällssyn. Att tycka olika är en viktig förutsättning för kreativitet och därför är respekt för varandra en god grund för nya idéer och samhällsutveckling.

Det pratas mycket om att vi ska värna miljön, men det griniga och idé-ologiska arbetsklimatet i riksdagen bidrar i hög grad till den mentala försurningen.

Och så alla dessa vallöften. Tänk om politikerna gjorde vad de lovade så att vi kunde börja kalla dem för "pålitliker".

Just nu pratas det mycket om olika stödpengar, men varför sänker man inte bara skatten i stället för att hitta på en massa bidrag? - Nja, om vi ska kunna skatta oss lyckliga så gäller det att maximera förutsättningarna.

Årets julhandel är dyrare än vanligt och om kassan tryter så kom ihåg att den finaste klapp du kan ge någon annan är din omtanke, alltså en klapp på axeln. Och eftersom ett ensamt ljus skingrar det djupaste mörket så kan du väl fundera på vems juleljus du vill vara.

God Jul & Gott Nytt Valfritt År!

KRESAM

Bengt

**Dagarna kommer och dagarna går, veckor blir månader som blir till år
Snart är det jul med kalas och paket och sen är det dags för vår nyårsraket**

Ja, då har det gått ett år igen i samma takt som det kom. Tyvärr har 2023 präglats av krig och kriminalitet och det stämmer ju inte alls med julens budskap. Det bästa vi kan göra är att gå före med gott exempel och ge varandra så många klappar som möjligt, framför allt på axlarna för att sprida positiva vibbar. Uppmuntran är ju, märkligt nog, en bristvara fastän det finns hur mycket som helst och dessutom är den gratis. Om någon gör något bra och jag inte berömmar den personen så är det som att slå in en present och inte ge bort den.

Vid nyår är det naturligt att titta framåt och det är en bra början. Men framtiden ska inte bara konsumeras, vill vi ha ett lyckligt liv så måste den även produceras. Vi ska alltså förverkliga våra drömmar. Att skapa nya tider innebär nytänkande som leder till nypratande, det vill säga nya ord och begrepp. Ursäkta den låga nivån på humor och intelligens, men här kommer några exempel ur ordlistan för framtida:

- ★ **Allmän folkpassion:** Ett statligt system som genererar entusiastiska medborgare.
- ★ **Antijantelagen:** "Du ska inte tro att du är nåt, sånt ska du veta säkert!"
- ★ **Chanstagskleptomani:** En sjukt stjälaglad drift att ta vara på livets möjligheter.
- ★ **Haha&aha-upplevelse:** Att skratta och fatta.
- ★ **Hängivenvetenhet:** Vara hängiven och samtidigt enveten är ett recept för succé.
- ★ **Idélaktighet:** Förmånen att få vara med och skapa sin egen och andras framtid.
- ★ **Klokstolle:** En person som synkar bägge hjärnhalvornas obegränsning.
- ★ **Lågskola:** Utbildning av eldsjälur för en bättre framtid.
- ★ **Njutveckling:** Ett behagligt sätt att skapa tillvaron.
- ★ **Tillfälligt uppehållstillstånd:** Vad vi alla har beviljats här på jorden.

Och så ännu ett löjligt göteborgskt inpass från en ordlekare utan gränser: Landets fångvårdsanstalter är ju fullsatta och att bygga ut Kumlafängelset så att det rymmer fler är ingen bra idé. Här i Hagfors funderar man på att uppföra ett fängelse där fångarna själva bygger anläggningen för då kan kostnaderna internfaktureras. På lördagarna kan vi ha allsång - alltså sing-sing - och cellskapsdans. Nu är det brått!

Att göra det enda riktiga tillgrips ibland som en sista utväg och det viktigaste just nu är att vi fortsätter att tro på julens budskap och en ljusare framtid. Sköt om dig och lev som om varje dag var den första. Och kom ihåg att vägen till lycka är under ständig ombyggnad.

God Jul & Gott 2024!
KRESAM

a, nu är det jul igen och 2024 har verkligen varit ett skottår runt om i världen med alla krig och kriminella gängskjutningar. Det är lätt att skylla alltihop på dessa patetiska och maktgalna diktatorer, men vår store humanist Tage Danielsson pekade på det ansvar som vi vanliga människor kan ta: "Tänk om det blev krig och ingen kom."

En bisarr maktkamp var presidentvalet i USA, denna politiska tragikomik där två gamla gubbar idiotförklarade varandra i jakten på makten. Det lite märkliga i sammanhanget är att det engelska ordet "trump" betyder att trampa på och platta till så han lever verkligen upp till sitt namn förutom att han är Trumpen.

I Markusevangeliet 12:31 står det: "Älska din nästa såsom dig själv". Bra tänkt, men här i Sverige blir det lite knepigt för innebörden är ju att jag inte kan älska någon annan mer än jag älskar mig själv, där går gränsen. På grund av Jantelagen så hamnar självkänslan och därmed människokärleken långt ner på skalan. Men det finns ett undantag och det är också 12:31, det vill säga nyårsaftonen. Det är den enda dagen på året då vi får älska oss själva och det kallas för "Bragelöftet" i vår nordiska mytologi. Så det är bara att duka upp till en självgod nyårsfest!

Så här kan en julbetraktelse om Jesu födelse formuleras: "Gud kommer till människorna för att erbjuda oss gåvan och möjligheten att låta oss nå vår fulla potential." Årets julklapp är alltså en paketlösning som gör att du får chansen att bli den bästa versionen av dig själv plus kärleksbudskapet att vi andra hjälper dig att lyckas. Alla föds vi som original, men de flesta av oss dör tyvärr som kopior. Så var dig själv, det finns redan så många andra!

Som vanligt har de gående julborden rullat på runt om i landet. Har du tänkt på hur jämlikt det är att stå i en matkö? Alla får rätt.

Apropå ordlekeri så kommer här några löjliga reflektioner:

- ★ Så här års så finns det ju glögg, brännvin och julöl i hushållet. Vad blir du om du dricker i smyg? - Hemlighetsfull.
- ★ Och för att det skall bli klockrent så måste du dricka ur.
- ★ Det intensiva regnandet har förstört grusvägarna här i Värmland. Men hur kan vägarna vara så dåliga, de är ju utmärkta på kartan? - Jo, eftersom det är potthål så skiter Vägverket i dem.
- ★ Uppenbarligen kommer jultomten från Dalarna: Father Xmas.
- ★ På en skylt vid vår badplats står det "Vid akut olycksfall ring 112". Finns det konstanta olycksfall? Det skulle väl i så fall vara världsläget, men vilket nummer ringer man då?

Ha det nu gott under helgerna och njut av tillvaron! Till exempel genom att inte göra nånting och sedan vila dig en stund.

God Jul & Gott 2025!
KRESAM

När de gamla lösningarna är problemet.

Ängåsen 60

683 92 Hagfors

Mobiltelefon: 070-5484605

Epost: bengt@kresam.se

www.kresam.se

